

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Lâle Müldür

Bizansiyya

ROMAN



BİZANSİYYA

Lâle Müldür (Aydın, 1956) Liseyi Robert Kolej’de bitirdi. Şiir bur-su alarak Floransa’ya gitti. Türkiye’ye dönerek birer yıl ODTÜ Elektronik ve Ekonomi bölümlerine devam etti. 1977’de İngiltere’ye gitti: Manchester Üniversitesi Ekonomi Bölümü’nden lisansını, Essex Üniversitesi Edebiyat Sosyolojisi Bölümü’nden master derecesini aldı. 1983-1987 yılları arasında Brüksel’de yaşadı: Res-sam Patrick Clays ile on iki yıl evli kaldı. 14 Aralık 2002’de beyin kanaması geçirdi, iki ay hastanede yattı.

İlk şiirleri 1980’de *Yazı* ve *Yeni İnsan* dergilerinde çıktı. *Gösteri*, *Defter*, *Şiir Atı*, *Oluşum*, *Mor Köpük*, *Yönelişler*, *Sombahar* ve *kitap-lık* dergilerinde birçok şiir ve yazısı yayımlandı. Bir dönem *Radikal* gazetesinde yazdı. Şiirlerinden bazıları (“Destina”, *Yeni Türkü*) bestelendi ve filmlerde kullanıldı. Şiirlerinden bir seçki *Water Music* adıyla Dublin’de (Poetry Ireland, 1998), Fransız ressam Co-lette Deblé’nin resimleri üzerine yazdığı şiirler Fransızca olarak *Ainsi parle la Fille de pluie* (*Yağmur Kızı Böyle Diyor*) adıyla Fransız Enstitüsü’nde, 2008’de ise Donny Smith’in çevirdiği yine bir seç-me şiirler kitabı (*I Too Went To The Hunt Of A Deer*) Türkiye’de ya-yımlandı. Yurt dışındaki birçok toplantıda Türkiye’yi temsil etti; Amerika’da yayımlanan Türk şiiri antolojisinde “80’lerde başlayan krizi aşan bir şair” olarak anıldı. *Ultra-Zone’da Ultrason* ile 2007 Al-tın Portakal Şiir Ödülü’nü aldı.

Şiir: *Uzak Fırtına* (1988), *Voyacı 2: Şiirler 1987-1989* (Ahmet Güntan ile, 1990), *Seriler Kitabı* (1991), *Kuzey Defterleri* (1992), *Buhurumeryem* (1994), “*Divanü Lûgat-it-Türk*” (1998), *Saatler/Geyikler* (2001), *Anemon: Toplu Şiirler* (1988-1998) (2002), *Ultra-Zone’da Ultrason* (2006), *Güneş Tutulması* 1999 (2008), *Medine & Kavun Likörü* (Seyhan Özdamar ile, 2009), *Siyah Sistanbul* (2011), *Anne’ye Ayetler ve O’nun Postmortem Alâmetleri* (2012).

Roman: *Bizansiyya* (2007).

Yazılar: *Anne, Ben Barbar mıyım?* (1998), *Haller Leyla* (2006).

*Lâle Müldür'ün
YKY'deki kitapları:*

- Saatler/Geyikler (2001)
Anemon: Toplu Şiirler (1988-1998) (2002)
Ultra-Zone'da Ultrason (2006)
Bizansiyya (roman, 2007)
Voyacı 2 (Ahmet Güntan ile) (2007)
Güneş Tutulması 1999 (2008)
Siyah Sistanbul (2011)
Anne'ye Ayetler ve O'nun Postmortem Alâmetleri (2012)

LÂLE MÜLDÜR

Bizansiyya

Roman



Yapı Kredi Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Yapı Kredi Yayınları - 2451
Edebiyat - 760

Bizanssiya / Lâle Müldür

Kitap editörü: Burak Fidan
Düzeltili: İncilay Yilmazyurt

Kapak tasarımı: Nahide Dikel
Kapakdaki desen: Lâle Müldür

Baskı: Mas Matbaacılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Hamidiye Mah. Soğuksu Cad. No: 3 Kağıthane-İstanbul
Telefon: (0 212) 294 10 00 e-posta: info@masmat.com.tr
Sertifika No: 12055

1. baskı: İstanbul, Şubat 2007
2. baskı: İstanbul, Mart 2014
ISBN 978-975-08-1188-3

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2014
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 142 Odakule İş Merkezi Kat: 3 Beyoğlu 34430 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

*Çok değerli yardımları için,
Burak Fidan'a.*

BİZANSİYYA

SUZANNE

Suzanne sizi aşığı alır
Nehrin kıyısındaki yere
Geçen gemileri duyabilirsiniz
Geceyi onun yanında geçirebilirsiniz
Onun yarı deli olduğunu biliyorsunuz
Ama bunun için orada olmak istiyorsunuz
Ve sizi çay ve portakallarla besler
O kadar uzun yoldan Çin'den gelen
Ve tam ona verebilecek sevginiz olmadığını
Açıklamak isterken O sonra sizi kendi
Dalga uzunluğuna alır ve bırakır
Nehir cevaplasın sizi
Onun daima bir sevgilisi olduğunuza
Ve onunla seyahat etmek istiyorsunuz
Ve onunla kör seyahat etmek istiyorsunuz
Ve biliyorsunuz ki
Size güvenecek
Çünkü onun mükemmel bedenine aklınızla dokundunuz
Ve İsa bir gemiciydi
Suyun üstünde yürüdüğü zaman
Ve çok zaman harcadı
Yalnız tahta kulübesinden her yeri seyrederken
Ve anladığı zaman
Bir tek boğulanların onu görebildiğini
Dedi ki; 'Herkes bundan sonra denizci olacak
deniz onları kurtarana dek'

Ama kendisi daha önce kırılmıştı.
Gök açılmadan çok önce.
Terk edilmiş nerdeyse bir insan.
Sizin bilgeliğiniz altına bir taş gibi çöktüğü zaman
Ve onunla seyahat etmek istersiniz
Ve onunla kör seyahat etmek istersiniz
Ve düşünürsünüz ki belki ona güvenebilirsiniz
Çünkü sizin mükemmel bedeninize aklıyla dokundu.
Şimdi Suzanne elini alır ve sizi nehre götürür
Halas ordusundan paçavralar ve tüller giyinmektedir
Ve güneş bal gibi dökülür bizim Limanın Lady'sine dökülür
Ve çöplerin ve çiçeklerin arasında
Neye bakmanız gerektiğini gösterir
Yosunun içinde kahramanlar vardır
Sabah çocuklar vardır
Sevgi için öne doğru uzananlar
Ve o şekilde uzanıp kalacaklar sonsuza kadar
Suzanne aynaya tutarken
Ve onunla seyahat etmek istersiniz
Ve kör seyahat etmek istersiniz.
Ve bilirsiniz ki ona güvenebilirsiniz
Çünkü sizin mükemmel bedeninize aklıyla dokundu.

Leonard Cohen

İsa Gibi Biri

Senin adın İndra. Buradasın. Pembe bir sıvı içeren kristal bir şişeden içtikten sonra bana âşık olacaksın.

Senin adın Uzeda. Bu ismi sana ben vermedim. Ama yer-yüzünde hep senin gibi birini aradım.

— Bana niçin bu adı verdin?

— İndra, bereketli seller ve yağmurlar demek. İşte bu yüzden bana bakacak ve bana âşık olacaksın.

— Peki ya sen, gizemli kişi, en çok kimi seversin sen?

— Bulutları severim, arada geçen o bulutları...

— Uzeda, bana niçin bu kadar uzaksın. Bu aşk bana niçin bu kadar çok acı veriyor.

— Adem cennetten kovulduğunda bir yabancı olarak yer-yüzüne indi. Ondandır tüm oğulları ve kızları da nerede doğmuş olurlarsa olsun birer yabancıdır. Ve yabancıların bütün aşkları dışarıdan, ötelerdendir.

— Evet, anımsıyorum bir hayal vardı. Ona âşık oluyordum. Ona 'yağmurlar nişanlısı' diyordum. Peki bu pembe içki ne?

— Hatırla!

— Bilmiyorum, belki bir şey vardı. Başlangıçta, en başta güllerin rengi yalnızca beyazdı. Sonra ben bir peygambere âşık olduğum için ölümcül bir yara alıyordum. Beni kucağımda beyaz güllerle bir yere yatırıyorlardı. Sen bana doğru gelince dikenler yana batıyordu ve böylece güller senin kanınla boyanmış oluyordu. Şey, böyle bir şey Rosa mistica.

Gülle yağmur arasında semantik bir yakınlık vardı.

Ama ben sana bir türlü yakınlaşamıyordum. Çok ama çok acı çekiyordum. Senin uzun, altın sarısı saçların, buradakilerle kıyasladığım zaman... Yanımda hep olanaksız aşkların sembolü mavi güllerle uyanıyordum.

Tamam, anımsamaya başlıyorsun şimdi. Hadi hatırla, her şeyi hatırla.

Ama birçok İndra ve birçok Uzeda var. Onların yeryüzü isimleri değişik. Mesela İksir, Boro, Perizad... onları düşünmek sana acı verecek ama hatırla, her şeyi hatırla.

— Yakında Mesih gelecek, biliyorsunuz değil mi?

— Evet, az bir vakit kaldığını söylüyorlar.

— Yeni bir dünya düzeni kurulacak. Her şey altüst olacak ve oldu bile. Sadece ve sadece paranın egemenliğini yaşıyoruz. Kıyamet...

— Evet, ne diyeceğinizi biliyorum. Çoktan içinde bulunduğumuz durum kıyamet değil mi?

— Belki de üst-insanlar belirecek, Nietzsche'nin öngördüğü gibi.

— Kim bunlar?

— Onu bilmiyorum ama insanlar şimdiden kesin olarak birbirinden ayrıldı.

— Evet biliyorum, iyiler ve kötüler kesin çizgilerle ayrıldı. Beş altı yıl önce başladı bu.

— Hepimizin bir misyonu var.

— Doğru, tam da bu zamanda dünyaya geldiğimize göre. Ben para kazanamıyorum. Bu benim iyilerden olduğumu mu gösterir?

— Şöyle, kötü bir insan yok aslında.

— Nasıl yani, kötüler yok mu?

— Yok, keşke kötülük olsa. Bayağılık var sadece.

— Evet, bir yığın bayağı, çıkışsız insan.

İşte böyle saatler süren nefes nefese bir konuşma başlamış oldu. Arada, gözlerine bakıyordum. Dikkati çekecek şekilde iyilik akıyordu gözlerinden. Çok geçmeden tuhaf bir şey oldu. Gözlerinde ara sıra benim ultraviyole dediğim türden mor bir ışık yanıp sönmeye başladı. Benim de gözlerimin hemen önün-

de noktacıklar halinde beyaz ışık patlamaları oluyordu. Öyle ki bunları yazmak bile bende müthiş bir utanma duygusu yaratıyor. Ama o çok saygın Kallistos Telikudes de aynı şeyi söylüyordu: “İnsan, tinsel faaliyeti ruh gözüyle seyre dalarak elde edilen bilgileri ve ruhu yükselten yöntemleri yalnız kendine saklamamalıdır.”

Bütün bunlar böyle olmadı aslında ama bütün bunları böyle yazmak istedim. Ona tünelde kutsal kitaplar satan bir dükkânda rastladım. Üstünde siyah deri bir ceket ve pembe bir atkı vardı. *İncil*’inin yok olduğunu ve bir *İncil* almak istediğini söyledi. Dükkân sahibi, ben ve bana çok benzeyen bir arkadaşım dinsel konulardan konuşuyorduk.

Onun ilk sözü, farkında mısınız, bütün önemli isimler M harfiyle başlıyor: Mehdi, Mesih, Muhammed, Musa, Meryem gibi, oldu. Doğru, dedim. Onun ilgi çekici konuşmasından hemen etkilenmiştim. Ruh arkadaşımı bulduğumun farkında değildim daha. Galiba yalnız, çok yalnız bir insandı. Bize, size ne mutlu, birbirinizi bulmuşsunuz, dedi. Karşılaşmamız büyük bir rastlantıydı. Onun farkında değildim daha. Sonradan gerçekten tuhaf bir şey olduğu için, onun benim için önemli birisi olduğuna karar verdim. Sigara kutumun alt bölümündeki jelatin kâğıt kendi kendine üste geçmişti. Üstelik bunu, kâğıdı yırtmadan başarmak hemen hemen imkânsızdı. Bunu bir işaret olarak aldım. Gittiğinde, ruh arkadaşımı bulduğumun farkına vardım.

Perizad'ın Anlatısı

Tanrı'nın izniyle ruh arkadaşımı buldum. Yoksa Kudüs'e doğru yollanmak zorunda kalacaktım. Günahkâr bedenimin ruhsal çalkantılarla sarsıldığı günlerden biriydi. Dua etmek için kiliseye gittim. Kilise papazı halimden anlamışa benziyordu. Bana Karpathoslu Johennes'in kırk birinci bölümdeki "Kendilerini daha bir çabayla duaya verenler korkunç ve yorucu ayartmalara maruz kalırlar" bölümünü gösterdi.

Yalnızlıktan bıkmıştım. Akşam saatlerinde yorucu ruh hallerine maruz kalıyordum. Ama o gün içimde kutsal ruh hali uyanmıştı. Kutsal bir ezilmişlik hali bende zarif bir çiçek dalgalanmalarıyla büyüdü. Hemen İsa ikonunun önünde bir mum yakarak Trikanos'un müziğini dinlemeye başladım. Bir yandan eski bir inci kolyeyi tespih gibi kullanarak içimden dualar okuyordum. Akşamın bu korku dolu saatlerinde dışarıdaki karla kaplı ağaçları görmek bile içimde gizemli ürpertilere yol açıyordu. Tuhaf bir havaydı. Bazen toz kaldıran bir rüzgâr gibi karların uçtuğunu görmek bende mutlu bir esrime hali yarattı. Çok geçmeden kapım çalındı. Adının Boro olduğunu söyleyen bu yoksul görünüşlü gezgini içeri aldım. Hemen ateşin yanına geçti. İçerdeki küçük ayın havrasını görünce yüzünde ışıltılı bir anlam belirdi. Birden hiçbir ön hazırlık yapmaksızın konuşmaya girdi.

Geride kalan her şeyi unutup steplerde, tarlalarda koşuyordum. Sol omzumda bir şeyle. Herkesin içinde steplerde, tarlalarda koşmak isteyen bir şey vardır, gizli bir dua gibi. Dua etmek de zaten böyle bir şeydir: Buzla kaplı bir tarlayı geçmek. Buzun altında bir şey, bir mücevher, bir yüzük vardır. Belki kantaşından bir yüzük, buzun altında kayan turuncu frezyalar, bir karnabahar, kırmızı bir çilek... Ya da yarı beline kadar buzun altına girmek... Beyaz bir eşarp, kayıp giden buzda... Sarışın bir başın hafif yana eğilmesi. Tüm benliğimle yakarmak, diz çöküp. Kendinle ne yapacağını bilmemek. Yeryüzüne yerleşememek gibi bir duygu. 33 yaşında İsa Mesih'in yaşında ölmek. Kendinde ve onda kalmak.

Nedir gerçekten dua etmek? Bütün yaratılanların gizli bir iç çekişle sarsıldığını görüyor, beyaz bir eşarba başımı dayamak istiyordum. Günahkâr kemiklerimden, beni bağlayan her şeyden uzaklaşmak, uzaklaşmak, yalın bir hiçe doğru koşmak, yarımda tuz ve ekmekle buzu kırıp geçmek istiyordum. Kendinde kendiliğinden olan o sağaltıcı güce ne isim verecektim. Sol ve sağ omzumdan gelen bir ses, bir esinti; kendime hazırladığım baharistan, omuz başımdaki koruyucu meleğin sesi şöyle diyordu: "Uzaklaş, uzaklaş. Buzun altında yaşa!"

Buzun altında yaşamak bana göre evden de içeri çekilerek yaşamak, her şeyden elini eteğini çekerek kendi ruh dünyana kapanmaktı. O zaman buzdaki yüzüğün bir anlamı olacaktı.

Yazarın Anlatısı

Tam da öyle birine rastlamak istiyordum. Onun gibi birine... ONUN GİBİ biri daha kafamda oluşmamıştı.

Trendeydim. Floransa gibi bir yere gidiyordum. Kafamda yalnızca ve yalnızca şiir vardı ya da şiir gibi bir şey. Bu şiir gibi bir şey kafamda çok erken yaşlarda Japon haikuları yüzünden açılmıştı. O bunalımlı on üç, on dört yaşları büyük sıkıntılarla üstüme geldiği zaman hemen bir masanın başına geçerek dışarıdaki pembe çiçek açmış ağaçların verdiği huzurla haiku okuyup benzer şeyler yazıyor, böylece büyük bir rahatlama duyuyordum.

O beyaz serin masa hâlâ evimde duruyor ve hâlâ bahçeye dönük, sonradan başka bir eve geçmiş olsam bile. Ben bu satırları yazarken telefonda biri arıyor. Kendisi üçüncü tekil ve meçhul olarak tanımlanan biri. Tuhaf bir biçimde senkron olan bir şey, zamanı 'onun gibi biri' temasıyla açtığıma göre. Uzun bir süredir kafamı senkronluk meselelere taktığım için bu bana romanı doğru bir biçimde açtığım yolunda bir işaret gibi geliyor. Hemen tarihe bakıyorum. 3 Mart 1992. Mutlaka 3 ile ilgili bir şey olmalı diyorum. Kabala hesapları gibi bir şey ve evet 3+3+1992 toplanınca 27 sayısı yani 3'ü veriyor bana. O halde doğru yerde, doğru zamandayım diye düşünüyor, biraz daha cesaretleniyor ve Floransa trenine geri dönüyorum.

Floransa treninde ikinci ışığı gibi tam bir şey var. Kompartımanlarda hapsolan bir ışık. On dokuz yaşındayım, üstümde mini etekli bir elbise var, saçlarım uzun ve siyah. Yanımda ba-

na her türlü kapıyı açabilecek kadar ayrıcalıklı bir Amerikan diploması ve kafamda sadece iki şey var: Şiir ve onun gibi biri.

Bu ikisi daima ve daima çatışacaklar. Ama henüz değil, nitekim biraz sonra koridordan gitar sesleri gelmeye başlıyor. Başımı çevirince müzik yapanların iki İtalyan genci olduğunu görüyorum. Hayatımda gördüğüm en şiirsel iki yüz; Fellini ya da Passolini filmlerinden çıkıp gelmişler gibi. İşte hayatımda hiç unutmadığım anlardan biri, mutlu bir rastlantı. Şiir gibi bir şeyle onun gibi biri belki de ilk kez bir araya geliyor.

Birisi esas beğendiğim, penceredeki silüetine bakıp saçlarını taramaya başlıyor. Öteki nedenini sorunca, yandaki kompartımda güzel bir kız var da ondan, gibi bir şeyler söyleyerek daha sonradan hiç unutamayacağım bir kompliman iletiyor. Koridorda yerlere çöküp Beatles falan çalmaya başlıyorlar. İşte müthiş bir an. Hem şiir hem de onun gibi biri bir arada. Artık uçuyorum. Sarı ışıklı Floransa vagonu ve yontu gibi duran iki sarışın kafa. Sarı renk daha sonraları daha başka biçimlerde çok daha önemli olacak. Ama sonraları henüz bunu bilmiyorum.

Ertesi gün La Scala pansiyonundayım. Bir ara, merkezi görmek üzere yola çıkıyorum. Arno nehri ve Ponte Vecchio. Birisi bir zamanlar Arno nehrinin taşmasıyla Ponte Vecchio'daki mücevherci dükkânlarından yığınla incinin Arno'nun dibine gömüldüğü türünden bir şeyler söylüyor. Merkeze uğrayıp o şık Floransa defterlerinden ve bir de mini bir radyolu kasetteyp alıyorum. Gece La Scala'da İtalyan radyolarından müzikler kaydediyorum. Yıllar sonra bu kaseti dinlediğimde kendi 19 yaş sesimi yakalayacağım. Pür, hiç kirlenmemiş bir sesin karizması. Sonra beni hüzünlendiriyor ama yine de bir Leopardi takıntısı yok bende, en azından o sıralar. Somut bir şey değil bu, daha çok onun gibi birisine bağlanan bir şey.

Yukarda tüm okuduklarınız benim İsa fantezilerim. Geçmişte veya gelecekte, Kuantum fiziğine göre fark etmiyor. İhtimaller dahilinde ancak. Söylemek istediğim şu: Ben dindar bir aileden gelmiyorum. Dindar da yetiştirilmedim. Bütün olan bi-

ten benim başıma çığ gibi düştü. Belleğim öncesini hatırlamakta güçlük çekiyor. Büyük bir yokluk gibi.

Sonrası, kaydedebildiğim kadarıyla şöyle:

O hızla Zeynep'e gittim. Daha doğrusu Mehmet'le beraber gittik. Zeynep ayrı bir hız boyutunun içindeydi. Bütün evini yıktırması yeniden inşa ediyordu. Binlerce kitabının tek tek tozunu almış, dolaplarını aşağı indirmiş, sıkıldıklarını sıkılmadıklarını ayırıyordu. Bana büyük bir plastik torba dolusu nefis giysiler verdi. Derken o hızla çuvalı kaptdığım gibi taksiyle eve geldim. Bu arada Mehmet'te şu espri oldu; onu atlamışım.

Mehmet bütün Avrupa medeniyetini android olmakla suçladı. Ben pasif kaldım. Fakat birden bir aydınlanma oldu dışı koltuğunda. Mehmet'in tuhaf dış hekimliği aletleri ağzımda, naylon transparan bir örtü üstümdeydi. Mehmet doktor maskesini yüzüne takmıştı ve gözlerine de sarı transparan maske gibi bir şey takmıştı. Muayenehanenin her tarafı alüminyum mobilyalarla kaplıydı. Birden aydınlandım ve ağzımda tuhaf aletler olduğu halde boğuk android bir sesle bağırdım: "Asıl android sensin!"

Kahkahalar patladı. İşte Bizansiyya boyutu açılmıştı bile. Bizansiyya, Bizans'la Konstantiniyye'nin birleşiminin adı. Konstantiniyye Hz. Muhammed'in hadisinde geçer; "Ne mutlu Konstantiniyye'yi alana" demişti kendisi.

Derken Zeynep, Mehmet'e ağır bir sandık taşıttı hiç tanımadığı halde. Fena halde bir 'business' iş rüzgârı esiyordu. Benim gözüm çuvaldaydı. Mehmet, Zeynep'e müşterisi olmasını teklif etti. Zeynep ayaküstü eski kaloriferleri nasıl hurdacıya 10 milyona sattığını anlattı. Hurdacı deyince benim aklıma geldi; iki gün önce yolda bir hurda arabası ve onun sahibini görmüştüm. Hurda arabasının önünde resmen "Official Junk of the Works" yazıyordu. Evet İstanbul yani Bizansiyya bu durumdaydı. Hurda arabasının içinde çok şık bir İngilizceyle bir slogan? Bir motto? Bir hayat görüşü? Bir weltanschauung yazıyordu.

Buradan tekrar sinemasal bir kesmeyle geri dönelim:

Evet, o hızla çuvalı kaptığım gibi eve geldim. Zeynep fikrini değiştirmeden önce çünkü o da bir Bizansiyya hızında ne yaptığını bilmez bir halde idi. Eve gelir gelmez soyunmadan dört beş yere telefon salladım. Elbet biri notumu alıp beni arayacaktı. Nitekim gecikmedi. Bizansiyya kanalından Fatih Özgüven devreye girdi. O hızla taksiyle ona uçup büyük bir hızla yemeği pişirip yedikten sonra iki video film attırmaya karar verdik. Yolda aklıma Selim Cebeci düşmüştü. O hızla yine Bizansiyya kanalından ressam Selim Cebeci'yi çağırdık. İlkönce Nicholas Roeg'in performance kült filmini izledik. Mick Jagger, Anita Palenberg, Marianne Faithful konusu bizi bir süre açtı. Fakat o kadar leziz dedikodular dönüyordu ki Wim Wenders'in filmi güme gitti.

O hızla tekrar 'business' yapıldı. Selim, Fatih'ten epey bir basılı materyal götürdü (resmi için fotoğraf arıyor). Ben de, bu Gore Vidal neymiş bakalım, diyerek Fatih'in son çeviri kitabını kaptım. O hızla eve... Evde çok hafif, hafif olduğu için bin yerinden yırtık geceliğimle (Murathan, "Punk Lady" şiirinde beni düşün arisokratlara benzetirken haklıydı galiba çünkü yırtık pırtık da olsa bu şık gecelikten vazgeçemiyordum) televizyona kıcımlı dönüp uyuma moduna geçtim. Sabah altıya doğru uyuyamayacağımı anladım. Kafam o kadar hızlı çalışıyordu ki, garip bir hız gelmişti üzerime, dedikoduların Bizansiyya hızı beni aşmıştı.

Hayırdır inşallah, diyerek mutfaka kahve yapmaya yöneldim.

Uygulamamı ilkönce dedikodu yapmış olmanın getirdiği pisenmişlik duygusuna yordum fakat sonra, hayır öyle değildi, çok verimli bir sabah beni bekliyordu. Bizansiyya boyutu beni açmıştı. O hızla bütün romanımı çözdüm attım. Kendimce yeni bir dil bulmuştum. İlkönce işime yarar bir şey bulabilir miyim acaba diyerek not defterimi karıştırıyordum ki birden ne göreyim? Notlarım, yıllardır biriktirdiğim notlarım, daha önemli bir şeye dönüşmeyi bekleyen notlarım olanca dinamikliğiyle ve sinematografik geçişleriyle önümde durmuyor mu? Şimşek hızıyla karar verdim. Romanda notlarımı kullanacaktım. Bi-

zansiyya'nın ve sinemanın yapısına uygun olacaktı bu. Derken aynı hızla güncelerime sarıldım. Evet evet roman içinde roman olacaktı. Otobiyografi de olacaktı -16 yaşında tuttuğum günlükler- SANATÇININ GENÇ BİR KIZ OLARAK PORTRESİ.

Bu arada defterlerimin yemek reçeteleriyle de dolu olduğunu gördüm. Şimşek hızıyla karar verdim. Yemek tarifleri, hatta mümkünse desenler bile olacaktı. Bir "Official Junk of the Works" olacaktı yani romanın üslubu. Evet, bir kez daha tekrarlıyorum: GERÇEKLİKTE DAHA HEYECAN VERİCİ NE VARDI?

Uzun sıkıcı roman cümleleri yerine bu defterler önümde bütün karışıklığıyla bir yürek gibi atıyordu. Romanım bitmişti, ordaydı işte, defterlerin anarşik güzelliğindeydi.

Mani'm artıyordu. Şöyle düşündüm. Bir kez daha aynı prensip uyarınca, GERÇEKLİKTE DAHA HAYAT VERİCİ NE VARDI? Hem romanın bütünlüğü de bozulmamış olacaktı, çünkü romanın yarısı Greta'nın romanıydı, beş yılda yazmış olduğum. Diğer yarısı ise benim, yani yazarın romanı olacaktı. Yazarın anlatısı ile başkarakterin anlatısı iç içe geçecekti. İşte bu bütünlüktü. Üstelik yazarın gündelik hayatı da bu sarmala katılacaktı yazdığı yemek tarifleri ve şarkı sözleriyle.

O hızla tekrar telefonuma sarıldım. Birkaç arkadaşına romanı bitirmek üzere olduğumu, çok mutlu olduğumu, daha önemlisi eski Lâle olduğumu, eski hızımı bulduğumu, ilaçların etkisinin geçtiğini söyledim. Telefonlardan sonra üç beş kahve üç beş sigara içip aç karnına olayın hızını ve güzelliğini sürdürdüm. Telefondaki arkadaşlarım da Bizansiyya kanalına hız kattılar. Mutluydum. O hızla bu önsözü nefes almayarak yazdım. Çünkü daha saat dörtte ve beşte randevularım vardı. Ah İstanbul, bazen ne çok seviliyorsun sen.

Bir de ne göreyim güncelerimi okurken, 25 Nisan 1978'de aynen şunları yazmışım:

"Piscator'un yaptığını şiire uygulayabilir miyiz?

(Mahalli, tarihsel, vaka kabilinden materyalin senkronluk ve sinemasal kesme prensiplerine uygulanması)

Gazete veya poster stilinde daha az egoist şiir?"

25 yaşındayken günceme yazdığım bu konsepti romana uygulamıştım zaten (farkında olmadan). Şimdi bu cümleleri

okuyunca bu konseptin daha da üzerine gitmeye karar verdim. İçinde yaşadığımız Bizansiyya denilen karmaşanın yapısına daha uygun ne olabilirdi?

Tek tehlike bütünselliğin kaybolmasıydı. Ama eski notlarımı gözden geçirince dehşetle şunu fark ettim: Yıllardan beri peşinde olduğum şey, yani derdim, hep aynı şey olduğu için, notlar romana eldiven gibi geçti, bir tür benim poetikam olarak. Yani kendi çapımda Mallarmé'nin başlattığı, Foucault ve Roland Barthes'ın sürdürdüğü 'œuvre', 'yapıt' kavramı yani bütüncül bir çalışma, tek tek kitaplar değil. Hep aynı şiiri arama. Kısacası romanımın hiçbir iddiası yok, çılgın bir roman olma dışında!

Belçika'daki Hayatım

Pencereden bir yel değirmeni gözükmüyor. Mutfak penceresinden. Oturduğum koltuktan. Oturma odasından. Kuzinenin yanından. Bir Felemenk köyünden. Sanki kuzeyin son noktasından. Bomboş bir alan. Bir Felemenk uzamı. Ben oradayım. Pencereden bir yel değirmeni görünüyor. Bir çiftlik evi. Kuyudan su çekiyoruz. Masanın üzerinde bir süt şişesi duruyor. Üstünde "AA" yazıyor. Başka bir şey olmasın istiyordum. Hayatıma benzeyen bir şey.

Ama işte kuzeyde kurmaya çalıştığım huzur alanına göktaşı gibi bir şarkı düşüyordu, bana Bizansiyya'yı anımsatan. Bartolomeo'nun, Greta, bak sana ne dinleteceğim, diye koyduğu bu şarkı o kadar çok İstanbul'da olup biten tuhaf şeyleri anımsatıyordu ki, birden, Bartolomeo her şeyi biliyor mu acaba? diye sarsıldım. Hayır orada bir Türke âşık olduğum dışında hiçbir şey bilmiyordu.

Uzun süren sağlam ilişkimizi ve sonunda ona dönmemi göz önüne alarak hiçbir şey dememişti. Ama şimdi gözlerinde tuhaf bir pırıltıyla bu şarkıyı dinletmek istemesi ne demek oluyordu? Şarkıyı dinledikçe her şeyi bildiğine kani oluyordum. Ama bilmesine imkân yoktu ki. Nasıl oluyordu? Şarkı gerçekten kuzeydeki küçük bireysel huzurumun üstüne göktaşı gibi düşmüştü. Birden paranoyaya kapıldım. O halde dışarıdaki dedektifler de bir başkasını değil belki de beni gözlüyorlardı, tıpkı İstanbul'da zaman zaman kapıldığım o tuhaf duygu gibi. Ama sonradan kendimi yatıştırdım. Paranoyaya yatkınlığı-

mı biliyordum artık. Üstelik takip edildiğini sanmak bayağı bir kendini önemseme, basbayağı bir megalomani sendromuydu. İstanbul'da yaşananlar benim büyüttüğüm abuk sabuk şeylerden başka bir şey değildi. Dedektif medektif hepsini unuttum. Bartolomeo'nun bilip bilmediğini de. Ama şarkının gizi kaldı. Tekrar tekrar dinleyip şarkının sözlerini not ettim. Bir Brezilya parçası olduğu için sözlerin çoğunu anlamasam da sanki Bizansiyya'nın gizi şarkının bir yerlerinde saklıydı:

Senyore, Senyoris

Simpatiya

Bizantina, İstanbul, allegria

Oooh, oooh

Ah Byzantina, Bizansiya, İstanbul

Diga, diga, digaa

Bizantina Bizansia

Oh mistica di İstanbul

Konstantinople Konstantinople

Un mage bravu

Un mage narsistu

Oh monopoly di İstanbul

Klimanjaru, Kazablanka

Matchu Pitchu, Malaga, Addis Abeda

Brazilis, Jerusalem

A Bizantin, A Bizansia

Şarkı İstanbul'un hızından, gizeminden, belki dinsel bir aurasından söz ediyordu. Buraya kadar belki normaldi ama ya o

‘iyi kalpli ve narsist büyücüye ne demeli?’ Birden tekrar büyük bir korkuya kapıldım. Türkiye uzmanlığını, doktorayı falan yarıda kesip kuzeye, Bartolomeo’nun yanına dönmem iyi olmuştu yoksa aklımı kaçıracaktım. Her şeyi unutup Felemenk kökleri-me geri dönmek istiyordum. Bizansiyya’ya benzeyen bir şey.

Japonya’da bir yöneticinin evine göktaş düşüyordu. Uzayda bir taş. Dünyanın koruyucu zarfına ne diyorlardı? Atmosfer... Atmosferde bir 62 milyon yıl yol alıyordu ve bir Japon iş adamının başına düşüyordu. Tam şu anda ilk defa bu evde telefon çalıyor, yeni bağlandı. Şaşırtıcı, beklenmedik bir şey bu sessizlikte. Aslında meteorlar tonlarca düşüyor ama çoğu okyanusa düşüyor ya da toz halinde. Şimdiye dek iki kez kaza olmuş. Birincisi New York’ta bir arabaya düşmüş. İrice bir taş. Kaldırım taşı gibi ama uzaydan... Uzayda düşen meteorlara yıldız kayması diyorlar. Onun yüzündeki anlamı anımsama... Dünyaya düşen yıldızlara...

Bu gün ilk kez kiliseye gittim. Güzel, biraz basık biraz tenha bir kilise. Bir mum yaktım. İsa’nın heybetinin altında ağladım. Televizyonda Catherine Deneuve’ün plastik yüzü. Plastik ölü bir yüz. Niye güzel buluyorlar onu. Soğuk ama erdemli değil. Kiliseden çıktığımızda güneş açtı. Bir aydan beri ilk defa. Akşam haberlerde geçtiler: Catherine Deneuve bir psikopat tarafından tehdit edilen bir kadını oynuyor. Bartolomeo kilisede fotoğraf köşesinde yel değirmeninin fotoğrafını gördü. Değirmenin üstünden bir gökkuşağı geçiyordu.

İDA FABER isimli bir dükkân, alçıdan haçlar yapıyor. Filmde bekçi katilin eşi. Dün gece bedenimi İstanbul’da, yatağımın üstünde yalnız bıraktım. Orada insanları, sanatçıları avlıyorlar. Orada ve belki her yerde. Siyah deri eldivenli bir el kapıyı zorluyordu. İDA FABER...

Önce bir ses duydum. Yağmurun sesi. Pencereye baktığımda o güzel sarı ışık oradaydı. Sarajevo’da bir savaş geçiyordu. Diğer insan yüzleri gibi sesler. Diğer çağlar gibi bir çağ. Kalabalık insan kitleleri dalgalar halinde hareket ediyordu. Rusya’da, Balkanlar’da, Makedonya’da... Yapılacak bir şey yoktu. Bir bin yılın sonuna yaklaşıyorduk. Televizyonun içine girip Leonar-

do'nun atlası ile sevişebiliyordun. Buna 'virtual reality' diyorlardı. Gerçeklik, her şey insanın kafasında geçiyordu. Dışarıda ne vardı bilinmiyordu. Ortalıkta karton insanlar dolaşıyordu. Vahşi bir tango dönüyordu. Şık giyimli çöp kafalı insanlarla çöp giyimli şık insanlar arasında vahşi bir tango geçiyordu. Kafamda... Aşk... Tango... Arabalar... Trafik... Siren sesleri... Geen siren... 21. yüzyılda peygamberler... Geçiyordu...

Fellini'nin ya da Passolini'nin filmlerinde yerin üstünde bir buğu belirir. Dışarıda öyle bir buğu yükseliyor. Toprağın hemen üzerinde... Yel değirmeni, evler, hiçbir şey gözükmüyor. Dünya iki tarafından çekilmiş gibi. Yalnız biz kalmışız gibi bir duygu. Saat kullanmıyorum artık burada. Saat başı kilisenin çanı duyuluyor. Odanın ortasında karo taşlarının üstünde bir defne ağacı var. Anjelüs yaşıyor orada, yapraklarına su verildiği zaman yağmur yağıyormuş gibi oluyor. Limon ağacında yaşadığı da olmuştu. Gece ev çok uzak olunca pencereyi açtım. Uzak gecede, yel değirmeni, toprağa indirilen buzlu bir nane kökü gibi yerleşiyordu buğu çizgisinin üstüne... Diva...

Yağmurdan sonra Martin, Bartolomeo ve ben dışarı çıktık. Boş kır yollarında araba sürdük. Ne tarafa dönsek karşımıza bir gökkuşağı çıkıyordu. Yay şeklinde olduğunu ve yayın iki ucunun da yere değdiği noktaları görebiliyorduk. Nasıl oluyor- du bilmiyorum ama bir anda dört beş gökkuşağı görüyorduk. Ufuk boş olduğu için olasıydı bu.

Martin para kazanmak için ekmek yapan bir ressam. Biraz tuhaf biri. Büyük burunlu kadınlardan hoşlanıyor örneğin. Eski kız arkadaşının onu bugün ziyaret ettiğini söyledi, gülüş- tük. Yol kenarındaki evlerin hiçbirinde ışık yoktu. Panjurları da kapıyorlar. Üzgün bir ülke. Flandria... Felemenk ülkeleri. İnsan burada ne aşırı parlak renkleri ne aşırı şiddetli sesleri ne de çok zayıf sesleri algılayabilir. Kralın krallığına karşı durumu ne ise güneşin de göklere karşı durumunun o olması; feleklerin iklimlere, burçların kentlere ve dakikaların kasabalara benzeme- si bakımından...

Herkes ayrı ayrı rüya görür. Kimi yatakta kimi mağarada ama gündüz görenler en tehlikelidir.

Bırakın uyusun insanlar, hayvanlar, taşlar. Nasıl gidiyor dünya? Bulutlar? Yüzüyor? Ya kuş kanatlılar? Büyüyor ya ruhun? O hasta.

Tüm melekler yok oldu. Mimozalar kurudu. Felaketlerin, acıların formüllerini bilmiyoruz. Alfabeler karışık. Melekler bizden çekilmiyor, biz onlardan çekilmesek.

Sabahları anımsa. Odadaki güneşli sabahları. İstanbul'da bir sonbahar. Kafesini anımsa. Suçortaklarını anımsa. Suçortaklarını hatırla. Yılanların kardeşliği. Uzak kuzey gecelerini anımsa. Senden doğan o melek tanrıyı anımsa. Madencilerin arasında büyüyen o çocuğu düşün. Bir patafizik gibi bedenime, gezegenime gir. Sabahları anımsa. Odadaki güneşi anımsa. İstanbul'da bir sonbahar. Kafesini anımsa. Ya ruhun? O hasta.

O uzaklaşıyor benden

Ben ondan uzaklaşıyorum

Aramızdaki boşluğa üç kedi yerleşiyor

Beni uzaklaştırmak için

Çöplükten çıkmış gibi dolaşıyor

Bahçesine çıkıyor. Otlara bakıyor

Çam ağaçlarının üstünde bir buğu kırılıyor

Hiçbir şey söylemiyor

Hiçbir şey söylemiyorum

O uzaklaşıyor benden

Ben ondan uzaklaşıyorum

Çam ağaçlarının üstünde bir buğu ayrışıyor

Elinde bir değneğe sarılı pis bir yumakla resim yapıyor, benim portremi, ona bakıyorum. Değneği bir asa gibi tutuyor. Başka türlü olsaydı, herkes gibi olsaydı belki olurdu diyorum. Aynı anda başka türlü birisiyle yapamayacağımı anlıyorum. Çok tuhaf bir duygu bu, yapıp bozmak gibi. Olanaksızlıklar dükalığı aşk!

Bisikletine binip gidiyor. Yarım saatliğine uzaklaşıyor. Ben oturuyorum her zamanki köşemde. Odada ışık azar azar yok oluyor. Kedileri içeri alıyorum. Yanımda oturuyorlar. Üçümüz oturuyoruz. Leonard Cohen dinliyoruz. O bisikletini sürüyor düz Felemenk yollarında. Hiç ses yok sabahın tıktırtısından başka. Onu beklediğim söylenemez, beklemediğim de. Oturuyo-

ruz yalnızca. Işık azalıyor. İçimden buraya yazamayacağım bir düşünce geçiyor. Gizli bir şey değil özel bir şey yalnızca. Yazınca kötü oluyor, dua etme isteği gibi. Kilisenin çanları çalıyor tam da bu anda, dışarı bakıyorum. Hiçbir değişiklik yok. İçeride de. Işık azalıyor. Bildiğim tek devinim birisinin Felemenk yollarında bisikletini sürdüğü yalnızca.

Elimde kalemle oturuyorum. Yazmak isteyince kötü bir duygu oluyor. Yanlış yapmak gibi ya da yetersiz olmak. Başka birinin okuyacağını düşünerek enteresan bir şeyler bulmak gerekiyormuş gibi oluyor. Derhal bu düşünceden tiksiniyorum. Olanı biteni kaydetmek sadece, bu da yeterli olabilir. Başka birisi beni okuyarak vakit kaybetmek istedikten sonra. Hiç olmazsa olduğum gibi bilmeli beni. Olduğum gibi olan şey de hiç enteresan değil. Enteresan olan biri var mı, onu da bilmiyorum ama ben şimdilik oturuyorum. Sabah yaptığım kahveden koyuyorum kendime. Kediler birbirlerine sarılmış uyuyorlar. Odada ışık azalıyor. Biri, beklenip beklenmediği anlaşılamayan biri, bisiklet sürüyor dışarıda.

Ne yapacağımı bilemeden oturuyorum. Kalkıp yeniden kahve yapmak, televizyon seyretmek, masayı kurmak, yazı yazmak; karar veremiyorum. Oturup kalıyorum. Kafamın içinde yirmi beş bin Mısırlı dans ediyor. Sabah kalktığımda yağmuru seyrettim. Uzun süre köyün sessizliğinde yağmuru seyretmek. Bach'ın kantatları eşliğinde kendimi seyretmek. Seyrek yağmur ve kendim. Dışarıda su birikintileri var. Bir tanesi bir Afrika mızrağı ya da yürek şeklinde. Sürekli ağlayan bir Afrika mızrağı: Yüreğim.

Öğleye doğru, uyanıp kalktığımda aşağıda Jerry'yi tek başına oturuyor buldum. Jerry sürekli intihardan yani potasyum klorattan söz eden bir İngiliz. Zamandan nefret ediyor. Biraz oturup gitti. Yalnız bir günün tadını çıkardım. Uyuyan kediler, usul usul yanan bir soba, dışarıda bulutlu Felemenk gökleri, dışarıda yağmur, dışarıda hüznün. İnsan pencereden bakınca böyle anlarda, çimlerin üzerindeki yağmur damlacıklarını görünce arındığını düşünüyor nedense. Gerçekten insanlar doğa gibi hüznle yıkanıyor.

Oy sandıklarının başında durmadım ben hiç ya da buna benzer bir şey. İktidar gibi. Ağladım bugün O'nun için. Uzak bir sınır kulübesinde boşlukları gözleyen bir asker gibi. Askerlerin ateş yaktığı bir yerin yakınında ağladım onun için. Askerlerin sırtında iki kanat vardı ve kalbimden kin namına ne varsa sökülüp atılmıştı. Onu görüyordum. Henüz orada idi. Henüz kendi değildi. Bir Bizans barbarıydı henüz. Tuhaf, yavaş ve alçak bir Tacikistan melodisi eşliğinde yeşil çekik gözleri ve uzun beyaz saçlarıyla kendi etrafında dönüyordu henüz. Kar yağmıyordu. Rusya beyaz bir çocuk pastasına benzememişti henüz. Öylece dönüyordu. Kendini 20. yüzyılda yaşayan eski bir Yahudi sanıyordu. Sanıyor muydu? Belki sadece öyle. Saten giysiler için durulama suyuna şeker ve sirke konuyordu. Bir cephaneliğin arkasında durdum ağladım onun için. Kalbimde kin namına ne varsa sökülüp atılmıştı. Ellerimi bağlamış oturdum öyle, yeni diktığım nane kökünün önünde. Galiba hemen yanımda oturuyordu. Önüne ya da bana bakıyordu. Lacivert işliğini bir pilot üniforması gibi görüyordum. Tam o sırada çanlar çaldı.

Bir vizyon gördüm ya da gördüğümü sandım. Elimde bir posta güvercini, tekfur sarayı gibi bir yerin merdivenlerinden iniyordum. Kendime hem benziyor hem benzemiyordum. Her neyse işte orada, merdivenlerin orada, düz uzun saçlı bir kadın nefes nefese koşuyor, kanatlarını ve beyaz elbisesini merdiven kenarlarına sıkıştırarak koşuyor ve "Kocam gelmiş!" diye bağırıyordu. Onun o katıksız saflığı ve sevinci gözlerimde, ellerimi bağlamış yeni diktığım nane kökünün önünde oturuyordum.

Beni kalbimin üzerine bir mühür gibi koy
Kolunun üzerine bir mühür gibi
Çünkü aşk ölüm kadar kuvvetli

Şeftaliyi ikiye böl, fırına koy. Üstüne tereyağında badem ve üzüm kızartıp dök.

Kayısı pestilini kaynat. Mikserle karıştır. Yoğurtla karıştır. Badem ve üzümü tereyağında kızart, dök. Bardağa koy.

Ispanak sosu, beyazla yap. Krep arasına koy.

Yüzümün yarısı yağmur. Bunu görmek olası mı? Gökyüzüne bir cümle yerleştirmek.

Sıcak hardal sosu: Küçük soğanları yağda öldür. Etin suyundan dök. Sonra hardal ekle pişir. Hardal koymadan kekik tohumu da koyabilirsin. Körili dana. Eti suyla havuçla pırasayla soğanla kaynat. Soğusun. SosBlanche'ı onun suyuyla yap. Tereyağı+un+soğuk et suyu sonra köri ekle. Ve karıştır. Yanına körili pilav yap.

Radyoda “Manchester et Liverpool” şarkısı çalıyor. Çocukluğumdan bu yana kulağımda yankılanan bir şarkı. Kim söylüyordu unuttum. Maria Laforet söylüyor olmalıydı. Benim en güzel bulduğum kadın.

Manchester ve Liverpool kuzeyin ilk demiryolu aynı zamanda. Belki de tarihin ilk demiryolu, endüstri devrimi İngiltere’de ilk gerçekleştirildiğine göre. Gerçi kaliko denen bir cins pamuklu kumaş ilk kez Hindistan’da üretilmiştir ve buna göre sanayi devriminin ilk kez Hindistan’da gerçekleşmesi beklenirken İngilizler daha erken davranmışlardır. Belki sanayi devriminin ilk kez kuzeyde gerçekleşmesi her şeyden daha inandırıcı bir şey. Tüm o çalışkan insanların, kuzey havasının çalışmaya ittiği... Hepsi koyu kahve tutkunu. Belki kahvenin de yardımıyla bir yığın işi büyük bir hızla tüketiyorlar. Fabrikalarında çalışan insanların hızı görülecek bir şey; hareket halinde Taylorizm gibi bir şey. Türkiye’de bir kişi o hızla bir gün çalışsa, bir ay yatıp dinlenmesi gerekir. Çok çalışıp iyi yaşıyorlar. Ne denilebilir ki bundan başka?

Manchester ve limanı Liverpool, kuzeyin kararmış sanayi kentleri ve Patchouli, Hindistan’ın kararmış ağaç kokusu, 68’de Paris sokaklarında tanınan koku.

Ratatouille: Domatesleri on saniye sıcak suya at, kabuklarını soymak için. Yarıya böl, çekirdeklerini at. Kabakları yıka. Soyma, sadece fazlalıklarını at. Yuvarlak doğra. Patlıcanları yıka, uzunluğuna ikiye kes. Sonra yarım yarım doğra. Biberleri ince ince kes. Soğanları kabaca kes. Sarmısakları döverek koy

tencereye. Likit yağı ısıt. Soğan ve sarmısak koy. Patlıcan ve biberleri önce koy karıştır. Sonra az su domates ve kabak koy. Hafif ateşte uzun kaynat.

Pencereden bakar bakmaz dürbün yassılığında bir toprak parçası çıkıyor önüme ilkin, onun üstünde yassı bir çim alan, onun üstünde yassı bir sis alanı. Dünyanın yuvarlaklığı ve toprağın yakınlığı evin içinde gibi. Sisin ardında beş altı ev var, bir de yel değirmeni. Sis olduğu zamanlar kayboluyorlar, güpegündüz, örneğin öğle vakti, filmlerdeki gibi, Transilvanya gibi bir şey. Sisin dağıldığı zamanlar ise son derece net ve yakın duruyorlar –korkmuyorum o zaman– hatta sıcak duruyorlar denebilir. Elimi sallasam onlarla konuşacakmışım gibi. Hem uzak hem yakın, nasıl oluyor bu, tıpkı O’nun gibi.

Çocukken ağaçların altında çimlerin hemen üzerinde üçgen bir aralık vardı; çim ve çam yeşilinden oluşan iki renkli bir üçgen. Oradan kaçmak isterdim. Bir budalanın efendisinden kaçmak isteyeceği gibi. Ama evet şimdi, mutfak kapısı birden açılınca görüyorum tuhaf gelen ve bir türlü betimleyemediğim şeyi; oturduğum koltuktan görebiliyorum toprak uzantısını, dünyanın yuvarlaklığını, oturduğum yerde yer yuvarlağı göz hizamda kalıyor, yadırgatıcı gelen bir şey bu. Şehirleri terk ettiğimden bu yana toprağa ilk kez bu kadar yakınlaştırıyorum. Meyilli bir yer olmalı, düz ülke burada belirir işte, Felemenk ülkeleri.

Yağmur yok henüz ama çam ağaçlarının üzerinde yağmur gibi bir şey ayrışıyor. Havada ayrışan bir şey, bir saflık, bir görünümlü aklımda ayrışıyor. Kır havasının temizliği, yeşil hareket, oksijen, bütün bunlar dünyanın yeniliği karşısında çarçabuk eskiyen sözcükler. Dünyanın yeniliği; işte böğüren bir kuzu, dışarıda; kısaca Çek bir çocuğun t-shirt’ünde gördüğüm sihirli bir formül: c3ax.

Ortaçağlı bir kent (14. yüzyıl), dünyanın en küçük kenti. Bir ırmak, kilisenin, şatonun yanında akan; küçük gri dağın içine kurulmuş bir kent, vadide. Dağın içine gizlenmiş bir masal kenti. Dağın tepesinden bakınca iki renk hâkim: Gri ve bataklık.

yeşili. Tuhaf çürümüş yeşil ağaçlarda ve sanki evlerin yüzeyinde nem gibi. Orman şimdilik kuru dallar. Gri evlerin çatılarından geliyor. Pierre Ardoise. Çabuk şekil verilen bir taş benim en sevdiğim çatı tipi. Tamamen Ortaçağ'a girmiş gibi. Çanlar çalınca eski çocukluk masalları canlanacak gibi oluyor. Her an prens ya da külkedisiyle karşılaşılabilir gibi.

Köprünün altına park ettikten sonra dağa çıktık. Bartolomeo, Cecile Sara, Slyvia, Michael ve çocuklar, Amaury, Celine ve Andrea. Michael, Bulgar bir opera şarkıcısı. (Bas tenor olduğu sonradan keşfediliyor): Dedesinin şalesi var ama sonra komünistler ellerinden alıyor. Orada hep Kızıldere'lerle filan oynuyor. Bıçakların mühendisiyim, dedi. Opera işi değil, tüm hayatını ona yatırmış. Bulgaria c'est mon enfance arraché. 33. yaşında her şey değişmeye başlıyor. Ching'e Bern'de arkadaşı bakıyor. Her şey bir kazanda ama yemek için iyi olacak. Yalnız Tom Waits dinliyor. Karısı Slyvia eski kültürlü bir aileden. Andrea küçük Slav prenseslerine benziyor.

Küçük dükkânlar ama her şey var. Av eşyaları satan dükkânlar çünkü hâlâ av hayvanları bulunuyor. Adeta av kokusu duyuluyor. Kiliseyi gezdik. Büyük eski stil bir gardırop gibi. Bir dekorun önünde güzel pastel renkli bir İsa tablosu kentin kendisine pastel ve aynı ton yeşil hâkim. Mess var. Birkaç kadın sandalyede diz çökmüş, ellerinde tespih, "Nostra Pater", dualar böyle başlıyor. Eskiden herkesin çocukları varmış kiliseye giderken. Her dua bitince bir boncuk.

Ultraviole ışık neonlarından gelen... Söğüt ağaçları, ışıklandırılmış su kenarında... Dar yollar, kalın duvarlar, Ortaçağ...

Kadir gecesi: Guy'da toplandık. Gerçek bir ziyafet! On çocuk filan vardı. Fred, Annemie, Bety, Cecile, Senna... Cecile bana lale getirdi, saksıda beş soğan... Gece bulutlar geçti, ay ışığında, sis gibi çok güzeldi.

Turist kızlar sevgili olarak geliyorlar. Bütün erkekler para-

noyak, kadınlardan sevgi beklemiyorlar en derinde, sert ilişkiler içinde yaşamışlar. Sevgiyi yok ediyorlar. Kadın korkusu? Polo ve Anemi geldi. İyi vizyonlar, dedi Polo. Tam o sırada sülün gördüm. Işıktaki açık kahve ve parlak taba renklerinde, Polo'ya, garip bir kuş, dedim. Sülün, dedi. Bahçedeki çocuk oynacağı parlamıştı. Aslında herkes iyi. Kötü kişi yok. Durumları, şartları kötü olanlar var, o kadar. I'm a believer. Sen onları ne kadar çok seversen onlar o kadar az seviyorlar. Ben sevgisizliklerle karşılaşa karşılaşa büyüdüm kardeşim.

Evliliğimizin onuncu yıl dönümü... Sabah biraz hastaydım, sonra geçti. Televizyonda Oscar gecesi. Sonra *Ve Işık Vardı* isimli bir film. Guy Katrine geldi. Saya ve Mira'da. Annemler aradı. Bartolomeo paçuli hediye etti. Tavanda Malta haçları var. Ve zambak çiçekleri. Swinging Matilda was you...

Ya sevgili Türkler, twist now twist. Yeah let me twist. Her şey çok iyi devam edin. Dönün, dönün bir kez daha. Buna twist denir. Dönün dönün şimdi. Come on let's twist again like we did last year summer. Kovboyların mahmuzları yıldız. Yıldız mahmuzlu kovboylar: Çankuru days. Nothing's gonna change my world. Seni bir bitki gibi yetiştirdik ve bir kementle avladık seni. Beyaz atlı çoban. Bazen kuşlar geçiyor. Bir kanat çırpıntısı. Bir kuş birden önümden havalanıyor. Brugé'de hâlâ suyun üzerinde bir kuğu havalanıyor. Et nous ferons de chaque jour tout un eternite d'amour...

Tout mes copains m'aiment bien.

Tout mes copains le savent bien.

Tout mes copains sont parti...

Yeah there will be an answer. Let it be...

Güneşi hızla çekip almak, yarın hava iyi olursa salata ekeceğim. Bu bir giz... İsmimi biliyorsunuz.

Çam ağaçlarına yağmur yağıyor. Böğürtlenlere yağmur yağıyor. İçeride uyuyan Bartolomeo'nun üzerine yağmur yağıyor. Bu eski bir şarkı, bu eski bir giz. Onun uyuması gerek her şeyden habersiz. Bense ayakta kalmalıyım.

Beni sıkıca sarın dünya sona erene dek. Yavaşça yavaşça

unutmalı yaşamı. Yavaşça yavaşça o Bizans barbarını. Terk ettiğim Türk sevgilim kurtarıcı Amiral.

Kedi yılında geldiğini söyleyecek size. Hangi yönde kaybolduğumu. Soru sormanız için zaman vermeyecek size. Bir. Bir. Bir. Sabah gelecek ve siz hâlâ onunlasınız. Ve onunla kalmak zorundasınız. Kedi yılında... Kedi yılında... Kedi yılında kalmak zorundasınız.

Melancolia 1

Büyük bir boşluk içinde bekle.
Hiçbir şey yapma.
Okşanmak istercesine öten guguk kuşu.
Canlı ve cansız, sevgiyle titreyen her nen
Başını masaya daya.
Uzun süre göğre akarsuya yeşile bak.
Geçen gün hayvanların niye acı çektiğini sordum.
Her şeyin acı içinde güzel olduğunu söylediler.
Hiçbir şey yapma bekle.
Eğreltiotları arasında yat.
Tek bir Avrupalı hareket.
Kapital ırmakları arasında. Her şeyi ama her şeyi geride bırak.
Hiçbir şey yapma bekle çünkü soluk almak istiyorsun.

Melankolya 2

Başını masaya daya ve boşluk içinde bekle.
Yabani rokaların arasında yat.
Vişnelerin böğürtlenlerin boynunu sık.
Kara hindiba: Melankolinin uçucu yüzü.
Uçucu hindiba: Tüm üzgün günlerimin yüzü, meleği, biçimi...
Başını eğreltiotlarına daya
Ve bekle, uzaklardan gelecek olana hazırlan.
Defne ağacını kapı dışına çıkar. Yapraklarını altına boya.
Başına tak. Hiçbir şey yapma. Bekle.
Demirli su banyosu yap.
Başını çelik suyuna daya ve bekle.
Menekşelerden bir yüz:
"Melankolya 2" kehanetlerden örülü bir yüz.

Polo'nun Aynası

Polo'nun evine gittik. Uzun geniş bir yeşil alanın ortasında oturuyordu. Bahçesine girdiğimizde çarpıcı bir şeyle karşılaştık. Ektiği lahanaların üzerine iki tane direk dikilmiş arasına eski bir ayna asılmıştı. Bu aynaların köşeleri hafif içeri girer ve bu köşelerden daima sırları dökülürdü. Bahçedeki ayna hem her gireni ve çıkanı yansıtıyor, hem de lahanalar yeşil yapraklar arasında tuhaf bir parıltı gibi duruyordu. Polo yerinden kalkmadı, çalışıyordu. Üstünde kareli bir gömlek, uzun bir yelek, uzun bir Hint fuları vardı. Kulağında tek küpesiyle herhangi bir hippie eskisini andıran bu adam aslında elli yaşında ve Ermeni bir ailenin çocuğuydu. Polo'nun bitip tükenmeyen öyküleri vardı. Gençliğinde daha onlar tıfıl bir sosyalistken Baader-Meinhov'la tanışması, KGB'de çalışması, Picasso ile kumda daireler çizmesi, yanakları kıllarla kaplı Ermeni üvey kardeşleri, her yıl yalnızca Noel için Fransa'dan dönen, dizine kadar kocaman balıkçı çizmelerini çıkarttıktan sonra onu sömünün yanında yere yatırıp üzerine hücum eden karısı, üniversite işgalinde oynadığı rol, MOSSAD tarafından aranması ve bunun gibi ayaküstü anlattığı binlerce anı ve öyküden oluşan yaşamı.

Bunların ne kadarı gerçektir benim için hiç önemli değildi. Önemli olan Polo'yla yaşanan her ânın dalgalar halinde genişlemesiydi. Tıpkı Polo'nun aynasından geçen bulutlar gibi. Nitekim bizi ilk gördüğünde, sizi arkanızda takip eden bir Mercedes var mıydı, diye sordu. Güldü ve şarap ikram etti.

Onu çok sevdiğimizi biliyordu. O da bizi çok seviyordu. Bu

yüzden çok değerli bir bardağı kırmamaya çalışır gibi konuşuyordu. Marihuana'nın da duyarlılıklarını bilemediği bu insanlar ne yaparlarsa yapsınlar ayaklarımın altından akan kanın farkındaydılar.

Çimlerin üzerinde üç büyük inci. Bir iki saatlik uykudan sonra kapının kurcalanmasıyla uyandım. Uğur heyecanından kapıyı açamıyordu. Hastaneye gideceklerinden Sinan'ın yanında uyumamı söyledi. Sinan'a baktım, uyuyordu. Bir banyo yapıp onun uyanmasını bekledim. Çiçekli bir gömlek (bahar bayramıydı) giyip turuncu botlarımla ılık bir havada saatlerce bekledim. Sinan da giyindi. Teyzem ve Uğur geri geldiler. Teyzemde heyecanlı bir bekleyiş başladı. Doğum başlıyor, dedim. Bir yarım saatlik aşırı heyecandan on dakika uyumuşum. Kendi kendime uyandım. Biraz dinlenmişim. Hemen telefon çaldı. Uğur, gözünaydın, yeni bir yeğenin oldu, dedi. Gözümünden yaşlar geldi. Tıpkı Emel'in kapının ardında kayboluşundan sonra olduğu gibi. Telefonlar açıldı. Parras, Sinan'ı getirdi. Hep birlikte hastaneye gittik. Ozan'ı görünce büyük bir sempati ve sorumluluk duydum. Keyif keka bir şekilde yatıyordu. Daha önce bir işaret istediğimde gösterilen mikroskobik örümcek aklıma geldi. Ve o müthiş rüyam ve müthiş rüyamın öncesi; "senin yakın bir arkadaşın olacak".

Genesis gibi pittoresque bir rüya: Bir yelkenli, yelkenlide birkaç kişi, bir kadın, tekne bir oraya bir buraya sallanıyor. Büyüyük dalgalar Turner, Ayvazovski gibi. Sonra bulutlar, kocaman bulutlar... Şimşekler / şimşekler bulutları çiziyor. Sonra televizyon haberlerinde bir ülkenin sınırlarının çizilişi ve hızla üzerimize gelişi gibi, bir ülke şimşeklerle çizilip hızla focus oluyor. Bir ses duyuyorum.

Sinan bir buket müge çiçeğiyle gitti. O küçük beyaz çan şeklindeki çiçekler 'Ozan'ı müjdelemiyorlar mıydı? Günün haberlerini merak edip bir an CNN seyretmişim.

Amerikan sahillerine turkuaz gözlü tuhaf balıkımsılar vurmuştu.

Angel of the Icebergs: Iceberglerin, buzun içinde yaşayan 4 cm uzunluğunda saydam, kanatları küçücük bir yaratık keşfedilmişti. Bir aşağı bir yukarı saydam kanatlarıyla buzun içinde uçuyordu. Eski Fransa başbakanı rüşvetle suçlanınca intihar etti. Mitterand basına hücum etti: "Bir adamın şerefi köpeklere atılmaz."

Angel in the snow
I'll follow you wherever you go!

Sabaha kadar France Culture dinledim. Sonra biraz yazdım. Yazdıklarımın bir haykırış ve baştan aşağı hakaretlerle dolu olduğunu kimse anlamıyor. Dolunay şafak... Gündüz gecenin içinden çekiliyor. Kuşların sabahı açışsı. Etobur orkideler. Kuşlar gerçekten? "Cette femme qui est morte demain." Joyce Mansour. Maria Casares'in sesinden. Kuşlar gerçekten insanlar ve melekler arasında bir elçi, bir oluşum muydu? Gün boyunca hayal kurdum. Sağım solum gezegenden gelen uğultularla doluydu. Maria Casares'in ses tonalitesi bana benziyor ve Fransızca'yı kırık dökük bir ses, hassas, aşırı hassas bir kız çocuğu sesi gibi konuşuyordu. Yani benim gibi.

İkarus düşmeseydi mit olmayacaktı. Tıpkı tarihin başlaması insanın cennetten düşmesiyle başlaması gibi. Fukuyama tarihin sonunu fısıldıyor. Bazıları insanın evriminin tamamlanmadığını söylüyorlar. Güya insan bir gün uçabilecekmiş gibi.

Yüreğin hafif, dedi bir ses. Gökyüzü beni çağırıyor ve koruyorum. Genç ve güzel bir kızın ölümü kutsal bir şeydir. Evliliğin sürmesi dinsel bir boyut olup olmamasına bağlıdır. Yumuşaklık hiçbir zaman gösterilmemesi gereken bir şeydir.

Yine France Culture dinledim sabaha kadar. Rusya üzerine bir programdı. Ruslar artık kim olduklarını bilmiyorlar. Ruslar artık kimseye inanmıyor. Batıda kimsenin politikalara inanmadığı gibi. Tapınaklar yıkılıyor. Lenin-Stalin sabaha kadar tartışıyorlar (Stalin'i Lenin yarattı) çünkü bu onlardan alınmıştı. Terapötik bir etkisi var. Türklerin futbol seyretmesi gibi. Batılardan daha kültürlüler. Batıdan intelejansiya alınsa geride havuç yetiştirenler kalır. Orada artık kimse havuç yetiştirmesini

bilmiyor. Komünizmin cesedi camla kaplıydı. Kırılınca ceset parçacıklara ayrıştı. Rusya'da saat şimdi Tabula Rasa'nın saati. Lenin'in neredeyse bir haydut olduğu söyleniyor. Rusya'da demokrasinin gerçekleşmemesine neden olan eksik şey nedir? Korsanlarla dolu bir Rusya. Biçimi olmayan bir topluma biçim vermek. Batı: Bolluk ve uygarlık imajı. Dekadan olduğunu çok az kişi düşünüyor. Uyuyan canavar uyanacak mı? Türkiye'de de Rusya'da olduğu gibi.

Bir sabah erkenden kalktım. Su içtim. Yola çıktım. Yurdu mu bıraktım. Bir sabah erkenden kalktım. Su içtim. Orient'i bıraktım. Bir sabah erkenden yurdu mu bıraktım. Tehlikeli bir kente gittim. Yaban çiçekleri aldırma zlar nerede yetiştiklerine. Eğer bir çiçek yabanıl büyürse daima ayakta kalır.

Gece beşten sonra uyuyamadım. Birkaç çeşit kuş birden ötüyordu. Tavan arasında New Age denilebilecek tarzda tuhaf bir yatak odasında uyuyoruz. Eğik çatı baştan aşağı ağaç kütüklerinin oluşturduğu üçgenlerle mistik sayılabilecekken aradaki bölümlerin yani tüm duvarların gümüş renkli bir maddeyle izole edilmesi yüzünden anlaşılmadık bir görüntü oluyor. Böylece çatıdan doğadaki her türlü sesi duymak mümkün oluyor.

Beşten sonra uyuyamadım. Aşağı indim.

Croissant ve kahve. France Culture dinlemeye başladım her zamanki gibi. Ascencion olduğunu söylediler. Böylece tamamen şansa bağlı olarak sabah Notre Dame'dan direkt yayınlanan ayini dinlemek ve daha sonra televizyonda başka bir ayini seyretmek mümkün oldu. Protestan kiliselerini beğenmiyorum. Bizim ilk dönem cumhuriyet resimlerini andıran vitraylar heykeller oluyor. Bir de başka bir şeyin daha farkına varıyorum. Hristiyan ayinlerinde koronun söylediği ilahiler de bizim Cumhuriyet dönemi çok sesli müziğimize benziyor. Contrapuntal olduğu için mi acaba, bilemiyorum. Bunu bizim müziğimizi yüceltmek için söylemiyorum. Daha çok bu dini koroların yapaylığının uyandırdığı bir duygu. Hayır, daha çok iki tür müzikte gözlenen bir amatörlik duygusu, kötü anlamda... Neyse nasıl istavroz çıkardıklarına baktım. Baba, oğul, kutsal ruh adına diyorlar: Tuhaf bir formül. Yine üçgen. Oğul, baba, Tanrı'nın

annesi (Meryem) hikâyesi biraz gülünç, belki gülünç değil de çocuksu. Hay Allah, tam da doğunun özelliği çocuksuluk derken. Birden doğu metafizik düşüncede daha gelişmiş görünüyor. Zaten batıdan çıkan peygamber yok. Tüm peygamberler hemen hemen aynı topraklardan çıkmış. Her seferinde uygarlık merkezlerine (Kudüs civarı) çölden ne olduğu anlaşılmayan, kim olduğu bilinmeyen biri çıkıp geliyor. Elçi olduğunu iddia ediyor. Şunları yapıp şunları yapmayacaksınız diyor, bağırıyor, çağırıyor. Firavunlar niye biz seçilmedik diye bozuluyorlar. Hemen hemen hepsi aynı şeyleri söylüyorlar: “Kızmayın onlara ne yaptıklarını bilmiyorlar” diyor İsa. Bütün önemli din adamlarını dinledim. Diğer din adamlarını da. Özgün bir şey söyleyen çıkmadı. Radyodan naklen veren spiker daha heyecanlıydı.

Beşten sonra uyuyamadım. Kalktım. Yapılması gerekenleri yaptım. Bu sizi çok ilgilendirmiyor. Şimdi gece saat 09.00. Bunları yazarken Mavi Tuna’yı dinliyorum. Karşımda Einstein’ın “The Space is curved” formülünü andıran bir resim. Anne-mie’nin resmi duruyor. İsa miracında muhakkak bunu gördü. Rene Daumal da gri Voile’den söz ediyor. V şeklinde bir uçuş olabilir.

Tuhaf bir rastlantı: Bu günlerde Hz. Muhammed’in merdivenini (miraç vizyonları) okuyorum. Müthiş! Müthiş! Müthiş! Hem mükemmel bir savaşçı hem de dehşetengiz ve inanılmaz yüksek boyutlarda dolaşan soyut düşüncesine, ultra imgeleme sahip şair kimliğine buradan “Selam!”

Peki, niye merdiven, onu anlamadım. Bir yanlışlık olmalı. Işık hızını mı aşmak zorundalar? Bir nevi gece uçuşu. Yani ruh uçuyor. Beden de gidiyor mu, bu bilinmiyor.

Daha sonra felsefeci Freddy (onunla ve Bartolomeo ile Paris’teki squat günlerimden tanışıyoruz) ve karısı geldiler. Çocuklar tavan arasındaki geniş çocuk odasında oynadı. Koltuk minderlerini üst üste koyup tavana erişmeye çalışıyorlardı. Çocukken benim de en sevdiğim oyun iskemleleri tersine çevirip içine evmiş gibi oturmaktı. Bu kadar basit bir mekânda inanılmaz akli yolculuklar yapardım. O tersine çevrilmiş sandalye bana kâinat kadar geniş gözükürdü. Daha sonra Croon’a gidip Bloody Mary içtik.

Şimdi saat 09.30. Hava henüz kararmadı. Evin pencerele-
rinden çam ağaçları gözüküyor. Yeşil kadife perdelerin hemen
ardında yan yana çam ağaçları, çam ağaçları, çam ağaçları... Ya-
nımda Albert Dürer'in otoportresi duruyor. Tuhaf bir hava yap-
tı. Bazen açıyor bazen kapıyor. Gökyüzü tuhaf bir güzelliğe.
Bartolomeo'nun yastığının altından morumsu, ısıltılı, siyahımsı
bir uğurböceği çıktı. Artık kalkmam, pirinçleri Türk usulü ısı-
latmam lazım.

Viking adı bu kadar güçlüyse eğer neden tarihe karışmış? Vikinglerin ortadan kalkışıyla “No more heroes” adlı şarkının bir ilişkisi var mıymış? Vikingler ne zaman ve ne için birbirlerine düşman olmaya başlamış? Bu tür gri sorular sürüp giderken böyle yaklaşan puslu yabancı sabah ışığında daha da korumasız kalan Vikingler birbirlerine daha çok yaklaşıp çaresizlik ve sıkıntıyla akşamdan kalan patates küllerini karıştırıyorlarmış.

Aranızda bir kış masalı dinleyen, Viking yüzü gören var mı? Soğuk kış gecelerinde Vikingler bir borç çorbasının etrafında toplanır aralarındaki en genç Vikingin madalyon masallarını dinlermiş. Bu en genç en çocuk Viking madalyon kolyesinin kapağını her açtığında ortaya çıplak ayaklı bir masalcı çırağı düşer. Tik tak tik tak tik tak. Soğuk kış masalları ararmış. Üzüncüden yürekleri donan Vikinglerin yüzleri bir ekşi krema beyazına, bir pancar kırmızısına dönermiş. Vikingler bir masalcı çırağının anlattıklarına çok üzülür, üzülürken çok inanır, inanırken böyle birden üzüntüden üzülmeyen inandıktan inanmaz olurlarmış. Yeşil saplı soğanları ağızlarından hiç düşürmeyerek birbirlerine kuşkuyla bakar kuşku soruları sorarlarmış:

- Peki ama neden Prens fakir kızı bırakmış?
- Yangından kaçan mı kaçmayan mı korkakmış?

Size hiç ışık anılarımı anlatmış mıydım, diye başlar bir ses gece yarısı karanlığın kenarında ya da ışık oyunlarını karanlığın koynunda, bir martı gece yarısı.

Bir zamanlar bir hat varmış, ışık zincirinden bir hat, karanlık gökyüzünde korunak, ışığın içinde barınanlar takılır kalırmış oraya, kediler bu yüzden gözlerini kısarak bakarmış ışığa.

Kimi geceler o hat dışında her yer çok kararırımı, işte o zaman, o zamanlar hatta takılanlar ılık olup aşağıya sarkarlarımı ve bağırlarlar:

*Hattı humayun hattı humayun,
Dağılın ya da toplanın hu!*

Size hiç ışık oyunlarımı anlatmış mıydım, diye başlar bir martı karanlığın koynunda, gece yarısı. Kanatlarıyla ışığı son-suza dek eğip bükten bir martı sarkıp bir boşluğa karanlığın yüreğine donarmış. Yaprakların sayısız yeşil gözüyle, bir posta kutusunda hapsolup kalan şarkının çırpınan kanatlarıyla bağırmış bir martı: “Artık denizcilerden başka kimse kalmadı” Magna Carta!

Çin’de çay evleri. Güzel, geniş, uzun camlı salonlar. Yeşil, Asyatik yeşil içinde. Camlarda yeşil rölfe. Cool insanlar kart oynayıp çay içiyorlar. Kadın erkek bir arada, büyük taslardan içiyorlar. Tasların üstü kapaklı. Yeşil yapraklar yüzüyor içinde. İlk rekolte en iyisi. Fazla durunca iyi olmuyor. Bir adam oturmuş kaligrafi yapıyor, arada sırada aydanlıktan (!) içiyordu. Bazı halktan tipler de kavanozdan yeşilimsi bir çay içiyordu. Sokakta yaşlı adamlar tek bacaklarını yüksek bir duvara dayamış ‘gölge sporu’ gibi bir şey yapıyordu. Kadınlar el ele halay çekiyordu. Bir adam tek başına meditasyon, zen yapıyordu. Sabah güneş düşer düşmez ayevine gidiyor, kavanozları başlarına dikerken sorunlarını düşünüyorlardı. Doğayla, kendileriyle uyum halinde yaşamak. Büyük hasır sepetlerde toplanan çay gururlarıydı onların. En iyi ayı yapmak! Uzun, siyah at kuyruklu Çin rokuları (tuhaf bir çekicilik sentetik ya da “global look”) denebilir mi? Üçü dördü bir arada kapaklı taslardan çay içiyorlardı. Görünen o ki roku olmakla çay içme arasında bir çelişki görmüyorlardı. Tam tersine, bu bir yaşam biçimi, dedi uzun saçlı, siyah deri ceketli olanı. Kürek çekip Çin’in uzun sarı yeşil ırmaklarında uzaklaştılar. Global kültür buydu, böyle olmalıydı işte.

Ben yalnızca Türkiye’de oturmuyorum, dünyada da oturu-

yorum. Her şeye bakmaya, her şeyi yazmaya, her şeyi sevmeye, her şeye kızmaya hakkım var. “Doğuların, batıların Rabbi”. Gezin görün. “Ne doğudan ne batıdan nispet edilen ışık”, *Kuran*’dan gördüğüme göre.

Eskiden her şey fanatikti. Folkçular beat, rock dinlemezdi. Akustik olmayan yere girmezlerdi. Ben de örneğin Rolling Stones’u geriye dönerek anladım. “Benim ne yaptığımı pek anlamadılar eski arkadaşlarım” diyor Belçikalı bir rokçu. “Çünkü değerlerim farklıydı. Onlarsa birtakım küçük kasabalarda ananım, mühendis, doktor, avukat filan oldular. Doğrusu ben de onları pek anlamadım.”

Objellersiz yaşayamam. Çünkü örneğin Çin’den getirdiğim bir çay kutusu bana hızlı bir film görür gibi geçmiş, anıları geri getiriyor. Her şeyi anımsıyor, şarkı yazabiliyorum. Computer belleği gibi. Her yerde dolaşıyorum ama her şeyin sabit durduğu bir yer gerekli. Benim için orada yaşamasam bile beni dengeliyor.

İspanya’da Hurdes denilen bir dağ kasabası. “Lanetli topraklar” diyorlar, çünkü özürlülerin sayısı çok. Oysa iyot eksikliği olduğu anlaşılıyor. İspanya’nın en iyi balı buradan çıkıyor. Kasabanın milyoneri afrodizyak bir şey bulmuş polenden. My secret diye saklıyor. Hurdes’liler bu izolasyondan çıkmak istiyorlar. Kasaba da bu yüzden neredeyse turistik bir merkez olmuş. Daha ilginç Hurdes’liler diğer stigmatize insanlarla dayanışma yapmak istiyorlar. Boşnakları davet etmişler örneğin!

Ku Klux Klan semiyolojisini değiştiriyor. Artık konu beyazların üstünlüğü değil ama beyazları ayırmak. Karaları öldürmek değil ama beyazları korumak.

Bu semantik değişimlerin nedeni (aynı zamanda toplanıyorlar, “Ku Klux Klan Unifie” adını alıyorlar) aslında biriken sabıkalarından korkuyla kendilerini koruma kaygısı. Görünmez bir imparatorluk olduklarını iddia ediyorlar. Beyaz kukuletalrı, yalnızca gözlerini açıkta bırakan yüz örtüleri, uzun beyaz giysileri ile ne kadar da bizim Müslüman entegristlere hem

paralel hem de zıtlar (siyah çarşaf bazında). Armagedon doğru mu? Kendine zırh yapan şövalyeler var. Ruhani hazırlık yapıyorlar. Kuzeyde artık şeytana tapanlar, büyücüler, açıkça ortaya çıkıyorlar. Voyente'ler (Öngörücüler) medyumlar paraları kazanıp, televizyonda show yapıyorlar, gazeteye ilanlar veriyorlar. Üniversitede büyücülük dersleri verilmesini istiyorlar.

New Age ortalığı yıkıp geçiriyor. Medicine-douce, koca-karı otları, guerisörler (iyileştiriciler), uzakdoğu tekniklerine yaradan çok Avrupalı inanıyor. Yeni spiritüel bir çağa girildiği, insanların tek başına yaşamaya başladığı, insanların tek tek aydınlandığı, yeni tür global etnik müziklerin yaygınlaştığı, horoskopların ortalığı kapladığı, radyodan televizyondan fal bakıldığı bir dönem geçiriyor Avrupa. Din adamları uyanıyor karşı çıkıyor ama ancak çok ince bir biçimde. Papa'yla sürekli alay ediliyor.

KRAJINA'da mavi bereliler kadınların karnını doyuruyor daha sonra Sırp'lar gelip onların ırzına geçsin diye. Oysa güzel erkekler de Yugoslavlar. Ama yıllar önce Zagreb havaalanında havada bir gerilim, tansiyon, elektrik, ilkelik sezmiştim.

Kadınla erkek arasındaki elektrik bozulunca Yugoslavya oluyor, dedi Polo. Bir Baltık limanı Kiev'de en büyük gemi inşa ediliyor. Tuna nehri üzerinden Sırp gemileri takip ediliyor, kurallara uysunlar diye.

Herkes Boşnaklara acıyor gibi ama aslında göz yumuluyor. Almanlar orada kendi kendilerini kurban eden bir ırk. Aslında Hristiyanların kirli işlerini yapacak, yapabilecek kadar güçlü, radikal ve idealist bir ırk. Yükseklerde geziyorlar, tüketici ve banal Avrupa halklarından ayıran bu onları. Felsefede şiirde ileri gitmelerinin nedeni. Tıpkı Almanların arada yaptığı gibi Sırp'lar Hristiyanların kirli işini yapıyorlar, bu o kadar açık ki.

Neden Boşnak değil de Müslüman diye geçiyorlar medyada? diye sordu Polo. İkiyüzlü politika. Kayınpederimse, halka söylenene inanmayın. Asıl olay Rus korkusu. Komünistler Berlin duvarı ile yıkılmadılar. Hâlâ oradalar, diyor mahzeninden eski bir şarap çıkarırken. Haberleri dinlemiyoruz, diyor Flaman gençleri; kafamızı bozuyor, doğru olduğu belli bile değil. Or-

tak Pazar internasyonel memurları ise, iyi bir Avrupalı dünyada neler olup bittiğini bilen bir Avrupalıdır, diyor. Genelde her yerde kimse politikacılara inanmıyor.

Doğuya, İslam'a hem açılış hem de kapanış var. Korku ve merak ve belki de çok gizli bir hakkı olduğu, suçluluk duygusu, bilemiyorum. Gençler Cheb Haled dinliyorlar. BBC arabesk şarkıları sözleriyle veriyor. Yalnız lirikler bizimkilerden daha ince. Şarkıların beyaz kuğular gibi giyinmiş Arap kadınları, bizdeki gibi büyük sert gözler, açık dekolteler, dejenerasyon, sertlik yok. Doğallar. Früstre değiller. Yeni Japon prensesi hem eski törelere hem de batıya göre giyiniyor. İşte bu da global kültür. Niçin at gözlüklerinden bakıp diğer şeylerden korku duyuyorsunuz. Yabancıardan korkma ne tuhaf bir şey. Farklı olanı aradım hep ben, hayatım boyunca, beni zenginleştireceğini bilerek. Japon kültürüyle, Tibet kültürüyle karşılaştım. Haiku yazdım. Ahmet Haşım gibi de yazdım. Allen Ginsberg okurken Halide Edip Adıvar, Reşat Güntekin'leri çoktan bitirmiştim. Defterlerim *Kutadgu Bilig* ile dolu.

Dünyada olup biten her şeye âşığım ben. Dünyada olup biten her şeye kırgınım ben. Hayatta hiç yalnız kalmayacaksınız ama bir tarafınız hep ağrıyor, hep yalnız. "Başka bir dünya özlüyorsunuz" dedi gittiğimiz İmroz lokantasındaki fala bakan kadın.

"People Have The Power"

Patti Smith (Dream of Life)... Sabah su yok. Bira içiyorum kalkar kalkmaz. Kalkmadan evvel ona gideceğimi söyledim. Yes, people have the power! People have the power! People have the power to leave everything behind. Çık çık aklımdan çık. Sarajevo'da bir oda.

Soykırımın lejitimasyonu. Ben ne yapacağım şimdi. Bir asker olacağım. Çölün başında uyuyamayan bir asker. Rüyamda robot deve gördüm. Kimbilir belki de aya gitmediler. Ek-randa gördüğünüz şeylere inanmayın diyor David Byrne'in iş arkadaşı, M. Jackson'ın video kliplerini yapan. Reality may be computerly generated / reality, people etc... Benim yaşadıklarım da reality var ama bu daha çok virtual reality gibi bir şey.

Shakespeare'in çocuğu gibi bakıyordum size oradan. Başka ne yapabilirdim?Ama bakın artık kimse orada oturmuyor. Burada kimse oturmuyor şimdi. Çılgın – neo Bizanslılar arasından birisi daha gitti. Birisi daha gibi. Bütün köprülerinizi atın, gemilerinizi yakın. Bırakın uzasın saçınız. Burada, Bizanssiyya'da biraz tarih yapalım. Siz benim için küçük bir gizsiniz. Sirk saçlarınız, seaside eyes, your vampire tooth, so dry your eyes and turn your head away, there's nothing to say, now you are gone away.

And I know your slip of hands, your guilty cries, your foreign hymnes, and your midnight cries, so dry your eyes...

Your monkey claw, your monkey hand, your ancient wound, your scarlet moon so dry your eyes.

I'll miss your shining cries, your fairground hair, your seaside eyes. T'es zero a gauche... T'es zero gauche... Bütün bunların bir anlamı olmak. Bir operanın başlangıç hareketleri sanki...

*Bir Mektup**

Yaşamımda tuhaf bir an. Pek ne yapacağımı bilmediğim bir durum. Bilmiyorum neden sana yazıyorum. Belki de senin benim için dediğin gibi en çok sen anlarsın diye... Bu an paylaşılabilir bir an da değil aslında ama birisine anlatma ya da daha çok yazma, kayda geçirme ihtiyacı duydum. Tanıdığım en zeki insan sen olduğun için belki, belki de melekut organı gelişik tanıdığım ender insanlardan biri olduğun için. Belki saçmalıyorum ama hangi durumun içinden sana yazdığımı öğrenince "Sen anlarsın".

Dün Brüksel'deydim. Bartolomeo geldi. Yaşayamayacak kadar bitkindi. Ben de öyleydim. Sustuk. Pişirdiğim patatesli köfteyi yedik. Televizyonda O. J. Simpson'ın davasını seyrettik. Gece yattık. Evde yalnızdık. Sabah gün ışımadan kalktık. Soğuktuk. Kocaman kocaman bir binaya gittik. On dakikada boşandık. Aynı anda aynı gözlemi yaptık. Bütün adalet mekanizması absürd'dü. Siyah ucu ponponlu cübbeli birtakım adamlar abuk sabuk işlemler yapıyorlardı. Bir saatte on beş çifti boşadılar. El ele ve beraber gelen tek çift bizdik. Avukat "Hâkim sizi beraber görmesin" dedi. Sonra beni hakimin yanına çağırdı. Elimdeki boşanma kâğıdı Flamanca idi. Avukat ve hâkim Flamanca konuşuyordu. Barto'nun bir acayiplik yapmayacağına tam bir inançla anlamadığım bir dilde boşandım. Hâkim soru sormadı bile. Sadece avukatın parmağıyla işaret ettiği yere baktı –ayrı kaldığımız yıllar, beş yıldan fazla– gerisi önemsizdi. Bana Flamanca bir şeyler dedi. "Oui, yes!" dedim, iş bitti. Tıpkı evlenirken olduğu gibi. Sosyal kurumlarımız ne kadar sığ ve anlamsız, diye düşündüm. Budalalar için.

* Ahmet Güntan'a gönderilmemiş bir mektup.

Kötülükle dolu. Belki ileride, ileriki yüzyıllarda mahkemelerde video filmler gösterilir. Birileri boşanmamamızı uygun görüyorsa eğer daha çok yaşamamızı tanır. Ya da, ne bileyim ben, belki bir çiçek Adalet Sarayında bir yere gömülür, küçük bir ritüel olarak. Kaba bir tören yapıkları dünyaları gibi.

Sonra dışarı çıktık, ilk iş sigara içtik. Hava soğuktu. Eve geldik. Çay yaptım. Hiç bu kadar tatsız çay içmemiştim. Barto uzandı gözlerini kapadı. İçim kapandı. "Kalk konuşalım" dedim. Ortak intihardan konuştuk. Sonra gitti. Çok fena oldum. Bir sakinleştirici aldım. Aileme gittim. TV'nin karşısında uyudum. Bütün ailenin önünde. Ölür gibi. Uyandırmaya çalışmışlar, uyanmamışım. Ertesi gün Huise'e gittim. Barto'nun bir tablosuna bakarak ağladım. Yaptığımız hataları, kötülükleri düşündüm. Bir şey burada onun yanında hep kal dedi. Bir şey hayır, boğulursun dedi. Evet onu seviyorum ama hep onunla birlikte yaşayamam. Daha doğrusu kimseyle uzun süre yaşayamayacağımı kavradım. Neden bilmiyorum. Sevmekle ilgili değil. Yaşamakla ilgili. Ben aslında yaşamaya tahammül edemiyorum. I want to break out of this world. Bu dünyadan dışarı çıkmak istiyorum. Yaşamaya tahammül edemiyorum. Yanımda melek de olsa aynı. Gerçekten, hiçbir şeyin olmadığı bir dünya istiyorum ben.

Ancak şimdi bir Felemenk köyünde bir ilişkinin bitişini yaşarken bu duyguyu anladım. Yani yeni bir ilişki olamayacağını kavradığımda. Yani yeni bir ilişki istemediğimi anladığımda. Yani aslında hiçbir şey istemediğimi anladığımda. Yani her şeyin bana 'de trop' fazlalık görüldüğü bir halde.

Çevreme bakıyorum Barto'nun yaptığı tablolar fazlalık. Yemek yemek fazlalık. TV seyretmek fazlalık. Hatta müzik dinlemek. Mutluluk, huzur bunlardan çok ayrı bir şey olmalı. Gerçekten hiçbir şeyin olmadığı bir dünya. Ölüm mü bu acaba? Hayır ama yaşam da değil. Öyle bir yer var mı acaba? Galiba 'Öteki'nin olmadığı bir dünya. Ancak bir şeyin olduğu bir şey. Bilmiyorum, anlatamıyorum.

Belçika saçma bir yer. Ne dediğini anlayan bir kişi bile yok Barto'nun dışında. En basit sorularda bile yanlış anlama oluyor. Nasıl oluyor, bilmiyorum ama bu dünyanın insanları daha geri kalmış gibi. Derinliğine hayatı incelediğinde herkes o kadar anlaşılır olu-

yor ki. Bu noktada herkesi affetmek mümkün, kendimi de. Belki de o kadar kötü değildir. Burada zeki bir klavsenist kadın var. Bana “Nasıl olmuşsa olmuş, her şeyin farkında olduğun halde saf kalmışsın” diyor. Seni kırmışlığım varsa özür dilerim. “Is this the way human beings live?”

Lâle Müldür

Uzun zaman yaşanan bu ülkeyi terk etmek... Belçika'yı terk etmek... Mouns-swerri oent Brüksel trende geçerken... Üzgün yüzler, hüzünlü kafeler... Bir kadın ve bir erkek geçti. Pencereden sarkmışlardı. Ellerinde bıçak, elma ve kahve... Ne kadar da evlerindeler, ne kadar da huzur... Yoksa öyle değil mi? Nereye bakıyorlar? Nereden? Bir hücrenin içinden ve dışına. Belçika'yı terk etmeden hemen önce yanmış yüzölçü iki adam ve bir albino çocuk gördüm. Yüzüm henüz bir şey anlatmıyor onlara. Yaşlı ve yalnız olmak bu ülkede korkunç olmalı. Mons-soverry –ant-wergen– gestoentanda... Yaşlı ve yalnız yüzler gibi geçiyorlar. Eski ağaç kavukları, yosunlu ağaç yüzeyleri gibi geçiyorlar. Kalbimden geçense belki yalnız o albinolu çocuk ya da yanık yüzölçü o iki adam. Belki bir de o gelincik tomurcuğu, zamanından önce koparıp ezdiğin, izi kalmıştı ellerinde. Bitti artık. Ölü bellekte nasıl hiçbir şey yankılanamazsa öyle işte. Bir yerlerde bir şey hâlâ canıyor. Her şey aynı ama hiçbir şey eskisi gibi değil. Ondan aldığım tek şey zaman. Çelik gelincikler sıkıştırıyor yüreğimi. Çelik gelincikler aklımdan aşıyor...

İstanbul'un Gizli Tarihi

Cihangir'de, kristal aynaların, görkemli mumların, aşırı makyajlı çehrelerin birbirine karıştığı o barok partiden ilk girdiğim anda hemen çıkıp gitmek istemiştim ama birlikte geldiğim Murat beni durdurdu. Daha ne istiyorsun, işte Velvet Undergro-und'un partisi gibi, dedi. Kolumdan çekiştirerek partidekilerin çoğunu tanıdığımı da ekledi.

Enigma çalıyordu. Ortada bir kadın tuhaf bir dans yapı-yordu. Ayakkabıları ilgimi çekti. Altın kartal işlemeli eflatun sandallardı bunlar. Murat'a, bu kadın kim? diye sordum, Lidya, dedi, başucunda ikonlarla uyur. Tam bir Bizanslı, desene, dedim, Lidya asıl adı mı? Hayır, takma adı. Antik kültürlerle boz-muş bir kadın. Gel seni tanıştırayım.

— Lidya, bak bu Greta! dedi.

— Türkçe konuşuyor mu? diye sordu kadın.

— Senden daha iyi konuşuyor, Greta Türkiye uzmanı.

Kadın bana dönüp,

— Burcunuz ne? diye sordu.

— Terazî. Niçin?

— Pazartesileri pırlanta uğursuzluk getirir. Perşembeleri ame-tist günüdür. Burcunun taşını sürekli üzerinde taşı, dedi kadın.

Dalgalı saçları turuncuya yakın tuhaf bir renkti. Belki de bu yüzden en çok Ortodoks imparatoriçelerine benziyordu. Ro-manoff'ların yitik prensesi Anastasia gibi birden ortaya çıkı-verecekti sanki. Bunu Murat'a söylediğimde, doğru, dedi, hiç düşünmemiştim. İlgi alanım kadınlar değil biliyorsun.

O sırada evin sahibi Orhan kolumdan tutarak şarap kadehini uzattı. Ardından bir kahkaha atarak yüksek sesle, Topkapı'yı yakmak, kim gerçekten üzüldü, dedi.

Hey, dedi Murat, anarkoluğu bırak da Greta Lidya için ne diyor bak. Ortodoks imparatoriçelere benziyormuş.

Eh tabii, o ayakkabılarla, dedi Orhan.

Ayakkabıları değil, dedim, en çok saçları.

Orhan bize arkasını dönüp salonun ortasına doğru ilerledi. Lidya'yı belinden kavrayarak, güzelim, o halde bu gece seni KRAÇERNALİYA seçelim! diye haykırdı. Sonra elindeki kadehle dans etmekte olan başka bir kızın yanına gitti. Kız sarışın bukleleri, turkuvaz gözleriyle tam bir Tatar güzeliydi ama punklar gibi giyinmişti. Kollarında dövmeleler vardı. Hiç durmadan kahkahalar atıyordu. Murat tam kızla dalga geçmeye başlamışken Selim yanımıza geldi. Selim neo-spiritüalist, tam bir New Age kaçkını bir tipti. Murat'a dönerek, Micheal Jackson'ının çok az bilinen eski büyülerden birini kullandığını biliyor muydun? dedi, şu bileklerine sardığı sargılar yani. Eski-ler bu sargılarla hayat yakalandığına inanırlar. Bilerek yaptığını sanmıyorum ama ona çok yakışıyor bu hikâye.

— Ne anlamda? dedi Murat.

— Yakaladığı beyinlerden özel yaşamına kadar.

— Sen ne dersen de, 80'leri onunla Madonna kurmadı mı sanki.

— Kırılğan sınırlar arasında gidip gelerek yığınların senin dediğin anlamda özel yaşamlarını çaldılar. Micheal Jackson kadın-erkek, çocuk-yetişkin arasındaki ince dengelerle oynadı hep, diye baştan savma konuştu Murat. Sonra kahkaha krizine tutulmuş dövmeleli kızı göstererek, kız iyice sapıttı, dedi.

— *Tevrat*'ta bu tür dövmeleler, transparan giysiler, kazınmış kafalar, kibirli kadınlar sona yaklaşıldığının işareti, dedi Selim.

— Hele hele bir Havva kızı tarafından yönetilmek – *Tevrat*'ta sonun deklarasyonudur bu.

— Evet evet, yedi kadın bir adamın peşine düşecek yalnızca ismini almak için, yoksa geçimlerini kendileri sağlayacaklar ve bina ve zina, diye dalga geçti Murat.

— Ne gülüyorsun, hesap gününde Sodom ve Gomore İs-

tanbul'dan daha iyi bir durumda olacak, dedi Selim. Sodom'da insanlar en azından günahlarını gizliyorlardı, burada televizyonlarda ilan ediyorlar.

— Türklerde televizyon ayna döneminin yerini aldı. Ekranlarda gördüğü felaketler onu hiç ilgilendirmese de programını değiştirmeyin, sizi ısırabilir, dedi Murat.

— Evet, jogging yapanlar da son günlerin, yumuşak kıyamet günlerinin evliyalrı, dedi Selim.

O sırada yanımıza yaklaşmış olan Orhan, Selim'e dönerek, Baudrillard parçalayacaksa bu son günlerin gönüllü kölelerini de söyle bari, dedi.

— Vücut geliştirmeciler! diye kahkaha attı Murat.

— Ona bakarsan şeytanileşme de endüstri devrimiyle başlıyor, dedi Selim.

— Evet, Ortaçağ'ın işkence aletlerinden, modern Taylorist fabrikaların zincir işkencesine oradan da postmodern zamanların vücut geliştirmesine hızlı bir geçiş, diye ekledi Murat.

— Boş versenize bunları, dedi Orhan, ben eski bir yaşamımda Hazar kralının kızıyla evlendim, diye ekledi teatral bir havayla...

— Yahudisin o zaman, dedi Selim, bir zamanlar Yahudilerin lanetlenmiş 13. kabilesinin Hazar Türkleri olduğuna dair bir şeyler okumuştum.

— Ben de Yahudi tipi yok ki, dedi Orhan ve bana dönerek, ne dersin Rasputin'e benzemiyor muyum? diye sordu.

Sakalina bakarak, Ortodoks papazlara benziyorsun, dedim.

Murat, bu kız da Ortodoksluklarla, Bizans'la bozuk... Siz Lidya'yla iyi anlaşıacaksınız gibime geliyor, dedi ve beni kolumdan sürükleyerek Lidya'nın yanına götürdü. Lidya'ya, Greta'ya sor bakalım, İstanbul'a niye gelmiş? deyince ona kızar gibi yaptım. Çünkü mor saten ayakkabılı bir kadının yanında kendimden söz etmek istemiyordum. Ama kadın ilgilenip ısrar edince, şey, dedim, bir keresinde Trans Global Underground'un konserine gitmiştim. Multi-kültürel dünya müziği yapıyorlar ve "Biz dünya füzyonunun kirli donuyuz" diyorlardı.

— Wov! dedi Lidya.

— Doğu ve batının füzyonu gibi bir şeydi. Şarkıcısı Arap,

Yahudi ve İngiliz karışımı melez bir güzeldi. Saçlarını hafif örmüş, gözlerine kleopatra makyajı yapmış, siyah saçlı, yeşil gözlü tuhaf bir Arap-İngiliz güzeli.

— Müzikleri nasıldı? diye sordu Lidya.

— Müzik Arap müziği ve techno karışımıydı. Alışılmadık bir elektriği vardı. İnsan yeni bir şey karşısında olduğunu hissediyor ve heyecan duyuyordu, dedim.

— Yavrum, İstanbul bu tür elektriklerin kaynadığı yer, dedi Lidya.

— Biliyorum, dedim, ben de onun için buradayım.

— Ne kadar güzel Türkçe konuşuyorsun. İnanılmaz bir şey! dedi Lidya. Bana da buna benzer bir şey olmuştu, diye ekledi.

— Nasıl bir şey?

— Böyle işte kafa uçurucu bir şey. Paris'te Beaubourg'un önünde bir grup sokak dansçısı görmüştüm. Yarı çıplak, bazıları şalvara benzeyen pantolonlarla yarı akrobasi, yarı break-dance, çok enerjik ve estetik danslar yapıyorlardı. Hayatımda gördüğüm en çekici, karizmatik erkek tipiymi bunlar ve kim olduklarını bir türlü çıkaramıyordum. Zenci desen zenci değil, Avrupalı desen Avrupalı değil; ne doğulu ne batılı, ikisinin karışımı tuhaf bir sentezdi tipleri ve müzikleri de öyle. O yıl Paris'te gördüğüm en güzel sanat olayını sergiliyorlardı bence ve tuhaf bir elektriklerle çarpılmış gibi onları gösteri bitene kadar seyrettim. Fakat bu yakışıklı adamların nereden olduğunu bir türlü çıkaramıyordum. Büyülenmiş gibiydim adeta.

— Neredenmişler? diye sordum heyecanla. Kadının öyküsüne kapılıp birden ona ısınmışım.

O bir kakhaha atarak, Brezilyalılarıymış! dedi.

— Esperanza! dedi Murat.

— Enerjiya! dedi Selim.

— Tanıyamaman, hele hele müzikten çıkaramaman ne tuhaf? dedi Murat.

— Çünkü sen yıllar önce Latin Amerika trip'inden geçtin.

— Evet ama burada hem tipler, hem müzik, hem de danslar kategori dışı bir şeydi. O trip'e girmekte haklıymışım yani.

— Brezilya'nın kadınları da söylendiği kadar güzel, ama bu Latin rüyasından uyananlar da oluyor. Hindistan rüyasın-

dan uyananlar olduğu gibi, dedi Murat, evlerinde böcekten, zehirli hayvanlardan uyuyamamak, mutlaka mikrobik hastalıklar kapıp dönmek gibi.

— Hah işte geldiler! diyerek kapıya yöneldi Orhan.

— Müthiş tarot bakıcıları geldi.

— İçeriye karmakarışık sakallı tuhaf birtakım adamlar girdi.

— Amina da böyle bir şey, dedim.

— Sentezi en iyi yakalayanlardan biri. Bir parçası var, elinde bir tülle söylediği, çok güzel.

— Senin evinde en son konuşan kişi haklıdır, diyor.

— Sezen Aksu'nun "Sude", "Homini Pufidi Tumba" ve "Adem" şarkısı da iyi bir sentez, dedi biri.

— Amina hangi millettten? diye sordu Lidya. Fransa'da yetişmiş bir Faslı. Şu Yüksek Ökçeler'i yapan İspanyol yönetmenin de çok hoşuna gidiyormuş. Adı neydi?

— Almodovar! dedi Murat, gözleriyle kalabalığı yarmaya çalışan Orhan'ı izleyerek. Kalabalığı İstanbul sanat çevresinden insanlar oluşturunca daha çok.

O sırada müziği susturan Orhan, susun, susun! Biraz sessizlik, İlhami Tarot'a bakacak! diye bağırdı.

"İlhami" dediği demin içeriye giren karmakarışık sakallı gençlerden biriydi. Sesler yavaş yavaş kesildi ve herkes yere bağdaş kuran genç adama bakmaya başladı. Adam önüne kirli bir mendil serdi. Cebinden çıkardığı deri bir kılıf içindeki tarot kartlarını mendilin üstüne koydu. Buraya kadar her şey normal görünüyordu. Ama adam cebinden iki ufak kemik parçası çıkarınca kalabalıkta sessiz bir gerilme oldu. Doğrusu ben de adamın kemiklerle ne yapacağını çıkaramamıştım. Adam yarattığı gerginlikten hoşnut bir halde kemik parçalarını birbirine sürterek tuhaf bir müzik yapmaya başladı. Anlaşılan tarottan önce yapılan bir çeşit ritüeldi söz konusu olan. Adam epey irkiltici bir hava yarattıktan sonra, kim? diye sordu.

— Ben! dedi Orhan, daha önceki bir yaşamımda Hazar kralının kızıyla evli miydim? Baktırmak istiyorum.

— Gel, dedi Murat, içeri gidelim. Bu tarot benim sinirimi bozuyor.

— Niye? dedim, sen de bakıyordun bildiğim kadarıyla.

— Hepsini bin parçaya bölüp rüzgâra attım. Çok kötü bir şey oldu. Bir gün birisinin falına bakıyordum. Etrafında sarışın kısa boylu bir adam görüyordum sürekli ve ona bu adamdan kaçması gerektiğini, adamın onun için çok tehlikeli olduğunu söylüyordum onun için. Birden baktığım tip krize girdi. Salon-daki her şeyi kırıp dökmeye başladı. Tam bir ay krizini yaptı ve benimle de konuşmadı.

— Neden?

— Çünkü adam kendi içinde böyle sarışın bir cinin yaşadığına inanıyormuş. Kendinden çok korktuğu için böylesine bir kriz yapmış. Ben de bir daha tarota bakmıyorum artık, diye ekledi Murat.

— Fala bakmanın en güzel tarafı insanın karşısındakine normalde söyleyemeyeceği şeyleri söyleyebilmesi.

— Evet ama kendisine gerektiği gibi saygı gösterilmeyince tarot intikam almış, dedi Murat, benden de aldı. Neredeyse arkadaşlığıma mani oluyordu. Herif seansını bitirmek üzeredir artık. Gel içeri gidelim.

İçeri girerken kendime göz atmak üzere büyük kristal aynanın önünde durdum. Kendime bakarken bir anda O'nu gördüm. Düşsel bir Tarkovski filminden çıkmış gibiydi. Bir lazer ışını gibi delici bir dikkatle bana bakıyordu. Bir an bocaladım. Bilincimin kırılma anında, o küçük saliselik zaman parçacığında, onu mistik bir çar gibi gördüm. Ve akabinde aklımdan tek bir şey geçti: aşk.

Biz içerdeyken gelmiş olmalıydı. Daha önce hiç görmediğim birisi olduğu halde hep beklediğim birisi kadar tanıdık gözüktü bana. Belki de “İnsanın tipi” dedikleri şey buydu. Bilinçaltında daha önceden tanıdığımız biri. Bilinçaltında çok daha derinlere bir şeyler tekabül ettiğinden O'na ilk görüşte aşk gibi bir şeyler duyabiliyordum. Ya da olan biten şey çok daha başka bir şey, çok daha O'na özel bir durumdu. Bilmiyorum ama O'na ikinci kez yakından baktığımda bana aynada görüldüğü kadar çekici olmadığını gördüm. Sanki sürekli değişiyordu. Bir an herhangi bir adam gibi görünüyor bir an çok daha derin, kavrayıcı bir şeye dönüşüyordu. Acaba gerçekten mi değişiyor yoksa benim O'na bakışım mı değişiyordu. Bunu hiçbir zaman bilmeyecektim.

Park Josephat: Bakışların Western'i. İki kişi karşı karşıya ilerlemektedir. Kimi zaman inanılmaz bir yakınlık oluşur. "İşte bu benim kardeşim!", "İşte bu benim, benden, bizden biri". Kimi zaman da bir okyanus açılır. Dalgalar kalbe fırlar. Bakışların iskandili diplere, görünmezlere gider. Bir med-cezir, itiş-çekiş, bir çekişme başlar. Sürseydi bir savaşa dönüşecekti. Tarihi yaratan ya da sona erdiren o sonsuz, o vazgeçilmez savaşa. (İki ayrı gezegende merak, keşif, her şeyi ama her şeyi bilme tutkusu, başkası olma arzusu: tanıma tutkusu, başkasıyla birlikte kendi olma tutkusu: ötekini değiştirmeye çalışmak, öteki başlangıçta, ilk bakışta fazlasıyla varolduğu için midir onu yok etmeye dönüşür bu?)

"Hemen herkes anonim" soluk yüzler gibi akıp giderken, karşımıza çıkan alevli bir savaş oku mudur bu? Bir tepenin ardından bir daha karşımıza dikilen bir tüy!

Cam bir kavanoza ilk tüy düşmüştü artık. Bildik, tanıdık bir kasabaya yabancı girmiştir artık. Tüm düzenlere bir tehdit, tüm kurulu ilişkileri sarsabilecek bir soru işareti, yakın çevreyi şimdiden kaygılandıran bir şey, durgun suda bir devinim, iki balık arasında bir zıpkın, ufak bir yer sarsıntısı yakındaki herkesi kaygılandıran, düştüğü kadar yer yakan (kimi zaman bir politikacının kariyerini sona erdiren) kimi zaman büyük bir sanat eserini esinlendiren, büyük umutlar ve büyük yıkımlar armudu, o kaşıkçı elması, dibe düşmüştür artık.

Bir kadın ve bir erkeğin ilk karşılaşmasıdır bu.

Yağmurun içinde sevişiyorlardı. Yağmurun içinde, yatakta birlikteydiler. Kadın adamın sırtında dolaştırıyordu parmaklarını. Duru bir ten karşılaşması. Duru bir ten karşılaşmasının üstüne düşen seyrek yağmur eğrileri. Adam kadının tam beklediği idi. Kadın da adamın... Ve yağmur ve karşılaşma...

— Yağmur yağıyor, dedi kadın.

— Hâlâ tasvirin içinde misin? diye sordu adam.

— Hangi tasvir, yazdığım yazıdaki mi?

— Hayır, şu anki tasvir.

Kadın derin bir mutluluğa gömüldü. Adam anlamıştı. Neyin içinde olduğunu, hayata nasıl baktığını, yağmurun nasıl olması gereken bir anda bir ilişkiye yağdığını anlamıştı.

Duru bir an, diye düşündü kadın.

O, diye düşündü.

O... O... O...

Adam kadının tam beklediği idi.

Ve yağmur...

Sevgilim, sevgilim, sevgilim, sevgilim, sevgilim, Mistik Çarım benim, beni niçin yalnız bıraktın?

O da öyle bakıyordu...

Bir gün yanımda Mistik Çar uzanırken bana tuhaf bir şeyler oldu. Çok acayip bir olaya giriyorum, deyip koptum. Uçuyordum. Klasik olarak uçuyordum. Uçuş çok güzeldi. Ve uzun sürdü. Gecedен sabaha kadar sürdü sanırken Mistik Çar on dakika falan sürdüğünü söyledi, zaman farkı olur o kadar, dedi.

Ben döndüğüme çok üzülüyordum. Her şey o kadar güzeldi ki. İşte şimdi ilk gördüğüm vizyon:

Uzay kovboyu giysileriyle
Bacaklarını önüne uzatmış
Oturuyordu ters bir iskemlede.
Oturuyor muydu?
Her şeyin üzerinde bir bakışla baktı bana.
Yoksa bakmadı mı?
Gerçekte kendi yüzlerimizi tanımayız
Kendimi onun çizmelerine tırmanan bir örümcek gibi his-
settim.

Ve akabinde aklımdan tek bir şey geçti –aşk.
Aklımın yaratamayacağı bir güzellikteydi
İnsana ağlama duygusu veren bir güzellik
Âşık oldum tabii umarsızca
Onu yeniden görmek
İstenebilecek bir şey mi bu?
Beyaz beyaz bir günde
Mistik J. C. ne olur bana yeniden bak
Kısa bir an
Bak ve Aztekler gibi yüreğimi söküp çıkart
Onu iki kez gördüm.
Platin saçlarını
Geride at kuyruğu gibi bağlamıştı
Başka bir kez uzun ve
Örülüp bırakılmış saçlarıyla
Gözkapaklarımın içinde belirdi
Platina!
Çelik pırıltılı zarif bir bıçak!
Kendinden varoluyordu ve yanındaki
İkizi hiç aykırı durmuyordu.
Düşsel bir Tarkovski filminde
Negatif bir görüntü gibiydi.
Beş uzun yıldır ona âşığım ben
Ve zaman hiç geçmek bilmiyor
Birisi zamanın artık hiç olmayacağını ilan etti.
Platin saçlı İsa bana hiç acımıyor
Ve gözükmüyor artık bana
Elimde bir Kudüs bayrağını sıkıyorum

Platin saçlı İsa vizyonum Yuhanna'nınkiyle ve –selam onun üzerine olsun– Elçi'ninkisiyle birleşiyor. Yuhanna onu ak saçlı, Elçiye beyaz saçlı olarak tarif ediyor. Ayrıca Elçi miracında onun yanında ona benzer bir adam da görmüş.

Vaftizci Yahya olduğu sanılan bu kişi ile benim ikiz İsa vizyonumun hemen hemen aynı olması ne tuhaf...

Hemen ardından Elçi'yi görmesem, şeytan bana göründü, diyeceğim ama hiçbir şey Elçi'nin kılığına giremez. Elçi'yi burada anlatmak bana yakışmaz. O da çok güzel bir adam ama uzak değil çok dost. Hiyeroglif bir kapının önünde bana bir saksı uzatıyor. Ayçiçeği mi, bilemiyorum. Beni kurtardı sanıyorum. Bilincimin kırılma ânında en çok O'nu seviyorum ama yüreğimin çarı mistik J. C. suyun altında parıltıyan bir altın para gibi belleğimde uzanıyor.

Mistik J. C ne olur bana yeniden bak.

Soğuk bir an

Uzay ışığı saçlarını yana yatır

Ve lazer bakışını bir heykel gibi bana uzat.

Ona dokunmak istemiyordum ki. Korkuyordum bundan. Güneşli bir kış sabahıydı ve ben her şeyden ürküyordum. 1999. Gelecek mi dersiniz? Bana ne, ben kaçarım yine uzaklara, sevgiden öteye çok öteye. Edessa'ya sevgilerle. Edessa'da beni bekleyen biri var. Kim o? Seviyorum ama henüz bilmiyorum. Sabahları üst üste sigara-kahve içip sonra çıkartıyorum. Heyecandan mı yoksa korkudan, derin bir korkudan mı? Gelecek mi, gelecek mi o? Ufff, öteye, çok öteye, korkudan diz üstü kapaklanarak, sevgiden çok öteye... Edessa'ya sevgilerle... Harran'a yerleşen İsrailoğulları. Mezopotamya kentlerine. Abraham da oraya gelmiş. Sirius ve Orion takımıyıldızına bağlı olan mistik bir gelecek. Ona dokunmak istemiyordum ki. Korkuyordum bundan.

İkinci olarak Hz Muhammed'i gördüm sanıyorum. Siyah saçlı beyaz tenli güzel bir adamdı. Onun için kullanacağım tek kelime DOST'tu. Bana bir kapının önünde bir saksı uzattı. Ondan sonra kendimi gördüm. Hiçbir figürüm, açım değişmeden kendimin milyonlarca kat güzeliydi. Bir şeyh "Cemalini görmüşsün" dedi. Ama çok çok uzundu.

Ama yine de hikâye Bethlehem’le başlıyor. Azize Veronica’nın peçesi... Logos olarak İsa Mesih. Asur’un ve Arabistan’ın bütün sınırları ve aynalar, bütün aynalar. Ne görüyorlardı ki? Her şeyin üstü kesif bir sisle örtülüydü. Neyi bekliyorduk ki? Kışın donup kalan Fırat. Urfa’ya çıkıp gelen misyonerler. Otları bağlamak. Orion’la Ursa Majör ayrılıyor. Orion kültü. Kutsal avcı. Mezopotamya. Kaynaklar yeri. Kadim Mısır’dan da eski olan Fırat uygarlıkları. Nehir sistemleri. Haça benzeyen dört cennet nehri. Bu nehirlerin kaynağı olan Doğu Türkiye dağlık platosu. Küçük Asya’nın en uzun nehri. Kızılırmak. Ararat Dağı. Nuh oraya...

Bana ne bütün bunlardan. Düşünmek düşünmek bile istemiyordum ki. Kendini asan Yahuda gibi bir şeydim ben. Kızıl bir öpüş. Al işte, tak orana burana: Kızıl bir öpüş. Saçma! Ve onlar hepsi ona tapındılar ve büyük bir mutlulukla Kudüs’e geri döndüler. Ve o, onlardan ayrıldı ve onlardan uzaklaştırıldı. Kollarını yukarı kaldırıp onları kutsadı.

Galile erkekleri, niye göğe bakar durursunuz? Bu İsa, sizden alınıp cennete çekilen, aynı yoldan geri gelecek. Yahudi ayı Nisan’da yenen son akşam yemeği. Hermetik bir motto: “Yukarı da ne varsa aşağıda da o...” Orion’a çekilen Nasıralı. Olabilir mi, hiç olabilir mi böyle bir şey? Bir yıldız kapısı açılmak üzere mi? Güneş tanrısı Ra, güneşsel Logos. Bırakın bana yapılsın bu. Sizin sözlerinizle yapılsın. İsa ve Vaftizci Yahya: Kutsal İkizler.

Kim oluyor o zaman bu Cebrail ve neyi sembolize ediyor? Güzel, kanatlı bir şey deniyor. Meryem’e bir nişan olarak safılığı sembolize eden beyaz bir zambak veriyor. Bekâretten daha öte bir anlamı var elbet bu zambağın. Avrupa mistisizminin kalbinde yatan bir şey Ortaçağ’lardan beri. Kraliçe’nin odasında yatan bir şey, Ortaçağ’lardan beri. Güneşin bizi ısıttığı o antik zamanlardan beri. Bakire Meryem, Melek Cebrail ve beyaz Zambak. Alde Baran yıldızı. Al işte sana bir nişan: kızıl öpücüklerden oluşan bir nişan. Dindarlık, ölümlü, yatıyor işte orada. Osiris gibi bin parçaya ayrılmış. Güliwer’in karşılaştığı gizli topluluk ve Kleopatra’nın büyüüne düşen Mark Anthony. Üstelik durumundan hiç emin olmayan ve teker teker

akrabalarından kurtulan Mısır kraliçesi Kleopatra'ya olan tutkusundan yıkık düşen Antony, arzusunun esiri olarak ve Kleopatra yabancıların kanını içen. Kleopatra tam olarak ne yaptı; bunu Josephus kayda geçmiyor. Kimi durumlarda aşk yoğun bir kıskançlığa dönüşür. Bunu biliyordum, biliyordum bilmesine ama yine de... Çok güzel olduğu söyleniyor ve... Bir şey... bu bir şeyin yıldız olduğu söyleniyor. İşte bu bir şey hermetik yolcuları peşi sıra sürüklüyor. Tam, "7 peçenin dansı"ndan bana ne, diyordum ki sürüklendim. Korkunç bir lanet: Köpekler tarafından yenecek. Arketip bütün bunlar, bana ne diyordum ki sürüklendim. Dans et şimdi ve iç ve bu laneti gör. Ve İsa kalabalığa Yahya'dan söz ediyor. Ne görmek için yabana gittiniz? Rüzgârda sallanan bir kamışı mı? Neden çıktınız o zaman? Bir peygamber görmek için mi? Evet, diyorum size ve bir peygamberden daha çok. Kulakları olan, bırakın duysun.

Bir Yaban adama gittim ben de. Ama dokunmak dokunmak bile istemiyordum ki. Kan tüküren bir yaban adam. Babilyonya'ya gidiyordum işte ben de, güneş gözlerimde. Elimde çarşaflarla gizlenen bir şey... Bir bayrak belki, belki bir kılıç, bir kedi belki de. Kızıl atlarla ateş arabalarıyla bir şey. Yenilen tüm Baal peygamberleri, çıkın saklandığınız yerden! İşte bir çıkın! İçinde ateş gözlü bir yaratık. Sınırınız bu sizin. Baba, baba beni hatırla. Kızındım ben senin, beni hatırla. Gırtlığıma soğuk su dayıyorlardı. Oysa ben. Bütün bunlardan öylesine uzaktım ki. Cebimde leblebi şekerleri, öylesine uzak kaygısız. Alaydan başka bir şey gelmezdi elimden ama işte bir erkek arketipi yıkımım olmuştu benim. Seslendim ona: "Çık saklandığın yerden, dön Fırat'a! Yıka tüm elbiselerini orada, kanlı ellerini ve buna benzer daha birçok şeyi!"

Eğer burası Nasıra ise, bırakın Nasıralı cevap versin size ama siz hepiniz!

Saçları kesildiği için gücünü kaybeden Samson! Delilah yıkımı olmadı mı onun. Bunu okuyarak ve sezerek daha da derin bir gizemin peşinde olduğumuzu. İşte köpek yıldızına tapanlar. Mar(i), Köpeklerin Lordu!

Mezopotamya'da gökler genellikle açıktır ve geceleyin seyahat edilebilir.

Sirius en parlak yıldız. İsis'in yıldızı, Meryem'in yıldızına dönüşür. Stella Maris: Deniz yıldızı, Meryem'in titri. Ama buradaki deniz, yukarıdaki okyanus, gökyüzü anlamında. Siruis: İsa'nın doğumunda bilgelere yol gösteren yıldız. Mezopotamya'da aktif olan gizli bir okulun yoldaşları olan bilgeler...

"O zaman gittiler firavununcirine, şimdi Matarea denen; ve Matarea'da İsa bir kaynak meydana getirdi ki orada azize Meryem onun mantosunu yıkadı; ve bir pelesenk ya da belsem oluştu ve büyüdü orada İsa'dan dökülen terlerden."

İşte ayın eski Shems Heliopolis'in eski Arapça ismi buradan kaynaklanıyor: "Güneşin çeşmesi" anlamında. Comma-gene Kralları, bana hayata nasıl gireceğimi anlatın. Bunun için Delphi'ye ya da Edassa'ya mı gitmek lazım. Edassa: Urfa bir zamanlar güzel bir kentti, "Mezopotamya'nın gözü". Urfa: Hristiyanlığın ve Mandyion'un kutsal kenti olarak da meşhurdur. İsa Galile'deyken Urfa kralı Abgar hastaydı ve İsa'nın herkesi nasıl iyileştirdiğini duymuştu. Bunun üzerine İsa'ya mektup yazıp onu Edassa'ya davet etti ve ekledi: "Şehir ikimize yetecek kadar büyük". İsa ise cevabında yapılacak işleri olduğunu ancak göğeye çekildikten sonra onu iyileştirmek üzere birisini göndereceğini açıkladı. Nitekim sonradan Thaddaeus gelmiş ve onu iyileştirmiştir. Bu arada Hannan Abgar'ın ressamı İsa'nın bir portresini çizmiştir ya da mucizevi bir biçimde İsa kendi portresini çizmiştir. Başörtüsü ya da mendil anlamına gelen Mandyion İsa'nın kullandığı bir havluydu. Belki de Azize Veronica'nın peçesi efsanesinin arkasında da bu öykü vardır. Haça gerilme yolunda ilerleyen İsa'nın yüzünü peçesiyle silen Veronica; onun imajının mucizevi bir biçimde peçeye transfer olduğunu görmüştü. Abgar'ın iyileşmesinden ve İsa'nın bu meşhur portresinden sonra Edessa dünyadaki ilk gerçek Hristiyan kenti olmuştu. Bu sırada Edassa Bizans sınırları içerisindeydi ve gün geçmedi ki Bizans ya da Konstantinopolis bu meşhur hazineye sahip olmak istemesin. Konstantinopolis elinde kupa valesini sürekli gizliyordu. Bizansiyya bana senin hayatına nasıl gireceğimi anlat. Sonra kalbine ve sonra... Sonra aklına ve sonra...

Bizansiyya bir Kaan'dı – yani Zen Budizmi'nde ustanın, tinni varlığın zincirinden kurtarmak için öğrenciye verdiği, mantık yoluyla çözümü olanaksız olan ödev...

"Şu sopaya sopa dersen, sözcüğün anlamına ayağın takılır, tökezlersin. Sopa değildir dersen, gerçeği çarpıtmış olursun. Ne yapacaksın öyleyse?"

Bizansiyya'nın kalbi yoktu ve herkes sürekli hastalanıyordu. "Bilmediğini bilmek büyüklüktür, bildiğini bilmemek hastalık ancak hastalığını hastalanan kurtulur hastalıktan, kutlu kişinin hastalanmaması, hastalığını hastalanmasındandır, ondan hasta değildir."

Bizansiyyalılar çıkışlarını kapatıp deliklerini tıkayarak hastalıklarını hastalanıyorlardı. Bing-Bang! Eksiğini eksilt!

Hastalığını hastalan!

Biri "eksiğini eksiltmek, gidermek" adım adım eksiklerini tutkularını azaltarak onlardan kurtulmak.

Diğeri "hastalığını hastalanmak" eksiklerini, tutkularını göz ardı etmeyip kabul ederek, onları bilinçli yaşayarak aşmaktı. Bizansiyya'da doğru sözler güzel olmuyordu; güzel sözler de doğru olmuyordu.

Önceleri sutra ustası olan De Shan, Zen ustası Long Tan'ı ziyaret eder. Sohbeta dalarlar. De Shan çok şeyler anlatmakta, çok şeyler sormaktadır. Long Tan çay ikram eder konuğuna. Fincanı doldurur, doldurur, fincan taşar... De Shan, "Aman usta" der, "Dikkat taşıyor!"

Long Tan yanıt verir: "Sen de işte böyle ağzına kadar dolmuş taşıyorsun. Ben bu halde sana ne verebilirim? Bilgelige açık olmak istersen boşalmalısın!"

Bizansiyyalılar birbirlerine habire sordukları "Ne var ne yok" cümlesinde olduğu gibi, "Haber gelmedi daha" sözünde de bir kehanet, aşkın bir işaret bekliyorlardı. Burada her Bizansiyyalının insan olarak yalnızlığı da ortaya çıkıyordu. Kendilerini unutmak: bu imkânsız bir projeydi.

“Sarı Hakan, çevreler ötesinde geziyordu. Yüksek bir tepeden dünyadaki geliş gidişi seyre daldı; tılsımlı incisini getirdi. Bilgiyi gönderdi aramaya, bulamadı. Algıyı gönderdi aramaya, bulamadı. Usu gönderdi aramaya bulamadı. Benliği unutuşu gönderdi aramaya – benliği unutuş buldu tılsımlı inciye...”

Polo karlı bir gün Brüksel’de bana Bob Dylan plağı ile gelmişti. Şimdi o plağı dinliyorum ve senin sevdiğin o keki yapıyorum. Bir şeylerin eksik olduğunu hissettim. Ve her şeyden habersiz bakkalı aradım. 5 paket senin sevdiğin sigaradan ısmarladım. Bakkal 5 paket Camel ve 5 yumurta getirdi. Ne tuhaf eksik olan tek şey yumurtaydı. Telefonda yumurta demedim Polo. İnan bana.

Ben Türktüm Polo, sizin gibi çıldıramazdım. Onun için çıldırdım Polo. Size kızdığım zamanlar oldu, beni affedin. Sizinle geçirdiğim yıllar boyunca beni İskandinav sananlar oldu. Bütün bunları Türklüğü iyi temsil etmek anlamına yoruyordum. Bunun için on beş yıl sonra Cambridge’e başım örtülü gittim. Türklüğü daha iyi temsil ettiğimi sanıyordum bu sefer. Perihan’la çok güldük. Perihan benden sıkılmadı çünkü o da Türkleri çok iyi temsil ediyordu Polo. Orada herkesi çok etkiledik. Bu Türklüğü temsil konusu ne kadar karmaşık bir şey Polo.

Beni evime bırakan bütün Rolls Royce’lulardan ben hep korktum Polo, biliyor musun? Fakir fakat soylu ruhların balosunda kayboldum ben Polo.

Odada Polo da vardı.

Polo, ya o psikiyatrin bana dedikleri? Ya o soğuk aristokrat bulduğun İngilizin bana söyledikleri, o da yalan mıydı? “Siz kelebeksiniz, hasta değilsiniz Ms. Müldür sizden ağaç kabuğu yapamam ben!”

Polo seni özleyorsun ve ruhundan her gün bir damla esans şişeleri dolduruyoruz. Umarım sesimi duyuyorsundur. Uyuyorsun sen, bir şeylerin farkında, bir şeylerin farkında değil.

Olacaklar kara kaplı bir defterin içinde, derinden seziyorum. Yok elimde hiçbir şey benim uzaklara gitmemi engelleyen. Bir şey var, bugün ayağa kalkıp yürüyemedim kuş sesi gibi. Çalan zil kendi kendine uzun uzun öttü, o eski acı kendini duyurdu. Hare Krişna diye yürüdüm içeriye, içerde Polo var. Müslüman olmuş bir Belçikalı, bir ruha gebesin sen, dedi. Ben senden uzaklaşamıyorum ki, sensiz olmaz bana inanmasan da.

Günceler

Yazarın Ebeveyninin Tuttuğu Günceden:

Doğum: 21. 02. 1956

İlk dış: 30. 08. 1956

6,5 aylıkken annen farkına vardı.

İlk sözler: Agu, bab ba

Hav hav, del del

Kime neler söyledin: Babana “del del, baş baş” yapardın.

İlk gülümseyişin: 06. 06. 1956

Kime? Annene 45 günlükken geceleyin saat 02.00’de bol seslerle gülmüş, annen de sevincinden babanı uyandırıp senin güzel nağmelerini dinletmişti. O gün bizi çok sevindirmiştin.

İlk oyuncak: Keman, bilhassa canlılar, kedi köpek.

İlk gülümseyişin ve ilk yürümen: 13 aylıkken adımlar atmaya başlamıştın. 14 aylık olunca Uğur kardeşin dünyaya gelmişti. Sen yürümeye başladın. Bazı çocuklara leylek ayak getirmiş. Sana Uğur kardeşin getirmişti.

İlk sokağa çıkışın: 4. 3. 1956. Komşulara çıkmıştın. Sonraları arabana binip seni çok sevenleri ziyaret ediyordun. Seni arabaya koymak mesele idi. Önceleri hiç sevmemiştin. Fakat biraz büyüyünce araba çok hoşuna gitmişti.

İlk Arzular: Mama, dah, yani gezmek. Bir de canlı kedi, köpek, tavuk, civcivler.

Neler istedin: Yasak edilen tehlikeli bıçak, makas gibi şey-

leri şiddetle isterdin. Vermezsek saatlerce ağlar nihayet katılırdın. Hepimizi dehşetli korkuturdun.

İlk: 5 aylıktan itibaren lazımlığa oturtuyorduk. İkinirken farkına varırsak derhal lazımlığa yaptırıyorduk.

Emzikten çekilişin: 5,5 aylıkken anne sütünden kesilmiştin. Çeşitli mamalar yiyordun. Sabah: süt, çay, bisküvi; öğle: çeşitli çorbalar. Akşam: Tatlı mama. Geceleyin de yalnız su içerdin. Hoşuna giden tatlı mamalardı. Yalancı emzik ve biberonla hiç mama yemedin. Fakat sağ elinin işaret parmağını mama ile beraber ve uyumak için boyuna emdin. Sonraları sol elinin işaretparmağı ile de kirpikleriyle oynardın.

Sevdiğin oyuncaklar: İlk defa gördüğün her oyuncak önce hoşuna gider sonra hemen bıkar atardın. Daha ziyade yasak edilen bıçak, makas, iğne bunlar çok hoşuna giderdi. Kedi köpek resimlerinden hoşlanırdın. Bir oyuncakla oynamak hiç işine gelmez atardın. Yenisini isterdin.

Canlı oyuncaklar: Kedi, köpek ve kuşları daima uzaktan severdin. Yanına getirilince dehşetli korkardın. Fakat sonraları korkmamaya başladın. Bilhassa kediyle çok oynardın. Benek ismindeki kedimizin hakkını ödeyemezsin. Biz kedi beslemeyen senin hatırın olsun diye kediyi besledik. İki yaşına yaklaşıyordun. Bir gün bahçemizdeki tavuktan ayrılmadın. Kucağına alıp bağrına bastın. Tavuk şaşırdı. Allah korudu gözlerini gagasıyla bir gagalardı ki. Çok üzüldük. Senin canın acıdığı halde tavuğu hâlâ atmıyor, bırakmıyordun.

İlk saçlar: Doğduğun zaman saçların daha da siyahtı. Yüzün küçük ve beyazdı.

Uydurduğun kelimeler: Hav hav, del del...

“Baba baba” diye çok güzel çağırırdın. Annen çok üzülürdü. Babansa sevinirdi, beni daha çok seviyor, diye. Nihayet bir gün “anne” diye söyleyebildin. 21 aylıkken “anne” kelimesini çok hoş söyledin.

İlk yıldönümün: 1957, 21 Şubat. Cumaya rastlayan güzel bir gündü. Hava gayet sakin güneşli ve ılıktı. Annen ve baban o gün çok heyecanlı idiler. Yeni, mavi organze elbiseni giymiş, tanıdık ve dostlarına hoş geldin diyecekmişsin gibi bir halin vardı. Neşeliydin. Zayıftın fakat canlı ve çok hareketliydin. Yıl-

dönümün çok kalabalıktı. Davetliler arasında bulunan İsmet Sezgin bir ara büyük gözlerine baktı ve “Bu çocuk çok akıllı olacak” dedi.

Sevdiğin şarkı: Valsler çok hoşuna gider babanla dans ederdin. Alaturkadan ziyade alafrangadan hoşlanırdın.

Arkadaşların: Nursel, Levent, İlknur, Aynur’la oynamaktan hoşlanır bazen de istemezdin.

Seni sevenler: Doğmadan önce Nevriye Teyzen, Hafize Halan senin için boyna hazırlık yapıyorlardı. Battaniye içinde sallanmak senin en hoşuna giden şeydi. Baban da sallardı ama çok çabuk yorulur ve sıkılırdı. Baban yalnız “Lale, La... le... ci, La... le... cik” diye sever ve okşar, kucağında hızlı hızlı gider ve gelirdi. Annen, “Kızım benim, Lalem, Lalegülüm, geyiğim, biricik tatlı kızım, nonoşum” der boyuna küçük karnını doyurmak isterdi. Sen ise emmek istemezdin. Bunun için bilmezsin ne mücadele ederdi; sütünü kaşıkla ağzına dökerdi. Baban senin için adeta deli olacaktı. Bunlara karşılık sen bize gülümsüyor, “Agu” diye konuşuveriyordun. İşte her şeye değerdi bu gülüşlerin.

Sevdiğin masallar: Kuş, kedi, köpek, melek, peri masalları hoşuna giderdi.

Serumlar: Bodrum’da bebeğinle dans ederken akrep sokmuştu. At serumu yapıldı.

Yazarın Güncesinden:

İngiltere öğrencilik günlerinden, yaş 23.

10 Şubat 1979

Ökaliptus (Ökaliptus’u regl kelimesi yerine kullanırdım. Hâlâ da öyle kullanırım)

Konjoktivit yok, baş ağrısı yok.

20 Şubat 1979

Sürekli baş ağrısı.

21 Şubat 1979: doğum günüm
[Yazıları karalamışım. Yalnızca Kafka ve baş ağrısı okunuyor.]

22 Şubat 1979
Çok sinirli ve hallerdeyim. Graham'la Hint restoranına kö-rili sebze yemeye gidince biraz açıldım. Graham daha sonra Andre Gundar Frank'ın seminerine gitti. Akademikleri görmek canım istemedi – baş ağrısı...

19 Nisan 1979
Gece hafif baş ağrısı
NOBİS
Barış yapıp kendi evime döndüm.

20 Nisan 1979
Sokak baş ağrısı
NOBİS
Yalnızlığı seviyorum

10 Mayıs 1979
Çatı katı için haftada 13 pound kira. Her ay Polonyalı ev sa-hibi benden hem 13 poundu hem de zorla öpücük alıyor.

12 Mayıs 1979
50. 4=200
11— otobüs
10— öğle yemeği
30— akşam yemeği

Not: 1979 yılında tutulan başka bir not. Günce İngilizce, Fransızca ve uyduruk Latince ile tutulmuş, annem babam anla-masın diye.

10 Şubat 1980
R. D Laing'in *Bölünmüş Benlik* kitabından şimdi burada Türkçeye çevirmekten üşendiğim uzunca bir bölüm alınmış.

Bir tek sonunu çeviriyorum: “Onlar içeri giremiyor ve ben dışarı çıkamıyorum.”

- 1 Yaratıcılık ve üretkenlik güçlerini boşa harcama,
 - 2 Heteroseksüel ilişkilerden çekinme,
 - 3 Ötekilerle ilişkilerden geri çekilme,
 - 4 İçeri herhangi bir şey almaktan dehşetli korkmak (yiyecek dahil),
- Eğer ölüysem öldürülemem.

Büyük dönüşüm listesi
Kendini yalnız kendin kurtarabilirsin,
Kim olduğunu olmak için cesaret sahibi ol ve olmak istediğin için de,
Kendini sevmeyen başkalarını sevemez,
Kendini çok seven de başkalarını sevemez,
Sinik ol ve kuşkulu ama her zaman da ihanet bekleme,
Saldırmak gerektiği zaman saldır.

Bir Reklam

Sizin reklamınızı kimler görüyor?

Zaman herkesin özel mülkiyetidir. Trenler kitle ulaşım araçlarıdır. Ama artık onları özel mülkiyetinize geçirmek sizin elinizde!

Zamana, harekete gerçek kullanım değerini vermek –rek-lama bir başka boyut kazandırmak– hızı hareketi, modern tempo-yu, metropollerin soluk alıp verişini...

Bugün tüm dünyada reklamlar metropollerin nabız noktala-rında atıyor – metrolarda, tren istasyonlarında, yeraltı geçitlerin-de... Her gün milyonlarca kişinin geçtiği yerlerde. Her gün milyon-larca kişinin zamanı durdurup bir an bir yere baktığı yerde...

O yeri görebiliyor musunuz?

Kendi treninizi görebiliyor musunuz?

Ona bir Orient Express / Trans-Siberya / Trans Europa / Trans-Labrodor'un çağrışım zenginliğini yükleyip yüklemek sizin elinizde.

Düşlediğiniz trenler şimdi sizin olabilir.

İstanbul'un Fethi

Bizanslılar Konstantinopolis'te Katolik Latinleri görmektense, Türklerin türbanını görmeyi tercih ediyorlardı. Hatta Pera-Galata'da bir koloni halinde yaşayan Cenevizliler, İstanbul kuşatması sırasında Bizanslılarla Türkler arasında nötr kaldı. Hristiyan dünyası içinde geniş çatlaklar vardı. İmparator Konstantin Macar Jean Hunyadi ve Venedik Cumhuriyeti'nden çaresizce yardım istedi. Fakat bunlar yardımda geciktiler. Son Bizanslıları Avrupa kendi haline terk etmişti. Hristiyan dönekler Fatih'e top yapımında yardım etmişlerdi. İstanbul'un önüne getirilen ve herkesi korkutan o dev topun patlayarak mühendisini öldürmesi gibi boşa çıkmıştı. 140 Türk yelkenlisi denizden kuşattı. Karadan 150.000 - 265.000 adamdan oluşan ordu.

Konstantinopolis'in azalmış nüfusu 150.000 ruh kadardı. Cenevizliler nötr kaldı. Ama geceleri şehrin savunmasına yardım ediyorlardı. Fatih buna göz yumuyordu. Haliç'e gerilen meşhur zincir Fatih'in gemilerinin Haliç'e girmesini önlüyordu. Muhteşem bir çalışmayla gemiler yere çekildi ve yağlanmış tahtalar üstünde Pera'nın arkasından, Kabataş'la Dolmabahçe arasında bir noktadan Haliç'e kadar kaydırıldı. 22 Nisan gecesi bir günlük ve bir gecelik çalışmadan sonra. Blakhernai (Tekfur) Sarayı'nın önünde Osmanlı donanması duruyordu. Şehir halkının şaşkınlığını ve korkusunu tahmin etmek mümkün.

24 Nisan günü Bizanslılar bir konsey topladılar. Jacomo Coco isimli bir İtalyan, gemileri gece yakmayı teklif etti. Ama Cenevizliler Fatih'e haber verdi. Türkler Jacomo Coco'nun gemisini işe kalkıştıkları 28 Nisan gecesi batırdılar.

Kimbilir, ben de bütün gemilerimi yakabilseydim belki de kurtulurdum. Muharebeyi kaybederdim ama savaşı kaybetmezdim. Tıpkı yardıma gelen Venediklileri ters rüzgârın engellemesi gibi ben de savrulmuştum rüzgârın önünde. 28 Mayıs günü iki taraf da dini hazırlık yaptı. Türkler chat yapıyor. Konstantin Drageeses bütün çevresi ve rakiplerle son bir kez Ayasofya'ya gelir. 29 Mayıs gece saat 02.00'de hücumu geçer.

Her şey kaybedilince Konstantin mükemmel bir biçimde kendini öldürür.

II. Mehmet Ayasofya'ya muhteşem bir giriş yapar. Mermer kilise mihrabının önünde Mekke'ye dönerek ilk namazını kılar. 24 yaşındaydı.

İbn-i Sina'nın Kanun ve Davudu Antaki'nin tezkeresinden ilaç terkipleri:

Zeytinyağı ile portakal kabukları bir şişe içine konarak iki hafta güneşte asılı bırakılır. Elde edilen bu yağdan ağrıyan yer üzerine sürülürse biiznillah şifaya kavuşur.

Nasat bozukluğu: Kuru üzüm yenir veya soğuk suya bırakılır. Tadı çıktığında su yerine içilir, içilen miktar kadar su ilave edilip, karabaş otu ile kaynatılır. Üzüm ile bir bardak içilir. 10 gr. özerklik tohumu ikişer kaşık bal ile yutulur.

Aşka yakalanan kimsenin ilaç terkipleri:

Malihulya babındaki tarif edilen ilaçlardan kullanılır.

İlim tahsili yapar ve faydalı kitaplar okumakla iştigal eder.

Aybaşı sancısını azaltmak: Bol tereyağı.

Anne sütünü çoğaltmak: Ağaç yosunu süte karıştırılıp içilir, taze üzüm, pekmez, menekşe ve hünnap şerbetleri, sarısabır, kızılâğaç kozalakları, incir yaprağının damarları, turunc kabuğu şurubu.

Romatizma, baş ağrısı: Defne tohumu 5 gr. bal yenirse geçer. Sinameki+bal+anason+mesleki macun yapılır yenir.

Can sıkıntısı: Karabaş otu, papatya, nane kaynatılır içilir. 5'er gr. Özerklik tohumu, bal, macun... Can sıkıcı işlerden uzak kalınır, kırlarda dolaşılır, kalabalığa girilmez.

Ciltteki lekeler üzerine bal ile nişâ karıştırılarak leke olan yere sürülür.

Cinsel gücü artırma: Süt ile bal, süt ile tarçın içilir. Zencefil, karabiber, fındık, fıstık...

Çıban: Sarısabır sürmek.

Çocuk yatağa işerse: Bal, incir, zeytinyağı.

Delilik: Özerklik tohumu pekmeze kaynatılır içilir. Karabaş otu kaynatılır içilir.

Cilt yarası: Taze zeytinyağı yaprakları dövülerek yara üzerine konur.

Gözleri kar alması ve ilacı: Siyah camlı gözlük takılır ve yeşile bakılır.

Güzelleşmek için: Zeytinyağından yüze maske yapılır. Sabahtan aç karnına ipek şerbeti ve anason şerbeti içilir.

Vinaigrette: Enginarlarla avokadoları koy. Sarmısakları tuzla döv. Sirke ve yağ karıştır. Aromatize yağ. Yağı çatalla karıştır. Maydanoz, tuz, karabiber, bir kahve kaşığı limon suyu ekle. Alüminyum kâğıtta bir saat dolaba koy. Maydanoz yerine sarmısak da koyabilirsin.

Mantarlı patates: Patatesleri yuvarlak kes. Mantarı kes. Soğanı küçük doğra. Fırına girecek kabı yağla. Sebzelerin yarısını koy. Sütle ıslat. Hardal sosu: Bir kahve kaşığı Dijon hardalı ve iki kahve kaşığı limon suyu koy.

İstanbul mimarisi görünmez Bizansiyya imparatorluğunun kendisine benziyordu. Şüphesiz bu bir günde olmadı. Bu tuhaf incinin böyle sade kendi kör edici ışık külçesi olarak teşekkül edebilmesi için ilkin Bizans'ın marazi mirası Müslüman imparatorluğun üzerine kapandı. Yeni kayserler şehirde yürüdüler. Şehrin kapılarını kendilerine açmasını bekliyorlardı. Ele geçirilmez bir şey, belki büyük dini bir sır onları bekliyordu. "Bu gece bir şey olacak, hiç beklenmedik bir şey olacak" dedi her biri. Hepsi önemli bir telefon konuşması bekliyordu. Yeni kayserler fethedilmiş kentlerinde düşündüler. Kıyasıya bir savaş başlamıştı. Birbirlerini yok etmek için bir savaş. Herkes tuhaf bir biçimde birbirini kıyasıya tanıyor gibiydi. Hiçbir şey gizli kalmıyordu. Her an herkes olan biten her şeyi biliyor gibiydi. Bizansiyya imparatorluğunun görünmez iletişim ağları kitlendi. Beyazıt külliyelerinin üzerine güvercin sürüleri yıkıldı. Birisi, birisi daha kente tutsak düşmüştü. Herkesin bildiği tanıdığı bir köleydi artık. Kleopat-

ra'nın adam atacağına birisi daha bırakılıyordu, Bizansiyya'nın o can yakıcı çıldırtıcı yalnızlığına. Yeni kayserler şehirde yürüdüler. Birisinin daha, kapıları kendilerine açmasını bekliyorlardı. Kapılar açılır açılmaz yeni av topuklarından yakalanacak.

Namaz kıldığı halde harama uçkur çözen erkekler gördüm. Terside doğru. Kalbi neyse odur. Ben bir şey tespit ettim. Elmacık kemiklerimin içi tıkalıydı. Sinüslerim açıldı ters yüzümü yıkarken. Namazda tepetaklak durunca demek ki sinüsler açılıyor. Ama namaz kılacak vakit bulamıyorum.

Mehmet Akif üç boyutlu bir şair: Millet, ümmet, insanlık...

Türkiye'den kaçan kaçana. Halide Edip Avrupa'ya, Mehmet Akif Mısır'a, Nâzım Hikmet Moskova'ya kaçtı. Bunlar kimin şerrinden kaçıyor. Bohem bir ressam var Taksim'de. O da bağımsız milletvekili oldu. İslamiyeti din olarak görüyorlar kardeşim İslamiyeti ilim olarak görmek lazım. Kuvay-i Milliye gezici başmüfettişiyim. Devletin valisinden hızlıyım. Hakkarî'yi validen önce teftiş ettim. Siyasi parti başkanlarında megalomani var. Konferanslarda işin püf noktasını söylerim. Fikir teatisinde bulunurum. İstanbul'un her tarafında otururum.

Sahip çıkmayasın diye

Sahip çıkmayasın diye

Uyan milletim uyan

Bosna Hersek gibi olmadan uyan

Milletvekilinin de ırzına geçilir

Sırp milletinin Boşnak milletinin ırzına geçtiği gibi

Uyan milletim uyan çok geç olmadan uyan

Uyan milletim uyan ırzına geçilmeden uyan

Uyan milletim uyan seni futbolla uyutuyorlar

Aşk iki ruhun sessiz konuşmasıdır.

Belagat gelmediği vakit güzel yazı yazamıyorum.

Rüya: İki göl görmüştüm. Biri yüksekte biri alçakta. İkisinde de balıklar var. Şanlıurfa'ya gittiğimde aynısını gördüm. *İncil*'de *Tevrat*'ta, *Zebur*'da, *Kuran*'da tekrar ruh dirilecek diyor. Bu kadar peygamberler deli mi? Uzaydaki kara delikler din kitaplarında geçiyor. Atom zerre olarak geçiyor. Demek ki peygamberler yalan söylememiş.

Bizans

Batıyı raydan çıkmış ve dejenere görmek hastalığı bize olduğu kadar Ruslara da Bizans'tan kalma bir mirastır. Bunun gibi kendini İsrail'in seçkinleri gibi seçilmiş insanlar gibi görme ıptılası da çok Bizans bir durumdur. Moskova da kendini üçüncü Roma, yeni Roma olarak görür. İstanbul Patriği bütün Ortodoks kiliselerinin şefidir. Dolayısıyla bu insanlar Belçikalılar gibi alçakgönüllü bir yaşayışla yetinemezler.

Özal'ın mitos olması da bu insanlara ufuk vaat etmesi yüzünden olmuştur. Bizans ne olursa olsun daima haklıdır. Bir Yunanlıya kim olduğunu sorarsanız okulda öğretildiği gibi 'Hellene' demez Rum der, Rum Yunanca konuşan ve başkenti Konstantinopolis olan doğu Roma imparatorluğunun vatandaşı bir Ortodoks Hristiyan demektir. Tarihte ilk ırkçılar Greklerdi.

Zamanların Sonunun Şehri. Türk efsanelerine göre başsız akbabalar sona yaklaştığımızı gösteriyor İstanbul'un fethinde. Son 7000 yıldır kıyametler kıyameti "Kıyametül kıyama"nın yaklaştığına işaret ediyor. Oracle de Sibylle... Daniel'in Apocalypses'lerinde yedi tepeli şehirde inananlar ve doğrular yeterince acı çektikten sonra son gelecek ve insanlar yedi tepeye bakıp "Bu bir şehir miydi?" diyecekler. Tabii Roma mı İstanbul mu? Büyük bir savaştan sonra gelecek Armegeidon gibi sonra gelecek son. Mahşerin Arap atlıları: 667-669'da Araplar Konstantinopolis'i kuşatır. Karşı kuşatma Medine'ye kadar ulaşır. Araplar Aksaray'a kadar gelince, 'fakir kral' ortaya çıkacak. İs-

tanbul'un fethi sırasında herkes niye kilisede toplandı. Sonunda duran adama Melek Krallığı verilecek diye.

Bizans Mahşerinde Son Nokta: Yalnız Ağaç

Ekstremler limit: Yalnız ağaç ya da kuru ağaç Ayasofya'da. Fakir kral uyanacak ve Türkleri yalnız ağaca kadar kovalayacak. 'Yalnız ağaç' yerini 'Pommier Rouge'a bırakır. Bizans'ın toprakları içinde Kudüs de var. Dünyanın en güzel kilisesi Ayasofya. Ayasofya'nın önünde Justinien'in atlı heykeli var. Bir eli Orient'teki kötülerini gösteriyor. Diğerinde altın elma var. Kaybettiği topraklar dünyayı simgeliyor. Altın elma: Kenti koruyan tılsım. Türkler de efsanenin esiri oluyorlar. Sultan I. Mehmet onu yerinden kaldırıyor çünkü Romalılar 'At orada oldukça kent bize geri gelecek' diyorlar. Kırmızı elma: Konstantinopolis'in sembolü. Kırmızı elma ağacı: Türklerin görüleceği son nokta. Bir Helen rüyası. Aynı zamanda pantürkizmde kırmızı elma Turan, Türklerin efsane vatanı demek. O halde Türkler dünyanın sonuna yakın, Büyük Harp'te tekrar vatanları Orta Asya steplerine mi sürülecekler?

Büyük Harp o zaman Kurtuluş Savaşı ve Yunan askeri her tepenin ardında kırmızı elma ağacı göreceğini sanıyor. Fakat kurtuluştan sonra yalnızca bazı aydınlanmış ve hayalperest Yunanlı turistler Ayasofya'da gizli geçitler arıyor. Ama İstanbul bugün kalabalık nüfusuyla daha güzel. Kıyametlere gebe.

Süleymaniye Camii: Yere kadar kandiller. Kırmızı mavi halılar... Kandillerin içinde eskiden yağ yanarmış. Kandillerin alçak oluşu güzel. 16. yüzyılda Mimar Sinan yapmış. Etrafında eskiden kütüphaneler, mutfaklar, aşevleri, okullar varmış. Bunların geliriyle caminin bakımı karşılanırmış. Balkonlar (yandaki) kadınlar için ayrılmış. Depremlere dayanmış dayanıklı bina. Halılar daha sonra konmuş ama hepsi el yapımı. Üstünde ayak izleri var. Onlara basınca Mekke'ye dönüyorsun. Suret olmadığı için daha az mistik hava var sanki; daha çok huzur, ferahlık.

Süleymaniye evleri çok güzel. Botanik bahçelerindeki serralarda bulanık suda yüzen bitkiler. Süleymaniye evlerinin orada kuyruğu kesilmiş bir siyam kedisi yolda oturuyordu. Haliç'i kayıkla geçtik. Yeşil bir fes aldım Süleymaniye'nin avlusundan.

Yağmurlardı. Evden dışarı çıkılamadığı günlerdi. Çelik meltem geçti üstümden. 'Barış içinde olun' diye fısıldıyordum, yatağımın kenarında diz çökmüş arkadaşlarıma. Ellerimi hareket ettiremiyor ve çok halsizdim. Çelik meltem gözkapaklarımı yarı açık bırakmıştı. 'Barış içinde olun' diye fısıldıyordum habire. Tanrı'nın bana layık gördüğü bir eziyetti bu belki. "Steel Breeze" diye ürperdi bir arkadaşım! Buna layık mıydım? Hediyeye edilen ilhama? O gün barış içinde oldum, sonraki günler de...

Bir enerji bulutuymuş çelik meltem. Ben aslında 2000'li yıllara hazırlık ya da üstümden geçen sevgi silindiri diye bir şeyler de düşünüyordum. Akşama spontan çelik meltem toplantısı oldu. Diğer çelik meltem tutsakları geldiler. Bana onların selamından sonra çelik bir vida çıktı. Artık kesinlikle doğruydu bu olgu, benim için tartışma ötesiydi. Eziyet ve ilham! İşte yol arkadaşlarım. Tanrım sana şükrediyorum diyerek yere kapandım. Sözümü tuttuğum için de belki de çelik bir tabaka alıyorlardı bana.

Çelik meltemden önceki günlerdi. Kapımın önünde anahhtarlarımı çıkarırken bir gün bozuk paralar yere döküldü. Kaydetmeyip içeri girdim. Televizyonu açtım. Bir parçayı anons ediyorlardı ki tam kapımın önünden geçen bir yabancı bozuk paralarını yere düşürdü. Parça 'Three coins in a fountain'di. Çeşmede üç bozuk para. İki gün sonra çeşmeden alınmış bir su içme tası bana hediye edildi içinde üç eski para ile. İşte Çeşme'den üç bozuk para olmuştu. Ve sonraki çelik meltem günü çeliğe su verildi diye konuşulmuştu. Bu küçük öyküdeki şeyler de hep madeni şeylerdi ve maden ocağında doğmuş çok güzel bir kızla tanışmıştım.

Yeni ekilen çiçeklerin de çiçek çeliği varmış. Evet bütün bunları birbirine bağlıyorum ben. Görünmez ilişkiler kuruyorum. Her gün rastgele ya da şansa parlak çelik bir eğri görüyorum.

Beni deli olarak görmek mümkün. Ama işin biraz kolayına kaçmak olur bu. Bana bütün bu bağlantıların doğru olduğunu kim açıklayacak?

Not: Daha sonraki bir gün sinemada insanların üstünden çelik kalas uçtu. 20 metre uzunluğundaki bir şey gelip benim ayağıma çarptı. Herkesin merakla bağırmamı beklediği o anın

zevkini çıkardım. Hayır bağırmadım. Hiç canım yanmamıştı ki. İşte yine bir melek korumuştı beni.

Metallerin evliliği... Evreni eritip onu dönüştürmek... Metallerin cinselliği var gibi. Altın yangı ise, metal yin. Metal batı'ya, beyaz renge ve sonbahara tekabül ediyor. Metallerle gezegenler arasında da bir ilişki kotarılmış:

Kurşun = Satürn

Demir = Mars

Bakır = Venüs

Civa = Merkür

Gümüş = Ay

Altın = Güneş

Metaller sağlamlaştırılmış ve yoğunlaştırılmış kozmik enerjileri sembolize ediyorlar. Çelik meltem için kozmik bombardıman diyorlar. Masonlar da ritüellerinde bütün metallerinden, paraları, saatleri, yüzükleri, zincirlerinden soyunmak zorunda kalıyorlar. Bütün konforlarından bütün maddiyat olayından soyutlanıp orijinal saflığa dönmek için.

AYASOFYA

Ayasofya – Tanrı'nın kralı

Ve halkımı durdurduğu yerde

*Tanıklara bakılırsa kubbesi
Bir zincirle asılıymış göğşe
Efesli Artemis bile izin verdi
Etkilenip Justinianus'un zamanından*

Yedi yeşil sütun alınmasına

*Yabancı tanrılar için, tapınağından
Ruhuyla, düşüncesiyle yüce
Neyi amaçlar o gözü pek mimar
Tonozlar, mihraplar dikip
Doğuyla batıyı birbirine bağlar?
Camlarda aydınlığın yetkisi*

*Evrenle ışıyor şimdi tapınak
Ve eteklerine kubbenin
O dört göz alıcı başmelek
İnsanlardan, yüzyıllardan uzun*

*Yaşayacak bu değil mi, bilge yapı
Meleklerin içli yakarısıyla bile
Kısmayacak gölgeli yaldızları*

(Ossip Mandelstam)

Süleymaniye: Yandan secde etmiş bir dev insan görünümünde.

Kuşbakışı (helikopterle): Seccadeye benzer.

Kapı / mihrap: Gayba açılan kapı

Süleymaniye Camii yeri mi göğü mü süslemek için yapılmıştır? Bir yapının %30'u yerde, %70'i gökteyse göğü süslemek için yapılmıştır.

Timurlenk (1400'de): Daha o zaman Anadolu'ya geldiği zaman "Bunlar Türklüklerini kaybetmiş" diyor. "Çünkü ot yiyorlar." Daha önce Türkler et ve hamur, sebze olarak soğan yiyor. Sebzeleri İtalyanlardan, diğerleri Yahudi Araplardan alınmış. Felsefesi: "Al alabildiğin kadar kendini kaybetmeden". Bir Alman diyor ki "Bursa'daki Yeşil Türbe'nin kubbesindeki tezyinata yere yatarak bakılırsa ilkönce durgun gözükür sonra raksetmeye başlar". Adeta hareket geçiyor içinden.

Arkadaşım Tatu'nun Asit Tribi. Tatu, ben asit tripteydim. Pat diye ihtilal olmuş. Kolunda gökkuşağı bilezikler. Saçlar afro, sırta kadar. Pantolon zebra, İspanyol paça. Ben 68'den daha güzel bir dönem tanımıyorum. Her kötülükten de onun sayesinde sıyrıldım. Çünkü tatminsiz değildim. Kendinize güvenin ve görmüş geçirmiş olun. Güven hafif kalıyor. Yaşamayı tam anlamıyla bilmek... (iliklerinde). Arkadaşlar "Eve gidiyoruz!" dedi. Benim yanımda kız arkadaşım var. Evde babam telefonda konuşuyor.

Biz o sırada hiçbir şey takılmıyorduk. Yani Dev Genç falan takılmıyorduk. Yalnız Joint takılıyorduk. Kitapları kayıkhaneye sakladık. Mustafa Sahr'ın oğlu vardı. Nâzım Hikmet'in şiirleri kadar Santana da bizi heyecanlandırıyordu (Black Magic Woman). Ama bizim bir tek farkımız vardı. Biz istediğimizi yapıyorduk. Seks, açlık, aşk evi sorunlarımız yoktu. Fakat en kötüsü

bizim içimizde bir tane kız vardı. Bizim gibi bu kız. Kızın hiçbir şeyden haberi yok dans etmekten başka... Mekânda oturuyoruz biz, joint takılıyor. Dev Genç eylem planlıyor. Dev Genç'in kelle kesen kel Hasan adamları kıza "Ya şu paket sende dursun" diyorlar. Kız da "Olur" diyor. İçine açıp bakmıyor bile. Teksir manası. Kız üç yıl kayıp. Dans yoluna gitti kız.

Gizli Leopar. Leoparın çok çekingен olması gizemini artırmış, anlaşılmasını, izlenmesini neredeyse olanaksız kılmıştır. *The Secret Leopard* filmi belgesel. Yalnız olmalarına rağmen leoparlar sesle yahut ağaçla ya da çalılarla iletişim kurarlar, konuşurlar, mesaj bırakırlar. Böylece onların territorisine başka leopar girmez. Leopar yalnızca çiftleşmek için yalnızlığından fedakârlık eder. Mükemmel bir avcının sabrı sonsuzdur. Saatler boyunca azar azar yaklaşır. (Soğuk yemek) İmpala yerini belli ederse sonu çok hızlı gelir. Bütün avlama yeteneğine rağmen leopar tüm kedigiller gibi yakaladığından daha fazlasını kaçıır. Sırtlan kemik kırar ve hiçbir leopardan çekinmez. Sırtlan uzaklaştığında leopar ailesi ağaçtan aşağı iner. Anne araya girmiyor, onun yerine sırtlanlar uzaklaşırken dikkatlice etrafı gözetler. Öğleye doğru hava ısınır ve aile suya yaklaşır.

Aralık'ın sonu... Antiloplar arası görkemli bir kur vakti başlar. Afrika savan hayvanları için yeni bir yıl başlıyor. Saldırı antilopları dağıtır. Leopar boğucu bir tutuş yapmak için uğraşır. Savaş ve değişim. Belki bir başka zaman için bir başka yer. Yaralanmış ve tükenmiş olan leopar takip etmeye çalışmaz bile. Çok kötü yaralanmış görünmüyor. Bir leoparın ciddi yaralanmasının başlıca işareti artık hiç görünmemesidir. Üç gün sonra leoparlar ortaya çıkar. Kısmetine iyi bir av çıkmış dişi bir impala. Ocak güneşi coğrafyayı kurutuyor. Kedi balıkları son sığınaklarında. Hava çok ısındığında bir başka benekçil av arıyor. Çita. Yüksek hızda çita kesinlikle rakipsizdir. Yavruları içgüdüsel hamleyi mükemmelleştiriyor.

Leoparların aksine çitalar yavruları için kavga etmez. Öğle vakti. Tepede leopar titi sineklerinin varlığına rağmen meltemlerin hoşluğunda dinlenir. Tüylerini yalayarak güneşte oluşan

D vitaminini alır. Kuyruğu çeşitli moodlarını belli eder. Leopar durmak bilmez bir gezgindir.

Deve – Leopar = Zürafa

Kuyruğu havadaysa pasif. Zürafanın yanından geçer. Zürafa orali bile olmaz. Grekler zürafayı deve ve leoparın karışımı zannederek ona deve-leopar anlamına gelen bir isim takmışlardı. Bir ağaçta yan gelip yatmış (serilmiş) bir leopar bulmaları zordur. Yavruları çalılıkta daha az görünür. Pusu kurulmuştur ama leopar o gün av için çok istekli değil. Aslanlar leoparları rakip olarak görürler ve yapabilirlerse onları öldürürler. Aslanların ağaçlara tırmandıkları biliniyor. Bu gece leopar ailesi bir eksik uyuyacak.

Mart'a doğru Masa İmara düzlüklerine yağmur düşmeye başlar. Oldukça puslu ve sislidir. Yağmur yeni otların büyümesini sağlar. Yavrular bir yerde bir günden fazla durmazlar. İlk yağmurlarla birlikte zebra sürüleri yeni otlardan yemeye gelir. Su birikintisi azdır. Zebra yavruları sabırla sırasını bekler. Leopar sakın sakın dinleniyor ama kulakları tetiktedir. 270 kiloluk zebralar ilgisini çeker ama gözü bir yavrudadır. Ani saldırı leoparın en büyük silahıdır. Bir annenin kaybı diğer annenin kazancı. Ancak yavru onun kadar ağır ve leş yiyiciler şimdiden onun kokusu aldı. Yavruyu saklayacak yer yok.

Nisan uzun yağmurlar mevsimini başlatır. Leopar ailesi her zamanki gibi beraberdir. Ve yemek arasında yavrular oyuncudur. Burada bir yavrunun av sırasında edindiği hızlı ve vahşi hamle deneyimleri sabırlı bir anne üzerinde ölesiye denenmektedir. Anne birden garip bir davranış biçimine geçer. Yavruları yok olmuş gibi bir taşın üstünde hüznü sesler çıkarmaya başlar. Oysa yavruları orada, yanı başındadır. Onca rekabete ve tehlikeye karşın anne onları inanılmaz bir süre korumayı başarmıştır. Leopar adını buradan alır. (Bu yüzden veya gerçekten gizemli bir leopardır bu.)

Not: Nipel X'in mükemmel anlatımına yaptığım küçük katkıların yanı sıra ilave bir hipotez: Belki de gizemli leoparın garip davranışı hiç de garip değildir. Yani belki de yavrularını gerçekten yitirmiştir. Evrende canlı cansız her şeyin bir tinsel dünyası olduğunu göze alırsak belki de leopar yavrularına

yeni bir isim vererek onları daha bağımsız daha zor ama daha parlak bir evrene sokmuştur. Ağlamıyordur aslında, için için seviniyordur. Çünkü artık annelikten çıktığı için kendi çılgın özgürlüğü yeniden başlıyordur.

Bir Bizans imparatorunun (Konstantin) kızı kâhin öngördü ki kız muhakkak ölecekti. O yüzden kız kulesine hapsedildi korunması için. Bir gün kuleye bir üzüm sepeti geldi. İçinde yılan vardı. Bütün alınan bu önlemlere rağmen kız yılan tarafından ısırıldı.

“Malheur a toi, Babyllone aux sept collines, quand une veuve regnera sur toi.” Saint Jean’ın Apokalips’indeki fahişeye karışıyor. Kötü günleri, sarışın ırkın yedi tepeli kentteki kiliseleri yıkmasıyla başlayan şehir Meryem’e ait olduğu için alınamaz görüşü var. Son günlerde fakir kral iyi hüküm sürer. Herkes zenginleşir. Ondan sonra bir kadın çıkar. Onun zamanında Massacre’ler çıkar. Ve her evde oğul babaya, baba oğula, arkadaş arkadaşla ihanet edecek ve öldürecek. Serkeşlik, aile içi yasak ilişkiler, lüks ve eğlence devri olacak. Kudüs’ün hazinelerini ele geçiren Konstantinopolis mağrur ve küstah oluyor. “Kibirli” ismini alıyor. Arap kehanetlerinde Allah’ın bir kentten intikamını alacağını (kükürt yağdıracağını), güzelliği güneş çekilmesi yaratan kızlara saldıracağını söylüyor. Araplar için de Konstantinopolis, dünyanın, zamanın sonunu imleyen kent niteliğinde. Bizans mahşerleri İslami geleneğin içine sızıyor.

Hadislerde 9. yüzyıl ana temalar göze çarpıyor: Büyük Harp, İstanbul’un Fethi, Antichrist, sahte Mesih’in ortaya çıkışı... İsa’nın yeniden geleceği de hadislerde yazılmıştır.

Gâvur filozof: Katalog dini. Her aleti kullanmak için katalog lazım. İmamlar için de lazım. Katalog: *Kuran*. Namaz kılıyor ama dilenci gibi dua etmiyor. Yeni bir din diyor. Görünmez kitaptan bilgiler aldığını söylüyor. “Yeni bir din mevsimi gelince vezir olacağım gelmezse rezil olacağım” diyor. Mustafa Topaloğlu bir şey gördü diyor Müslümanlara karşı. Aziz Nesin’le

telefonda konuşmuş. Camiye gidiyor ama onu kovuyorlar. Müritleri var. “Biz gâvurdan da gâvur, gâvur ötesiyiz” diyorlar. Ancak kibleyi değiştirmeye kalkınca bazı müritlerini kaybetmiş. O zamana kadar iyiydi sonra kibleyi değiştirdince biz vazgeçtik diyorlar.

Kierkegaard, *Baştan Çıkarıcının Günlüğü*. Baştan çıkarıcılar manevralar yaparlar. Ruhu işgal etmek. Düşüncelerini, duygularını yönetmek. Aşk, nefreti sonra yine aşkı şırınga etmek. Gerçek niyeti onun arzusuna sahip olmak değildir, onun ruhunun kendi denetimi dışında bir hareket yapmasına engel olmaktır. Modern totaliterler ruhun gizleri önünde olacaktırlar. Bir başkasını kısa sürede büyülemek zevki. Bir hiç için baştan çıkarıcılık. Aşk nesneyi ele geçirir.

Bir Bizansiyya Radyosu FM99 Pazar Gece 01.30- 02.00

Spiker: Selamunaleyküm

Dinleyici: Aleykümselam

— Onlar Tağut'un dostları. %99 doğruyu söylüyorlar. %1 kaçırıyorlar yani dini.

— Arafat'ın katil dostları mevzuatı çok önemli...

— Ben geçen yıl bir kıza âşık oldum. Bir arkadaşım bir hocayı tavsiye etti falan. Bu durumlara muska yaparmış falan. Kız bana yüz vermiyordu falan. Neyse gittik falan. Hoca namaz kılıyordu falan. Neyse durumu anlattık falan. Bana altı çikolata getir ben ona okuyup muska yazacağım. Sen çikolatayı kıza yedirirsin. Yedirdik bir şey değişmedi. Bu sefer tuz getir tuza okuyacağım falan dedi. Tuzu yedirmek zor ama yedirdim falan. Ama gene olmadı. Tuzu yedirdiğime de pişman oldum falan.

Spiker: Hah bu şimdi çok yanlış. Bu tür işleri Allah'ın adını kullanarak yapmak yani dua dışında şirktir. Bunlar Tağut'un ajanlarıdır. Yüzlerinde domuz şekli vardır.

Başka biri: Ben Âl-i İmran 102'yi okumak istiyorum şimdi. (Okur.) Ben diyorum ki müslüman gâvurun dostu olmaz gâvurdan müslümana dost olmaz.

— Evet sayın dinleyenler, ben biraz ara vereceğim şimdi çünkü çok üşüdüm. İnşallah kısa bir aradan sonra birlikte olacağız. Bir ashab-ı uhduat olayının çeşitli pozisyonlarını anlamaya kadir değiliz. Ben şimdi bu laiklik düzeni hakkında, tağut düzen hakkında konuşmak istiyorum.

— Ama lütfen geçen seferki namus meselesi hakkındaki tartışmaya benzemesin lütfen. Yani müstehcen kelimeler falan kullanıyorsunuz. Zor durumda kalıyoruz.

— Aklanmamız gelmiştir. Artık zaman geldi. Dedemin şehit kemikleri üzerinde bu kadar isyan olmaz. Sırtına kadar çıplak fahişeler sokaklarda doldu. Şu anda cihat bize farz oldu. Onun için rica ediyorum şu radyoda konuşsunlar, açık konuşsunlar, muammalı konuşmasınlar.

— Yani sizin geçen sefer açık konuştuğunuz kadar mı açık konuşsunlar.

Başka biri: Şimdi o amca çok kötü laflar etti. Yani bunlar edep çerçevesi içinde olmalı. Yani düşünün ki o an Boğaz'dan geçmekte olan Türkçe bilen bir kaptan bunları dinliyor olabilir. Yani bu yayına bunun için girmemeli. Ben şimdi sizi eleştiriyorum, mademki özeleştiri istiyorsunuz. Siz o amcaya dediniz ki programımıza renk kattınız. Bunu o gavat-ı kirama, zat-ı kiram demiyorum dememeliydiniz.

— Eleştirinizi haklı buluyorum. Teşekkür ederim. Müstehrik olun, size kalbimde hiçbir kırıklık duymuyorum ama siz de gavat-ı kiram dememeliydiniz.

— Bakın o zamandan beri hanım dinleyicileriniz azaldı değil mi?

— İlâhi tahakkuka bakın ki tam da Mehmet amca'yı dinlerken elektrikler kesildi.

Bir kızın delirme anı. Anadolu toprağı bir anlamda da cennet için mikro laboratuvar fakat bir anlamda çöle gidiyor. Hayrettin Karaca araştırmalar yapıyor bu konuda. Fotoğrafçım "Senin bu fotoğrafları Hayrettin Karaca'ya götürelim" dedi. Bak bu hazırladığım likörün adı abıhayat. Masa düzenler. Su dolu kabın içinde kristal mumluk, mumluğun üzerinde yumurta. Darının üzerine maydanoz, maydanozun üzerine bir obje. Masanın etrafında bir dönelim der, tören giysileri. Düşen kayısıları ezip geçeceksin. Ancak başına düşenleri yiyeceksin. Kuşun gagasında bir fosfor var. Kayısının bir yüzü kızarıyor. O zaman ona zerdali denir. Yumurtanın sarısı yere düştü yarısı... kozmik yumurta

Yuki faktörü. X — İşte orada ayı yogi (yuki faktörü) unsuru çıkıyor. Babamda ayı yogi hard diski var. (Hard disk yerine biyolojik/genetik programlama. Yani sallan yuvarlan. İşte orada babamda kötülük yok. Ayı yogi yazılımı televizyonda Alf dizisine bağlanıyor. Babam diyor ki “Alf bizim eve gelsin”. Zaman da çok önemli. Tam Sezen Aksu’nun “Hadi bakalım” şarkısının çıktığı yaz.

Y. O sırada kötülüğe duruyor, evil duruşunda, evil stalking’inde. There’s instant büyü abi. X’le ben Türkiye’ye geri dönüyoruz çünkü biliyoruz ki dananın kuyruğu orada kopacak.

Fakat x kıvrılıp uyuyor. Uykuya kıvrılıyor. Anadolu toprağının üzerindeki kara büyüü kaldırmak lazım. Bizim doğudaki topraklar üzerinde lanet var ya da başka bir şey. Orada benim bilmeyi reddettiğim gizli bir bilgi var. Onun hard diskinde var benimkinde silinmiş. Babama gelince o sadece bir flopy disk. İnsanlar ileriye gitmiyor aslında yani biz aslında ilerlerken geri gidiyoruz, kaynaklara. Ben portakalımdır orda kalımdır. Bak şimdi oradan Esat çıktı ama onu sonra söyleyeceğim çünkü o daha karanlık bir nokta.

(Onun gönderdiği bitkinin üzerine kurdele koyar, kapı dışarı çıkarır. Fotoğrafları yakıp bazı objeleri çöpe atar. İsa kavağa asılmış, bak Esat’ın bana gönderdiği bir bitki de kavak. Bak şimdi kavak kapının dışında ve titreşmektedir. Kavak ilahi enerjiyle titreşir çünkü miraç ve titreşen yaprak...)

Annemin kod adı İndra Gandhi. Benimki kuğulu Gandhi.

Ben: İndra gökkuşağı demek yani iris yani kereviz. Bahçelerde kereviz.

Ben: Karakolda ayna var, ayna var.

Yani burada hu faktörü. Ben: Hu, İsm-i Azam, bir de hay var, “diri olan” demek. Hay, huy, hayhuda... hayhuda, bir tür gemi; *İncil*’de geçmiş olması lazım.

Bir Cumhuriyet pornosu dinlemek istiyor musunuz? Necla Hanım'a gidelim, dedi. Özellikle kol kola durumu...

Annemizin ilk kocasından bir kızı vardı. İkimiz beraber büyüdük. Kismetlerimiz çıkmaya başladı. Her gelen beni istiyor. Annem de, olmaz önce ötekini evlendiricem, diye çeviriyor kismetlerimi. Annemin bunu duyan samimi bir öğretmen arkadaşı başka görücüler gelince anneme haber yollamış. Onlar ablamı istediler. Ablam da onla evlendi. Ordan da geliyor üç kişi. Annem de istemiyor. Mecburen tesadüf bir cuma günü pencerede oturuyorduk. Evimiz mevki yerdeydi. Trenden inenler bizim kapımızın önünden geçiyordu. Öğlen postası geldiği zaman koşum pencereye. Sıkı bir kafesimiz vardı, babam mutaassıptı. Kafesten bakarken geçen bir gözlüklü çocuk vardı. Tipik. Gayet güzel. Baktı defalarca, dedim ki Allah'a: Allah'ım mademki bu kadar bekledim bu evde, benim de kismetim şunun gibi olsun. Topal, şişman, kısa boylu bir adam olursa mesut olamayacağımı söyledim Allah'a. Ertesi günü bir iş icabı kahvede oturuyormuş. Bu sefer beni görmüşler. Avukat, bu kızı sana alayım, demiş. O da hemen peki demiş. Bana bir bakan vurulurdu. Ertesi sabah avukat karısını yollamış bizim eve. Ben mutfakta iş yapıyordum. O beni isteyince annem mutfığa geldi. Ayşe, dedi, Naciye Hanım'ın kocasının arkadaşı varmış, seni istiyorlarmış. Sor, dedim. Dün, cuma günü, kapının önünden geçen gözlüklü çocuk mu? O olursa varıcam, dedim. Şaşırdı annem, nerden icap etti, dedi. Beni vereceğin kismete şu tip üzerinden ver, dedim. İlle ince uzun istiyorum. Annem söyledi onlara. On beş gün içinde söz kesildi. Üç beşibiryerde, altı bilezik, yüzük, küpe, oğlan da beraberinde, hiçbir yerde olmaz bu, o kadar mutaassıp baba, takıları oğlan taktı. Üç ay sonra düğünümüz oldu. Düğünde bütün avukat aileleri, on beş taksit, kendi-

si de tek başına arabaya binmiş beni almak için. Askeri bando. Sanki o gün hava ayağa kalkmış. Kendisi arabadan inip kapının önünde bandolar oynuyorlar, aşağıda bütün gençler. Sonra alıp sokağa kadar koluma girip arabaya bindirdi. Böylelikle Aydın'a girdik. Arabalar ayrı ötüyor gençler ayrı bağıyor. Böylelikle evimize götürdü. Her Aydın'lı tarafından, bu çocuğun anesi babası yok ama ne gelin bulmuş, diye hayran oldular. Kol kola girdiğimiz zaman. Bu sayede üç sene çok samimi, aramızdan su geçmedi. İki tane çocuğumuz olup herkesin imreneceği bir geçiniş oldu. Tek kusuru zayıf olmasıydı biraz. Bu yüzden askerlikte, yani üçüncü senede ayrılık başladı. O askere gitti. Gözyaşı, burun sümüğü. Ben de iki çocuğumla tekrar baba evime geri döndüm. Babam biraz titizdi. Her ay kocan gelmeyecek dedi. Ben söyledim. N olur Nuri babam daralıyor, dedim. Ben seni kaybetmemek için geliyorum yavrum, sen onun dediklerini hiç kulağına koyma, dedi bana. Güle oynaya, kâh ağlamak, bu üç seneyi de atlattım. Sonra beyim geldi. Tekrar Aydın'dan ev tutup oraya taşındık. İki sene sonra hasta oldu. Bir gün kapıdan kucak dolusu ilaçla döndü. Gitti iki yorganla bir yastık koydu ortaya. Ayşe, ben Serpil'e gideyim. Sen yeniden evlen. Sen mahrum hayat yaşıyorsun. Bana kadınla ilişki yasaklandı. Ben çocukları alayım gideyim. Sen hareketli canlı kadınsın. Arzudan dönmeyecek kadınsın. Akıllı adam beceremiyor, becerse ölüm hazır olacak, hayır efendim ben bunu yapamam. Belediye salonunda imzama atarken hâkim bağırdı, ölünceye kadar hastalıkta sağlıkta, diye, şimdi ben gâvur mu olayım? Git bi somya al gel, dedim. Karşılıklı somyaları kurduk. Ben gecenin bir yarısında rüyayla ağlayarak uyandım. Nuri'nin cenazesi geçiyordu. Nuri yatağıma geldi. Ağlama, dedi. Sen sağ mısın yine diye aynı yatağa yattık gene. Bu bir hafta beni böyle uyuttu gitti. Ben de alıştım artık yalnız yatmaya. Ondan sonra yaşamaya başladık keyifle. Kendisi o sırada muhasebeci oldu. Üç sene daha geçindik. Bu kavganın arasında, sen benim yatağımda derken üçüncü kızımız oldu. Nuri, dedim, ben on beşbiryerdeye bile gitmedim. Beş kişi kavgaya etti benim için. Zaten ayrı yatıyoruz, dedim. Böylece perhiz daha güzel olur, dedim. Kalktı gitti oraya. Gidinceye kadar bana iki katlı ev yapıverdi. Ayşe, dedi,

buraya gel yavrum, dedi. Ben gidiciyim. Sen artık başının çaresine bak dedi. Şimdi üç kızının arasında gelip gidiyorum. Bir daha gül koklamam, diyorum. Bir gün tesadüf ben yalnız kaldım. Aydın'da vapur iskelesinde güzel bir gazino vardı. Hoşuma gitti. Gel, dedim gönlüme, şurdan da al tamahını, güzel bir masa boşalıverdi. Hemen atladım, deniz kenarına oturdum. Beş dakika gitmedi, farkında değilim, önünden geçmişim meğer Yarbayın. Atladı, o masaya oturdu. Parmağımda yüzük göremeyince o masaya geçmiş, dönüp bana dedi ki: Başınıza güneş geçecek hanımefendi, buraya geçin. Sesimi çıkarmadım. Bir daha seslendi. Hasta olacaksınız, dedi. İçimden "Sen varsın ya bakarsın" dedim. Hemen atladı geldi masama oturdu. Sen gelmedin ben geldim, dedi. Bu cesareti nerden aldınız, dedim. Geçerken parmağınıza baktım, yüzüğünüz yoktu. Herkes beraber gezerken biz neden yalnız gezelim. Öğretmen misiniz? Hayır, ev hanımıyım. Bana adres ver, boğazdan ev aldım. Seni orda yaşatcam. Belki de nikâh yapıcama. Ama ben İstanbul'u sevip de peki diyemedim. Tipi de işte o kadarlık, biraz kısaydı. Nuri gibi değildi. Böylelikle kendimi hayata bağlayamadım. Beyimin sözünü tutamadım. Komşumuzun oğlunu polisler tekmelemiş. Esrar satıyormuş. Denize yuvarlamışlar çocuğu. Deniz cese-di atmış ama balıklar çocuğun ağzını yüzünü burnunu yemiş. Fikret Coşkunur de var. Nasılsa bir gün Aydın'a geldim. Vapura binmiştim. Birisi nazarı dikkatimi celbetti. Geldi, yer arıyordu. Karşıma geldi. Diz dize geldik. Vapur dururken ben indim aşağıya. O da arkamdan geliyormuş. Durmak zorunda kaldım. O onun fırsatı oldu. Adresini avucuma sıkıştırdı. Ben buralı değilim, dedi. Ben de İstanbulluyum, dedi. Ben evlenmiyorum, dedim. Emekli maaşım var, dedim. Ben iki mislini koycam, dedi. O sırada ben arıyorum. Gece oldu mu? Sabah kahvaltı ediyorduk. Çıkardım elimdeki adresi yeğenime verdim. Bakkal-dan mektup kâğıdı aldı geldi. Teyze, dedi yazalım ama, dedi. Ne diyeyim elin adamına ben? Vapur arkadaşınım Fikret Bey, dedim, senelerdir bu vapurda yolculuk yaparım. Sizin gibi beş on kişi karşıma geçip kaş göz kıpırdatırlardı. Ben yerimi değiştirmek zorunda kalırdım. Size gelince bu olmadı. Gözlüğümün altından gizlice sizi izliyordum. Asil bir yüzünüz vardı. Yaşınız

ortalama. Boyu iyiydi. Hakikaten beni hayat arkadaşı seçiyor-
sanız düşünmekte hazırım, dedim. Ümit veriyorum ama yok
bir şey varsa yolunuzu değiştirin, dedim. Teyze, dediler, nasıl
mektup yazdın, çok güzel oldu, dediler. Bu mektubun cevabını
yolladı. Senin için ev tuttum denize karşı, dedi. Çay içicez bal-
konda, dedim. Bu adam da bırakılır mı yüz üstü. Onu da bırak-
tım. Hiç kızlarım evlen demedi bana. Kepaze köpekler. Böyle
günler geçirdim.

Yüksek komiserin dosyası. Aliya İzzetbegoviç. İçeriye bir
adam girdi. Kazağının üzerinde “Himalaya” yazıyordu. Ben
içeriye Saraybosna’dan bir savaşçının girmesini isterdim. Bu-
gün ağladım. Karşımıza istediğimiz insanlar o kadar seyrek çı-
kıyor ki, insanın bazen çevresini kuşatan aptallıklardan ayak-
ları buz kesiyor. Çeçenler ilgimi çekiyor. Çeçen bir balerinle
karşılaşmak. Nasıl olurdu bu? Dağın tepesinde buzların içinde
siyah bir orkide açıyordu. Ona “Himalaya” adını veriyorlardı.
Dağın tepesinde bir adam kendini Himalaya sanıyordu. Sağı-
ma bakıyorum: “Urfa Cesur”.

Yves Saint Laurent. O öyle benimle hiç ilgilenmiyormuş gi-
bi yapıyor. Ben de onunla hiç ilgilenmemiş gibi yapıyorum. Ara-
mızda kırmızı bir telefon var. Bir gün birimiz o telefonu açacak.

Stalker. Biliyorum o da bir Stalker – haiku savaşçısı. Stal-
ker’lerin garip çocukları olur. Ama karısı onu seviyor. Saçının
üstünde tüy gibi bir beyazlık var. İşaret. Mutsuz bir bilinç değil
o, her şeye o karar veriyor. Zona bölgesine ancak bütün umu-
dunu yitirmişler kabul ediliyor. Gizli, sinsî adımlarla yürüyor.
Ardına sessizce yaklaşıyor. Kim o? Tanrı’ya yaklaşmaya çalışan
biri mi? Onlar için gökyüzü kapandığından beri onlara tama-
men yabancı olmuştur.

Nemrut. “Dağ yaklaşıyor. Hava bozacak. Bir yüz dağın te-
pesinde ağlıyor, ermiş olsaydık... Ama hazır değiliz henüz...
Daha geniş yüreklerle dönüyoruz dağdan.”

El İbriz. Allah sözünde parçalanma yoktur. Sonsuz olduğunu hissedersin. Ben edebiyattan iyi anladığım için *Kuran*'ın insan kelamı olmadığını sezebiliyorum. Nitekim nur parladığı zaman Hz. Muhammed bir tür kendinden geçerek vahyi iletirmiş. Ayrıca vesvese rüyet ile kesilir. Ben gördüğüm için inandım. Senin hiç vücudun ruhunla birleşti mi? Birleşince sanrılar kalkıyor. Hatıra da kalbin hareketine tabidir. Esrarı ilahi. Bu gece leyle-i kadir. (Leyle-i kadir daima dolaşır.)

Şimdi felsefecilerin ve buna dair ilimlerin hikâyesini benden dikkatlice dinle!

Vakta ki bu vesveseler içine doğdu ve kalbinde yer etti

Bu defa buna ilaç aramaya koyuldum.

İnsan uykuda gördüklerinin varlığına inanır. Bunun gibi akılla idrak edilen şeylerin de birtakım hayallerden ibaret olduğunu kavradım. Nitekim insanlar uyku halindedirler. Öldükleri zaman uyanırlar denmiştir. Hayatımda uyanık ve gözleri keskin sadece bir iki kişi tanıdım.

Bazen bir hayvan evvelce geçen bir hayvanın izine basar. Aynı şeyleri düşünmek.

Muhabbetin nişanı

Ulemanın da ondan haber verdikleri şemai şerifleri zatı, vücudu şerifidir. Yoksa ruhu şerifi değildir.

Devlet işte! Leviathan denen o acımasız canavar. Bedenler ve bilinçler üzerindeki totaliter tiranlığı, devletin mutlakçı kavramını Thomas Hobbes ortaya atmıştır.

Aklımdan kayıp olduğum zamanlar vardı. Şiirde dünyası dürülmektedir.

El garip sır makamındadır.

Nurani keşif – zulmani keşif

Zaman ve zaman tertibi

Bir kimseye fetih gelmezse sır gelirse de o kimsenin keşfi açılır.

Keşfi açılan kimseden keşfi açıldığı vakitte siyah bir soygun olur.

Bu bütün vücudu ihata eden bir zulmettir.

Utanid yıldızı... Ruh için aynanın arkasına yapışan kesif bir şey.

Ya rabbi, mekân ki ortadan kalktı. Yer mefhumu ki silindi. Ayağımı nereye basayım?

Arabi: "İşte o anda dudaklarıma nereden geldiğini anlamadığım bir damla düştü. Ama nasıl damla. Baldan çok daha tatlı. Kardan çok daha soğuk. Kaymaktan daha yumuşak. Miskten daha kokulu. İşte... Bu damla sebebi ile cümle evliya ve Resulden bilgin oldum."

Nitekim aynanın bir yüzü bir yoğun şeyle kararmadıkça onda şekiller aksedip suret görülmez.

Onun yeri sır'rus'sır (gizliliklerin gizlisidir).

Beyaz inci gibi bir feza: Sidretü'l-münteha. Cebrail ile meleklerin yeri.

Hezekiel. Sen meshedilmiş gölge salan bir kerubi idin.

Senin yüreğin güzelliğinden ötürü yükseldi. Parmaklığından ötürü hikmetini bozdun. Seni yere çaldım. Sende kötülük olduğu bulununcaya kadar. Ve seni murdar şey gibi Allah'ın dağından attım. Ve senin içinden ateş çıkardım. Seni o yiyip bitirdi. Ve bütün seni görenlerin yüzü önünde seni yer yüzünde kul ettim. Kavimler arasında seni tanıyanların hepsi sana şaşacaklar; sen bir dehşet oldun ve ebede kadar yok olacaksın.

O gün İsrail eline bir boyunu sürdüreceğim.

AH o gün diye uluyun. Çünkü o gün yakın, evet.

Ve kadını ölümden acı buldum. O kadın ki yüreği tuzak ve ağlar ve elleri zincirlerdir. Allah'ın önünde iyi olan adam ondan kaçıp kurtulur. Fakat suç işleyen ona tutulur.

Binde bir erkek buldum.

Herkesin başına her şey aynı surette geliyor. İyinin ve kötünün başına gelen şey birdir.

Ve sehpanın üzerine kül renkli bir bez yaydım.

Ve onun üzerine şamdan ve ayna koydum. Ve kül renkli bir örtüyü sehpanın üzerine yayacağım, aynayı ve şamdanı onun üzerine koyacağım. Ve kül renkli bir örtüyü geceye yatacaklar. Şamdan ve aynayı... Sandıktan kül renkli bir bez çıkarıp sehpanın üzerine yayacağım. Ve mum üzerine küllerle şunu yazacağım: Ve kadını ölümden acı buldum.

Uzaklara bakan geçmişe bakar. En fazla uzak gören teleskop 10-15 milyar yıl ötesini görür, daha fazla göremez çünkü dünya o zamandan beri var.

Zaman nedir?

Mora kayma.

Senin oyuncak odan bir kuzey ülkesidir. Çamur ve bal karışımı.

Babanın yerini babanın ismi almıştır. Psikanalizin kendisi bir ruh hastalığı halini almıştır. Psikanalistler yeni paganlar.

Monomanyak rejimi ise ihtiras veya hak iddia etme taşkınlığıdır.

Paranoyak rejimi yorumlama coşkunu!

Arzunun ne kadar basit bir şey olduğunu bilir misiniz?

Onun içinde kendisiyle kurşuni bir vazo karşı karşıya duruyor. Kurşuni vazo odaktaaysa görüntü sonsuzda meydana gelir. Cisim odakla merkez arasındaysa görüntü düz ve aynanın arkasında oluşur. Taralı üçgenlerin benzerliğinden, bir okun görünüşü hafif asimetrik olur. İç yüzü sırlanmış tümsek aynada zahiri görüntüleri araştıracağız.

Merkez doğrultusunda meydana gelen ışınlar aynı doğrultuda geri yansır. Datha, Damyata, Dhayavatam: Dağıl, ayrıl, birleş!

Bir ayna size bakıyor oysa siz beyaz ağırlıklısiniz. Birbirinden ayrı iki yaratılıştaki birçok gariplik bunların çarpışmalarıyla açıklanabilir. Eskiden olduğu gibi değildi. Bütün bunlara karşı koyacak gücüm vardı. Salonlarda sıkıcı bir dikkatin üzerine çevrildiğini görebiliyordum.

Le Monde gazetesinde Tansu Çiller'in zaferi üzerine Stella Ova-diya ve Nilüfer Göle'nin söylediklerini okudum. Güzel şeyler söylemişler ama Türk kadınının modernizasyonunu, liberasyonunu göstermiyor. Bu tablo aksine ne kadar ezildiğini, sömürüldüğünü gösteriyor. Çünkü erkeklerimiz tembel ve korkak. Tıpkı tarlada olduğu gibi mühendislik, avukatlık, doktorluk gibi meslekleri de karılarına bırakıyorlar. Türk erkeklerinin çoğu, evlenecekleri kadının kaç para kazandığına bakıyorlarmış, bunu dehşetle duydum. Zaten bizde küçük kız çocukları para makinesi gibi yetiştirilirler. Yani feminen, dişil unsurların kızlara öğretilmediğini görmedim makyaj dışında. Makyaj da zaten erkek avının bir parçasıdır, kadın duyarlılığının gelişmesine bir katkı değil. Kendilerine özgü bir evren yaratamazlar çoğu zaman. Erkeklere düşman gibidirler (Her şeyi, tüm hayatlarını tek evlilik üzerine oynadıkları için), bu 'arzulanan hapishane', 'arzulanan zorunluluk'a düşman olmalarından daha doğal ne vardır. Suçluluk duygularıyla (belki cinsel) çocukların dünyasına inmekten çok, değişik yemekler öğrenmekten çok, yerleri, halıları yıkamaya gelirler. Tamam, temizlik imandan gelir ama galiba çocuk ruhu da, koca ruhu da ondan önce geliyor. Temiz, çok temiz evlerde yetiştirilen kadından korkan, kadına yabancı küçük canavarlar ne işe yarar, özel ve genel hayatta neyi çözümlayebilirler ki?

Anneler oğullarını şeffaf aşırı ilgiye boğarak, onların diğer kadınlara açılmasını engellerler. Bu ahlak din adına yapılır. Oysa İslamiyette oğulların kadınlarına anneleriymiş gibi bakmaları lanetlenmiştir. Bu yüzden gelin kaynana hikâyeleri bitip tükenmez, gizliden gizliye her türlü yasak ilişki yaşanır, bunlar konuşulmaz, yokmuş gibi yapılır, yengeler, kayınbiraderler bıçaklanır. Sessiz çoğunluk bu hikâyelere bayılır. Okumanın

onları masum kıldığını sanırlar, tıpkı fala bakmanın ayıp fala baktırmanın günah olmadığı gibi. Büyü günahtır, büyü boz-durmak değil. Hayır öyle değil işte, her şeyi yarım yamalak öğ-renen güruh! Fala bakmak da baktırmak da, büyü yapmak da bozdurmak da günahtır. Bir kitapçı, dükkânında en çok satılan kitabın yemek kitabı görünümü altında büyü kitabı olduğunu söylemişti bir gün. İşte buyurun müthiş bir Türk çorbası. Kut-sal yemek ve büyü. Bizim son akşam yemeğimiz!

Evet Tansu Çiller bir rüya ama zamansız bir rüya. Türkler ne zaman zamanlı rüyaları da içine alabilecek, sorgulayıp ana-liz edebilecek kadar X sahibi ve 'gerçekten güçlü' olabilecekler. Çocukların uykularından uyanıp hiç sormadıkları soruları so-rabilecekler mi? Örneğin, acep Arap ya da uzakdoğu dünyası bizden ileri midir? Acep Atatürk'ün putlaştırılması doğru mu-dur? Acep adımızın tüm dünyada barbara çıkmasının bir ma-nası var mıdır? Acep Müslüman değil de şaman bir toplum muyuz hâlâ? (Kaç kişi *Kuran*'ın ne dediğini biliyor? İslamiyet hakkında bildikleri bir yığın batıl itikadın ötesine geçmez çoğu zaman. Hatta batıl bir toplumdur bana göre, çünkü Hak gelme-miştir daha. "Hak geldi bâtil zail oldu" diyor *Kuran*. "Uğursuz-luğunuz kendinizdendir, Tanrı'nın bilgisinin kuşatmadığı hiç-bir şey yoktur."

Acep eski saray ya da halk giysilerimiz şimdiki döküntü batı taklidi (kötü taklit, iyi taklide diyeceğim yok bir zevk me-selesidir) giysilerimizden daha estetik daha kişilikli midir? Şu bıyık hikâyesinin altında hangi fetişizm yatıyor? Sokaklarımız-da göğüslerini kalçalarını saran dar etek, bluzlarıyla dolaşan tipik 'normal' ev kadınlarımız, annelerimiz, bol blucin ve ka-zaklarla dolaşan kızlarından daha mı erdemli? Okullarda niye hep yalan söylenir? Hayatta en başarılı olacakların en doğru, en dürüst, en çalışkan öğrenciler arasından çıkacaklarına niçin inandırılır?

"Anadolu'da her yeni düşünceye ilkin gâvur gözüyle ba-kılır" diyor Ece Ayhan. Niçin Ece Ayhan, "Karaşın Papa" hak ettiği yeri bulmaz. Buna karşılık en önde gelen edebi isimle-rimiz TV'de edebiyat programlarına çıktıklarında hâlâ niçin Birinci Yeni, İkinci Yeni diye sayıklayıp durmaktan, kafiye

ve anlamsızlık kavramlarından öteye geçemezler. Ders kitaplarına geçmek istemiyorlarmış, geçmesinler, cuk diye oraya oturuyorlar halbuki. Ve niçin niçin niçin bu kadar ikiyüzlülük var? Niçin kapıdan çıkan herkesin ardından konuşuluyor? Ben niçin Levent'in uygar çarşısı içinde yani süper marketlerinde gözler üzerimde olmadan (çünkü yalnız geliyorum, üzerimde doğru düzgün kıyafetlerle geliyorum ve sağma soluma bakmıyorum) alışveriş edemiyorum? Beni biraz tuhaf bulan bu toplum, göğüsleri ortada Türk şarkıcılarına Lat, Menat, Uzza gibi tapıyor oysa. Bu dekolte yaşı geçmiş kokonalar Avrupa'da orospu muamelelerinden başka bir şey görmezlerdi. Yani diyeceğim odur ki, ben bu süper marketlere yanımda sevgilim, üstümde daracık, minicik giysilerim, gözlerim herkesle hafif flört halinde girseydim acep daha mı normal bulunurdum? Hatta lezbiyen, eşcinsel olsam da mı daha normal bulunurdum. Bunlar benim korkularım, kâbus sorularımdır. Türkiye de kendi için belki çok zararlı, belki çok kanatıcı bu rüyaları görmek zorundadır. (Türklerin, başkalarının kusurlarını, eksiklerini, hatalarını, kötülüklerini görmekte inanılmaz gelişmiş antenleri var ama ne yazık ki bu hassas antenler kendi iç dünyalarına çevrilmiyor.)

Dışarıda niçin Çinlilerin, zencilerin, Arapların yani bizim küçümsediğimiz herkesin daha çok itibarı var. Dazlaklara haklı olarak bozulurken, bizim dazlaklardan önemli bir farkımız var mıdır, düşünmek lazımdır. Türk halkı kendisinden doğuya kayan her halka karşı ırkçıdır, en azından alaylıdır. Zencilere tuhaf bir yaratılmış gibi bakarlar, zenci bir arkadaşı olan kaç Türk düşünülebilir? Sarı saç/renkli göz isterisinin altındaki anguaz nedir? Tüm Türkiye bir Micheal Jackson sendromu içindiyken maalesef ortada bir şarkı bir dans yeteneği de yoktur. Avrupa sokaklarında dolaşan en sakil yaratıkların, korkutucu bıyıkları, bıçakları, topuğuna bastığı ayakkabıları ve güdük pantolonlarıyla erkeklerimiz, kaba saba hatları, koca götleriyle kadınlarımız olduğunu söylemek çok mu korkunç bir şey benim açımdan? Ama bu böyle, gördüğümü yazmak zorundayım. Kişisel ve millî dürüstlük adına. Buna karşın bizim hep küçümsediğimiz Hintli, Çinli, zenci, Arap kadınlar oldukça beğenili-

yor. III. Dünya'nın tek süper starı bir zenci: Bob Marley. Hint-Çin kültürü neredeyse bir kült. Sabıkalarda, uçkâğıtlarda hangi taşı kaldırsan bir Türk çıkıyor, diyor yabancı polisler. Bu rüyaları, kâbusları önceden görmek zorundayız, onlardan uyanabilmek için. Bir bakıma İsa peygamberin dediği gibi:

*Soft as doves your are
Where are your serpent dreams*

(Güvercinler kadar yumuşakken
Nerede yılan rüyaların)

Bizde niçin kuğulu parklar yoktur örneğin. Kuğular estetik alfabesinin A'sıdır. İkiz bir A'dır. Kuğunun suya düşen yansıması ikiz bir A gibidir. İki büyük A arasında yüzen kuğudan söz ederken belirtmek istediğim şeylerden biri de buydu. Düşünülürse başka içkin anlamları da vardır, başlangıç ve son anlarına gelen iki büyük A gibi. Yani Türkiye Tansu Çiller'i seçip "Ya bakın biz aslında böyleyiz" diyemez. Diyebilir de. Milyonlarca hoş kadınıımız, erkeğimiz var. Ama bu yeterli değildir. Nilüfer Gölü'nün dediği gibi, zelzele değildir. Başını kuma gömmektir. Asıl zelzele başımızı kumdan çıkardığımız gün olacak. Osmanlı kuğu rüyalarımızı bırakıp, 'Turkey' hinde rüyalarımızı görmekte fayda var. Hindi soğumadan önce. Kavuniçi bir füğ. Rüyada gördüğüm enerji biçiminin somutlaştırılmış şekliymiş meğer. Dünyadaki gösterilme şekli, Süleyman yıldızı. Bir bulutun üstünden bir bulut geçiyor sanki ve birbirinin içine geçmiş iki gönye. İşaret diyor bir ses, görmüyor musun bir işaret. Bir bulutun içinden yarı saydam bir ışık geçiyor sanki ve birbirinin içine geçmiş iki plastik renk – cetvel yeşili ve sarısı. Bir bulutun üstünden bir bulut geçiyor sanki ve şimdi artık hatırlayamadığım bir şey, kesin bir işaret. Kutsal bir şeyin yüzü belki. Bir bulutun üzerinden görünmez bir melek geçiyor sanki ve uzun saydam etekleriyle bir melek. Neon tellerden geçen tuhaf bir ışık gibi kanatları sonradan çiziliyor. Sudan geçirilen akım gibi sanki, idare edilebilen bir şimşegün çizdiği bir çift kanat. Mistik çar anımsıyor musun hâlâ, Haliç'in sularında sürüklenen bir yaprak.

Bir Hint esansından yayılan ağaç kokusu ansızın aramızda. İşte bak demir bir kol kırmızı toprakları ve belirsiz bir hastalıktan yeni kalkmışları işaretliyor... Dinle Mistik Çar... Geceleyin bakışları birleştiren o arkamızda gerildiğinde, bakır eritildiğinde, kan pıhtılaştığında, insanlara sanki son bir kez uzak bir mesafeden seslenildiğinde, bordo bir yelken üzerimize boydan boya gerildiğinde, geceleyin geniş yaprakların üzerinde kristalleşen su damlacıkları teninde belirdiğinde, böyle bağışlanmış anlarda ancak, yaban bir atı soluksuz sürdüğünde, yılların üzerlerine sürdüğü belirsiz bir kötülükten yenik düşmüşleri anımsıyor musun? Bizansiyya'da Rokoko bir kral Marienbad elejilerini söyledi. Bizansiyya'da herkes birbirini terk etti. Hayvanlar daha çok ve daha geniş avladı birbirini. Bizansiyya'da herkes cinayet işlemek istedi. Bizansiyya'da herkes ihaneti niçin bu kadar çok seviyordu. Kırmızı barok. Kırmızı tebeşir kırıntılarının yüzeyinde beliren pas renkli bir hiyeroglif gibi kendini belirsiz kılıyorsun. Datta! Damyata! Kristalize ol, dağıl, birleş! Kırmızı barok bir rüyanın ortasında dağılan ışınları bir ok gibi bedenim oksijen arıyor. Uno. Kendi oksijen alanını yaratmak. Kırmızı tebeşir kırıntılarının yüzeyinde beliren pas renkli bir hiyeroglif kendini belirsiz kılıyorsun. Due. Buğulu bir kavanozda samlar gibi, sıcak çok sıcak geçmiş bir yazı... Bir ayrılışı... Dolcissima morte... Kırmızı bir rüyanın tersinde oluşturan yakut rengi bir mühür gibi satir kolların kürek kemiklerine kızıl harfini basıyor. Tre. Kendi kaynaklarıyla birleşme. Farkına varmadan geçiyorsun binlerce nişanlı melek arasından. Farkına varmadan geçiyorsun kırmızıya. Pas rengi yıkıntılardan kurtarıp kendini dışarı çıkıyorsun. Rubi, camdan bir kâse gibi kendi üzerine geçiyorsun. Sarvajnata! Yekpare. Som bir bütün gibi. Ve koruyorsun kendini. Kırmızı bir rüyada bir ses "This is a baroque table with rococo chairs" diyor ve bir yaprağın ortasından yürüyen yeşil bir suyu, sedefli bir çizgiyi, bedenim klorofili, klorofili arıyor.

Yeşil bir yaprağın ortasından ayrılan koyu yeşil damarlar gibi ruhum oksijeni arıyor. Kendi oksijen alanını yaratmak. Bu koyu yeşil yollardan biri aşksa diğeri bir pencere önünde dingingin saatlerce oturmak. Bir evin en büyük zenginliği herhangi

bir pencereden görülen bir yeşil bölge olabilir. Bu yeşil bölgenin dört ana mevsim boyunca çizeceği çizebileceği yaşam desenleri, iri sık yaprakların arasında dolanan bir helikopter böceği ya da bahçede unutulmuş bir sarmaşık. Böyle bir sarmaşığa bakıldığı anda belki bir çocukluk resmi hatırlanacak. Hiçbir çıkış yolu gözetilmediği anlarda pencerenizin önünde bir koltuğa oturup, rüzgârda kapanacakmış gibi sallanan gülleri gözleyin. Bir şey koruyor onları, o kavuniçi yaprakları rüzgârda dağılmaktan. Bütün yüksek ruhlar yatkındır doğaya yoksa bütün bunlar bir koyu yeşil kaçıp gitmek midir?

Kırmızı değişim: Bir yıldızın ışık çizgisi, yıldız bizden uzaklaştıkça kırmızıya, yakınlaştıkça maviye kayar. Yıldız büzülüp küçülür, akkor olur. Sonra beyaz bir renk alır, karanlık bir nokta görünmez olur. Suçlu İstanbul üzerine sıyrınız/sıyrınız mantonuzu ve tasarlamaya çalışalım sessizliğin neye benzediğini?

Çar: Spiritüel öngörü, sünnaturel ajan, aile çözülüyor. Theorema'daki gibi.

Rüya: This is a baroque table with rokoko rokoko armchairs.

Rüya: Did you have French summers?

Rüya: Her şey hatıra her şey emanet.

Ben: Bu çok cool bir görüş.

Hava: Yabani otları tutmaya yarayan ucu ilmekli iplerle yaklaşıyordum sana (dünyaya).

Saraybosna'da geceliyor, kara ormanlardan geçiyor, deniz rezenesi içiyordum. Zuhale yıldızının altında doğmuştum ve eski iskarpinlerin uğuruna inanıyordum hâlâ. Kara su hummasına tutulmuş melez bir dünyada yaşıyor; havacıva otları, ağaç çilekleri, Latin yelkenleri, oksijen arıyordum.

Yağmur kuşuna benzeyen bir kuş avuturdu beni böyle tarla kuşlarının hiç ötmediği günlerde. Mavi yapraklı çan çiçekleri arasında dolaştığımı sanırdım hep ve onların mavi sinekler olduğunu anlatmaktan başka bir şey yapmazdı dünya. Her şey hep bir astardı ve tersine çevrileceği günü bekliyordu. Altında yarı tanrıların uyuduğu kuzey çamları bile devrilince kar yağdıran şişeler gibiydi ve nefes alamıyordum. Ve gidiyordum işte aşağıya... O yosunlu, küflü kıyıya... Kanayan gelincik-

ler... Limon küfleri... Limon kamışları, limon kamışları, limon kamışları... Bir zamanlar koşuyordum özgürce yanımda limon kamışları... Kuvartz gelincikler sıkıştırıyor yüreğimi... Kuvarts gelincikler aklımdan aşağı... Mistik Çar... Mistik Çar... İki karanlık ülkeyi birbirine bağlayan bir trendeyim şimdi... Biri Mistik Çar'a aitti... Günler boyu kudurmuş atlar gibi koşuşturuyor sonra bitkin düşüyordum mor renkli deniz atlarının arasında belki birkaç hava kabarcığı bulabilmek için... Afyon ruhu koklatıyorlardı bana kendime gelebilmem için. İyileştikten sonra gene atılırdım çılgınlar gibi, havayla sarhoş, ileriye, ileriye, kement! Satirler! Satürnaliya! Bazen bulurdum da dalgaların arasında sıkışıp kalmış birkaç hava kabarcığı. Sabun köpüğüydü... Supertramp: Bana radikal, liberal, sabıkalı, fanatik diyorlar. Sense saygın, prezentable, sebze olmak istiyorsun. Ben şatosuz bir kral, kanatsız bir melek gibiyim.

Ghafür=1285=büyükbağışlayıcı=dost=iyileşme/rekehat=toprak=karanfil baharatı=balık=Ay=Nukha'il

A, Wali=46=dost=sevilesi=Aşk=hava=campfire=ikizler=cıva=Raftma'il

Dinle beni Key Kavus of Konya, babil kulesi bile göğe dokunmak ister. Benim odam beyaz badana kuşlarının havalanıp kalktığı bir meydana. Diğer elementlerden daha üstün olan 'esir' ether elementinden meydana gelen semavi bölge: Melekler Meclisi... 68'li değilim ama hep büyük arkadaşlarım oldu. Bir şeylerin değişeceğine inanıyorduk. 1968 ruhu işgaller, çatıkatı tartışmaları, İngiliz şoförleri, benim parti Tommy Ducks, Squat: Aziz Nesin, evlilikler. Belçika müzik seansları, polo one-night standlar, kuzuların cinselliği... Her gece bir aktivite, partiye dans ederek giriş, gecelikli partiler, Bartolomeo'nun damat adayı fotoğrafı, babam, motosiklet için Graham, politeknik, anarşizm... O dönemlerde şiir benim için iki kuğunun birbirinin içine geçtiği yerdeydi. Parklarda kuğuları görürdüm. Bir de kırmızı barokla bozmuştum o günlerde, 68'lerde her şey normaldi aslında. Hayatı değiştirmek isteyenlerle, buna itiraz eden bundan korkanlar normaldi. 80'lerde her şey anormalleşti çünkü laissez-faire, laissez-passer ideolojisi bir daha geri dönmemek üzere yerleşti.

“Zamanın Ruhu İnsanın Ruhunu Döver mi?” başlıklı yazısında Erol Göka şöyle diyor: “Psikiyatrlar zamanın ruhunu saptamanın ne denli zor bir iş olduğunu bildiklerinden olsa gerek, daha ziyade rahatsızlıkların kökeninde şu veya bu şekilde beynin işleyişinde bir bozulmanın bulunduğunu düşünmektedirler.”

Durum böyle olunca, yaşanan zamanla, ruh sağlığı arasındaki ilişki konusunda varolan bilimsel bilgi boşluğu, sanatçılar, deneme yazarları ve amatör sosyologlar tarafından doldurulmaktadır. Dinsel aşkınlığa bağlı arzu düzenlemesi olan mistik aşk. Bu düzenlemenin koordinatlarını, özel isimlerini, fiillerini, vakalarını vermek tarih yapmak demektir. Megalo-ideanın kendisi bu kenti boydan boya geçen bir vakaydı. Bu kendi kendisini doyuran aşkın içkin sürecidir. Şiddetlerin sürekliliği... Arzu erotik ve misyoner akımların kesişmesinde ortaya çıkıyordu. Yorum ve paranoyak taşkınlık, göstergelerin tümünü merkezi bir imleyene, bir göstergeyi başka bir göstergeye göndererek her yöne yarar. Adına delilik denen rejim: O beni seviyor, o bana işaret etti, kendimi bir anlatım öznesi olarak oluşturun (yüksek gerilim, gurur akımı); yeniden söylenenin öznesi duruma düşünüyorum. O benden şüpheleniyor, bu bir haindir (alçak gerilim). Ve ardından kara delikten bir başka kara deliğe giden bu kaçış çizgisinde azap çeken ve batmaya başladığı ölçüde yeni bir ‘dava’ yeniden başlamaktadır. Arzu hep orada düzenlenmektedir. İstanbul: paranoyak bedenlerin başkenti. Buradaki çılgınlık kişisel veya ailevi değildi. Tarihiydi. (Ben bir üçüncü dünyadayım, bir imparatorluk kalıntısıyım, haçlı seferleri, şizofren cumhuriyetler, kıtaların fethi düşünüyordum. Tarih çılgınlığa bir giriş teşkil ediyordu. Doğru yorumlayıcı paranoyak bir düzenlemede ve bir imparatorcu despotik bir düzenlemede kendisini gerçekleştirdiği varsayılan imleyen rejimi...) Arkadaşlıklarsa hak iddia eden veya ihtiraslı bir monomanyak bir düzenlemede kırılıyordu. Salt bir çılgın yalnız değildi daima bir paranoyak eşlik ediyordu. Bizansiyya varolan bir karmayı oluşturmaktadır ve kişiler İsa ile ihtirasvari bir ilişkiye girmektedir. İsa olunamayacaksa, İsa mutlaka namaz kılmalıdır sendromu. Kalıtsal kodlama arzusunun düzenlemelerini bir megaloo idea sabitleştiriyordu. Gilles Deleuze (diyaloglar) Claire Parnet ya-

bancı kelimeler kullanarak Deleuze'un kullandığı anlamda yersiz yurtsuzlaşmanın en uzak noktalarına itildim.

Üç akım ile sözlerin kesişmesi: Hırsızlık, eşcinsellik, oyun.

Arzu düzenlemeleri bir iktidar ekseninin etrafında oluşuyordu. Bir Bizansiyya: Bir uygarlık hastalığı.

Bu yorum çıldırıları, toplumda görülen kaçış hareketleriydi. Cumhuriyete sığamayan imparatorluk düşlerine kaçış hareketi... Türklerin büyük coğrafi serüvenleri hep kaçış çizgileridir... Orta Asya'dan atla veya yürüyerek yapılan uzun göçebelik hareketleri... Daha sonra dünyanın dört bir tarafına yapılan işçi kaçış eylemleri... Bir düş kuruluyor ve gidiliyor.

Erasmus'un Tezi: Üstün tinsel güçler tamamen melankolik manyaklara aittir.

Virgina Woolf'un dediği gibi, "Burada en iyi tanıdığım insanlar arasında sis gibi yayılıyorum".

Babil

Bu yorum çıldırısı ilk kez Babil’de başladı sevgilim, aramızdaki sözcükler o zaman bölündü, bu bir Babil karmaşası sevgilim. Ben seni bir Babil karmaşasında sevdim. Ziggurat gecelerinde amansız aşk duyguları içinde ağladım. Katastrof teorileri okudum seni anlamak için. Seni ben Bizansiyya denen sosyal yıkımın içinde sevdim. Bu sosyal yıkımın içinde Yehova’nın eli bile bize çarptı. Kutsal müdahale! Totaliter organizasyon! Bu firavun ruhların kurduğu Babil kentinde sevgilim, Yehova’nın eli yalnız bize çarptı. Bu Kabala koridorlarında, övgüler ve beddualar arasında gecelerce aşk duyguları içinde ağladım. En iyi tanıdığım insanlar arasında bir sis gibi dağıldım. Herodot’un anlattığı o eşsiz şehir, Babil gibi yıkılmakta bu şehir, çünkü görünmez asma bahçeleri gibi her şey, ölçüsüzlük üzerine inşa edilmekte, güzelliği onu mahkûm etmekte... Kentin bir dekonstrüksiyon metni gibi çözüldüğünü göremiyor musun sevgilim? Diyonizyak kadınların içine her gün daha garip bir pagan-tanrı yerleşmekte... Leopardi’nin masum genç kızları artık Medusa bakışlarını birbirine çevirmekte. Seninle havai fişeklerle kutlanan bir İstanbul fethi gecesinde bir yıkımı kutladık. Altın yağmurları gibi yıldız yağmurları sur içine, Bizans’ın üstüne düşüyordu. Bu yıkım şölenine baktıkça, Sodom’un üzerine düşen kükürt yağmuruna bakan Lut’un karısı gibi tuzdan bir heykele dönüşüyordum. O gün orada yıkımın bir parçası olmamak için tuzdan bir heykele dönüşmeye karar verdim. Hayır, sevginin bir akım gibi bedenimden geçmesine izin vermeyecektim artık. Dostlarımdan yumuşak bir iki sözü bile esirgeyecektim. İhanet kente gözlerle

iniyordu. İhaneti ilkin Bizansiyyalı gözlerde çarpık bir bakışta okuyordum. Mall Occhio! Felaketlerin formüllerini bilmiyorduk. Alfabeler yetersizdi ama karanlığın elçisi SEFİRA ilkin gözlere şimşek gibi indi. Sefira'nın ışın yağmuru altında kalan kentin üzerindeki bilgelik, akıl, güç, zarafet ve zafer taklari birer birer devrildi. Doğu Roma kalıtlarının üzerinde Sefira bir kötölük burcu gibi yerleştii. Doğu Roma'dan bu yana vaat edilen bir taç MUTLAK İKTİDAR TACI kentin üzerine boydan boya gerildi. Artık şehirde arzu düzenlemeleri bir iktidar ekseninin etrafında oluşuyordu. Tacin üzerinde Erasmus'un tezi yazıyordu: ÜSTÜN TİNSEL GÜÇLER TAMAMEN MELANKOLİK MANYAKLARA AİTTİR. Sefira gözlerden yedi dalga olarak geçti. Saraf (yakıcı) işyerlerini boydan boya katetti, dudaklarına dokundu, bedenleri tutuşturdu. Babalar kızlarının, oğullar analarının üstüne çöktüler. Genital organların üzerinden Sefira yedi dalga olarak kaydıldı. Havai fişekleri Bizansiyya'nın üzerine kanatlı yılanlar gibi döküldü. Bu bir Babil karmaşası sevgilim. Ziggurat gecelerinde ateşle vaftiz edildim. Yakıcı beni ateşle arındırdı. Karnımın üzerinde duran o yanık çizgisi her şeyi açıklıyor. Kurşun döken kadınlar başımın üstünde alev alev Sefira'yı okuyorlar. Bu şehrin aşkları boğa kanıyla yazılı. Bu şehrin insanlarında biraz yılan, yılanlarında biraz insan var. Bütün ilişkilerinde metamorfoz, bütün metamorfozlarında ilişki var. İnsanların başının üzerinde dolaşan soyut bir çizgi var. İnsanlar bu çizginin ancak başını ya da kuyruğunu görebiliyorlar ama takip edildiklerini biliyorlar. Tıpkı çöldeki yılan gibi, kumların altından başını ya da kuyruğunu görebiliyorlar ancak ama takip edildiklerini de anlıyorlar. Epi topu somut bir çizgi ama davranmazlarsa fena gideceklerini biliyorlar. Leton, simgesel kötölük burada başlıyor işte. Sayılır zamanın arasından kayıp gittiği gibi parmaklarının arasından kayıyor o dijital yılan ve ikili sorular başlıyor: Kadın mısın erkek mi, fakir misin zengin mi, beyaz mısın zenci mi, sarışın mısın esmer mi, güçlü müsün güçsüz mü, yılan sonsuza dönmeden önce ağızlarımızdaki zehri tükürüyor. Bazen yılan erkek görüntüsünü bırakıp kendini dişi yapıyor. Bu dişi yılan bilincin ve kentin alt katmanlarında yatan görünmez bir prensip oluyor. Hem dişi hem erkek olan bu prensip bütün yaralara birden vuruyor. Nitekim Kaldelilerde hayat ve yılan aynı sözcük oluyor. El-hayyah ve

el-hayat. Bizansiyya'da bu yılanı dokunmadan yaşamak. Bak Bizansiyya'nın monomanyak rejimi bu ihtiras yılanı ya da hak iddia etme taşkınlığıdır. Paranoyak rejimiye yorumlama coşkuluğudur. BİR-ÇİFTSEXLİ YILAN-AYAĞININ ALTINDA-GÜN VE YASTIĞININ ALTINDA—GECE. Nefretin ne kadar basit bir şey olduğunu bilir misiniz? BİR-ZEHİR YORGANININ ALTINDA UYUMAK-GÜN VE GECE. Arzu hep orada düzenlenmektedir.

İstanbul: Paranoyak bedenlerin başkenti. Buradaki çılgınlık kişisel veya ailevi değildi, tarihseldi. BEN BİR ÜÇÜNCÜ DÜNYALIYIM –BİR İMPARATORLUK KALINTISIYIM– HAÇLI SEFERLERİ –ŞİZOFREN CUMHURİYETLER– KITALARIN FETHİ DÜŞÜNÜ GÖRÜYORDUM.

Tarih çılgınlığa bir giriş teşkil ediyordu. Yorumlayıcı paranoyak bir düzenlemede ve imparatorlukçu despotik bir düzenlemede, aşk dinsel aşkınlığa bağlı bir arzu düzenlemesi oluyordu. Arkadaşlıklarsa hak iddia eden veya ihtiraslı monomanyak bir düzenlemede kırılıyordu. Salt bir çılgın yalnız dolaşmıyordu, ona daima bir paranoyak eşlik ediyordu. Bizansiyya varolan bir karmayı oluşturmaktadır ve kişiler tanrı ile, İsa ile ya da Mehdi ile tamamen ihtirasvari bir ilişkiye girmektedir. St. Pierre'de namaz kılınamayacaksa, İsa'nın kendisi namaz kılacaktır sendromu. İmparatorluk ve kalıtımsal kodlama, arzusunun düzenlemelerini bir 'megalo-idea'da sabitleştiriyordu.

Mistik Çar'la düşlere son verdik
Öpüştük ve ayrıldık
Yine karşılaşacağız
Düşler gibi
Çöller... Çöller geçiyoruz...
Psikodelik tripler...
Nasıl istersen öyle olsun
O kız olmak istiyordum
Senin istediğin o kız
'Kâtibimin setresi uzun eteği çamur... '
Peki sen ne dersen o olsun
O kız olmak istiyordum o kız
Annemin gölgesi o kız
— Olur öyleyse devam edelim

— Olur ama bana bir bardak suyla on diazem getir
Kâtibimin setresi uzun olmalı eteği varsa çamur
Leyla olmak istiyordum
Sen Mecnun
Leyla olmak istersem eğer sen kaçırıyorsun
Senin Mecnunluğunsa bana fazla geliyor
Delirtiyor sevgilim, delirtiyor
O olacağım başkası değil
O kız olacağım
Başkasının kızı değil
O kız ben olacağım
Başkası değil
Başkası ben olacağım ben başkası değil
O kız olacağım bir zamanlarki o kız

Bana tanıştır o başkasını. Her sabah bir kapı açıyorum tanı-
dık bir ülkeye. Telefonu açıp kapatıyorum. Seni aramak. Bizan-
siyya'yı aramak. Her sabah bir kapı açıyorum sana. Telefonun
sesi yokluk. Telefonun sinyal sesi yokluğun binlerce kapısını açı-
yor. Pencereden bakan yüz kimsenin değil. Saydam bir yıkım
yerleşiyor bu odaya, camları kaplayan buğu gibi. Bana tanıştır
o başkasını. Sendeki göksel çarı. Arzu, dayanılmaz başkalık.
Bir insanı başkalığında kavramak onu sevmektir. Bana tanıştır
o başkasını. Seni başkası yapan o yabancıyı. Bu yüzden bir kapı
açıyorum sana. Kurtar beni senden. Bırak beni toprağa. Kimse-
nin geçmediği bir yola. Ve dedim ki her şey boştur ve geçer za-
manla... Bizansiyya sinsi bir jigolo gibi uzandı yanıma... Dedi ki:

Non c'e nulla da vedere
Il n'y a rien a voir
There is nothing to see
Görülecek HİÇBİR ŞEY YOK
Ben hiçbir şeyim aslında
Kafanda sen büyütüyorsun yalnızca
Bizansiyya'da gördüğün bir *Blow-up* filmi bu
Görecek bir şey yok aslında
Bana tanıştır o başkasını

SENDEKİ O YABANCIYI

NEHİR ADAM

Ve sen uykunda rüyalarından söz ettiğinde
Omzunun üzerinden duman gibi kayıp giden
bir otoyol olduğunu fark ettim
Bir şairin kelimesinin ölüşünü ya da
değişişini dinledim
Artık kendisinin olmayan başka bir sese
Çünkü sen benim aklımdaki
mükemmel imgeye dokundun
aklımda başka imajlar toplayan
bir imaja dokundun
Bir yusufçuğa dönüşen

bir deniz kabuğu gördüm
Likit bir inciye dönüşen

bir yusufçuk gördüm
Deniz yosunu
ve bir kadeh şarap gördüm
Nasıl söylemeliyim
Camçingırdaması, içkibuharı ve imajyorganıdır.
Katlama beni, bükme ve iğme beni
Sadece kristalize ol ayrıl ve birleş
Nasıl söylemeliyim
Bilmiyorum
Gideceğim gideceğim ve yüzümü bir kıyıya saklayacağım
Beynin derin hamile
En başlangıcında fertilize edilmiş bir hüznle
Nedir
Bilmiyorum
Belki de sadece bir gölgedir
Gideceğim gideceğim ve yüzümü
senin hüznüne yaslayacağım
Bırak bileyim ve süreyim
Bedeninin tehlikeli akımlarını
Aklının imajları arasında bir dalga olayım

Nehrim
Nehir adamım
Yazmak istediğim şiir gibi

Özde vahşi
Biçimde şiirsel
Nehrim
Nehir adamım

Sonra avuç içinde yazılarla geldi. Biri bileklerini kesiyor. Ben hiçbir şey demedim. Zor durumlar içinde kalmak. Cornelia gibi. Ben bileklerini kesiyor trajik kahramanlar gibi. Sonra bir sigara içtim. Bir telefon geldi. Sonra ağzımı kapadım. Sustum bütün gün. Akşama doğru hava açıldı. Sıradan bir gün intihar gibi.

Yeşil bir toprak bekliyordum ben, benim için. “Merak etme” diye bir ses. Benim için. Tiner kokuyor her taraf. Beni merak eden kimse yok. “Yahudiler, Yahudi kalır” diyor bir ses. Merak edecek bir şey yok. Sonra yeşil bir elbise giyiyorum. Telefonu kapatıyorum. Beni merak eden kimse yok.

Herkes beni düşündürüyor.

Herkes beni uzun uzun düşündürüyor.

Kimseyi çözemiyorum. Şaşırtıyor beni bütün yaptıkları.

Bir yaprağı avuç içimde tuttum bütün gün.

Mona Rosa’yı okudum. Sessizlikte bir aşk büyüyor, bir aşk ölüyor.

Ama hangisi bilemiyorum.

Sen kayıtsızsın, kayıtsızlık çıldırtabilir bir insanı, diyorlar bana. Ben bütün gün avuçlarımda bir yaprağı tutuyorum.

“Bütün istediği başka bir bebek” diye bir şarkı. Bebek istemiyorum. Gözkapaklarımı boyamak istiyorum. Hiç kimseyle uzun bir ilişki istemiyorum. Saçlarımı yandan örmek istiyorum. Annem beni elimden tutsun gezdiresin istiyorum. Hastaneden çıktıktan sonra beni otellere götürürlerdi. Kimsenin bana yaklaşmasına izin vermiyorum. Ağlıyorum yaklaştıklarında... Çünkü mayıs ayında Macellan’la buluşacağım.

Gümüşlük

Gümüşlük... Gizli ayın, erotik mistisizm'lerin yeri... Sultanahmet gibi doğunun batının buluştuğu yerlerden biri. Myndos'ta mistik deneyler ve kişilik değışimleri... Tao kavramının ardındaki Hsüan metaforu gibi karanlıktı. Bu, gecenin karanlığı ya da beyazın karşısındaki siyah bir karanlık değildi. Ama aklın doğum öncesine dönüşmeye çalıştığı zaman veya kendi derinliklerine inmeye çalıştığı zaman karşılaştığı bir karanlıktı. Gümüşlük'te rüzgâr bir tür nirvana etkisi yapardı. Eğer nirvana dönüşlerin (vritti) bitmesi (nir-) anlamında kullanılıyorsa, aklın dönüşlerinin bitmesi olarak tanımlanan, yapanın başlıca amacıyla eşanlamlı olarak karşımıza çıkıyordu. Bu akılda evrilip çevrilen şeyler, dünyayı ve kendini anlamaya yönelik düşüncelerdi. İşte Gümüşlük'te rüzgâr ilkin zaman kavramını yok eder daha sonra aklın evrilip çevrilmelerine son vererek bu tür bir nirvana etkisi yapardı. Dile getirilmedikleri zaman nesneler varolduktan vazgeçiyorlardı.

Gümüşlük'te çiçeklerin düzenleniş şeklinde, taşların üzerinde de sanki hep aynı heksogram görölüyordu. Gümüşlük'e gelen kişilerin içgüdüleri doğruysa, yani Tao'daysa, bu heksogramı doğru okuyabilir ve artık bir Gümüşlüklü olur. Başka bir şey anlamadan uzaklaşıp gider. Gümüşlük'ün yerlileri bunu "Gümüşlük'e bir gelen bir daha geliyor" diye ifade ediyorlar. Arabistanlı Lawrence'in dediğı gibi "Herkes ayrı ayrı rüya görür. Kimi yatakta kimi mağarada. Ama gündüz rüya görenler en tehlikelidir". Bu formül Gümüşlük için de geçerlidir. Bir şey-

ler geçiyor burada... Bir meta kurmaca... Belki Zen rahiplerinin EEG'lerinin çekilmesi gerekir. Gümüşlük'te bir şeye 'penetre' denir ama tam neye bilinmez.

Kentte uzak fırtınalar esiyordu. Asimptotlar gibi düşündü İksir, taksinin bir ucuna kurulmuş, ilk defa bir takside kendi evindeymiş gibi rahat hissediyordu kendini. Çünkü İstanbul'u artık 'tuhaf bir aşkla' seviyordu. Taksi şoförü de تنها yollar-da bile çok yavaş gidiyordu. Kenti İksir'e tanıtmak ister gibi. İksir'in canı o gün taksiciyle konuşmak istemedi zaten hâlâ geçir-diği gecenin etkisindeydi.

Şoför radyonun düğmesini çevirdi. Genç bir erkek sesi "Bu sana son dönüşüm olsun İstanbul" gibi bir şeyler söylüyordu. Sürekli bir takside yaşamak güzel olabilir diye düşündü İksir. Şair Nedim Sokağı'ndan geçerlerken dün gece olanları düşün-dü. Ona şöyle demişti:

— Sen benimle sevişmek isterken bana koordinat yapmak istiyorsun oysa benim koordinatlarım yok ki. Varolmakta güç-lük çekiyorum ben.

— Hayır, ben sana sadece dokunmak istiyorum.

— Hayır, sen beni yitirmek istiyorsun. Çünkü artık arka-daş kalamayız. Birbirimizi aramak güçleşecek.

— Niçin öyle olsun?

— Çünkü hep böyle oluyor.

— Peki yalnızca benimle uyu o zaman.

— Yok yapamam.

— Niçin?

— İşte kendime verdiğim bir söz var.

Roma konsülü: T. Çiller Türklerin kraliçesi, Semra Özal bu-na, Hürrem Sultan'a oynadı ama gönülleri Tansu Çiller fethetti. Teodora ve Justinyen'de olduğu gibi dünyanın sonunu getiriyor. Yıkım geliyor. İstanbul'un gizli tarihi. Clinton'la buluştu-ruluyor. İki rüya bir araya geliyor. Süper güç Amerika'nın genç, çapkın, karizmatik lideri ile Modern Türkiye'nin Teodora'sı.

Türklerin bilinçaltı değişiyor. Mutlak iktidar arzusu. M. Ali Ağca'da beliren bu. Türkler bilinçaltında neyi öldürmenin suç-

luluğunu çekiyordu? Barbar imajının etkisi miydi bu? Büyük bir imparatorlukken, düşme, çökme, geri kalma, mutlak bir iktidar arzusuna dönüşüyor, bu da reel dünyada gerçekleşmediğine göre ezoterik mistik planda cisimleşiyordu. Barbar imajının tam tersi barışçıl İsa imajında bu kompleks taçlanıyordu. Türkler eski kişiliklerini, doğuyu, Orient'i öldürmüşlerdi. Lacan'ın deyimiyle "Baba'nın ismi"ni öldürmüşlerdi. Konstantinopolis'in fethiyle başlayan bir batının sonunu getirme, batıyı fethetme projesi tuhaf bir eklentiyle kendi sonunu getirme, asıl doğuyu öldürme projesine ulaşıyordu. Paranoid şizofrenlere özgü bir yüz değiştirme, çehre, kişilik değiştirme arzusu Türklerin alfabelerini, dillerini değiştirmesinden Tanzimat'a kadar her sosyal olayda kendini gösteriyordu. Osmanlı İmparatorluğu Voltaire'in dediği mutlak iktidardı. Her şey yoğun bir Ödip kompleksinden kaynaklanıyor gibiydi. Babasını öldüren 'persona' yeni konsülüne 'Atatürk', Türklerin Atası, babası adını veriyordu. Osmanlı megalomanisinin kendine her türlü bilinçaltında yeni bir yer bulması gerekiyordu. Fatih'in dâhiyane stratejisi günümüz boşluğundaki bir Türkün bilinçaltının anti tezine dönüşüyor ama aynı dozda megalomaniyi kapsıyordu. Fatih gemilerinin karadan yürümesine imkân olmadığını ispatlamak için yıllarını veren haritalar, topografyalar içinde kaybolan o Türk gibi.

Bir Bizansiyyalı Kaktüs Kafe'ye oturdu. Bir kahve, bir bira ya da bir viski istedi. Sanki Hong Kong limanında bir denizciydi. Hayalinde eski Bizans duvarlarına dokundu. Aklında sisli bir metropolisin kalıntıları etrafına bakındı: Kendisi gibi Bizansiyyalı vampirler birbirinin kanını içen, geceleri yastığının altında bir molotof kokteyliyle uyuyan, hesabı Bizans sikkeleriyle ödeyen Bizansiyya kalıntıları...

Herkes bu kadar birbirine benzerken bu macera duygusu nereden geliyordu peki. Sanki herkes Hong Kong limanında bir denizciydi. Biraz sonra içeri beklenen kişiler gelecek ve herkesin hayatı sonsuza kadar değişecekti. Ama kimse kendisi gibi birini ya da mütevazı birini beklemiyordu.

Kurtarıcıyı bekliyordu herkes ya da bir megalo projeyi... Bir görme ve görülme arzusu... Herkes başlı başına bir başka proje imiş gibi... Ama yine hiç kimse birbirini beğenmedi... Herkes bildik arkadaşlarıyla çevrelenmiş ama yalnız oturuyordu. Yazın bu aynı kalabalık Gümüşlük'e göç ediyordu. Her şey beş metre karenin içinde cereyan ediyordu. Bütün maceralar bu beş metre karede başlıyor ve bitiyordu. Bunaltı ve büyük Bizansiyya projesi bu kapana kısılmışlıktan kaynaklanıyordu. Herkes hayalinde eski Bizans duvarlarına dokundu ve kapıya baktı. Beklenen kişi gelmiyordu. Saatler geçti, masalar birbirine karıştı, gizli aşklar ve gizli düşmanlıklar oluştu ve dağıldı. Ortada yine elle tutulur bir şey kalmadı. O garip duygudan başka. Bizansiyyalı vampirler evlerine dağıldı...

"O benden korkuyor. Çünkü ben onun zihnine girdim. O bana karşı savunmasız kalıyor çünkü ben onun kentinin eski duvarlarına dokundum. Bundan sonra nasıl bir arada yaşayacağız birbirimizin kanını böyle emdikten sonra" demek istiyordu her biri.

Leylaklar, mantarlar, şimşekler, kuğular, J sesi, şatolar, V biçimi, kırlangıçlar, yaylar, ebemkuşakları, gökkuşakları, yakut rengi camlar, turkuaz rengi, zümrüt gözyaşları, ölü deniz yazmaları, gözkapakları, konyak rengi, üzüm salkımları, lucy in the sky with diamonds, astronomi tabloları, lame pabuçlar, lame saçlar, yedi kollu şamdanlar, tuhaf nazar boncukları, bazilik, leda ve kuğu, turuncu mantarlar, kader rahimleri, zümrüt armutlar, armudi, underground üzümler, yazın fırtınaları, beyza kutup beyazları, Atina kış şölenleri, kırmızı ve kara taşlar, Hermes, gazelle, yalnız şimşegın çarptığı yerlerde bulunan kırmızı ve kara taşlar, Damaskus, cennetten düştüğü için kutsal sayılan meteor, Kronos'un yuttuğu taş, yürekte uyuyan kristal anahtar, doğudan gurular, batıdan gurular, cennetin sınırlarının akasyaları, belladerna, yeni bir mucize oluştukça isimlendirilen melekler, altın başak tabloları, uçsuz bucaksız gelincik tarlaları, Büyük Doğu haşhaşı, mor laleler, dikenli taç, Zeus'tan kaçan Europa'nın ulaştığı Haliç, devenin daha yüksek olan hörgücü, ancak büyük yağmurlarla ortaya çıkan semender, kılıçla çizilen daireler, gülleri budamadan önce bir duayla doğu yönüne bakmak, tarçınlı kanatlar, gelinlik giymiş gece kelekleri, cam yapmak için formüller, çam kozalakları, çamların altında uyuyakalan yeşil tanrılar, çiftleşirken gözlerinden kan dökülen balıkçıl kuşlar, eşarplar, üçgen kanun tabletleri, Kelt musikisi, Kibele'nin papazları, Frigya çılgınları, gözü açık uyuyan tavşanlar, kocalarının soyadlarını erdemle taşıyan kadınlar, kadının şanı olan saçları, kızıl saçlı kadınlar, kısır kadınların gizlice devirdikleri büyümlü içkiler, loğusa şerbetleri, Zekeriya'nın rüyası, Targ İsa, mor kan, saydam derili otlar... Afrodizyaklar, Ishtar gibi ana tanrıçalar, yeşil ağaç tanrıçaları, adamotu keserken aşkın sırları üzerine mümkün olduğunca çok şey söylemek, aşk taşı tılsımları, kadınların gözlerine çektikleri yağlı sürmeler, Babil kralları, sabah yıldızı: Messiah, içbükey yüzölçümlü bitkiler, mantarların yedi günlük ömrü, en büyük oğulların düğünü, Hermes'in panterleri, Ezekeil'in cadıları, alevli tırtıllar, aşka düşen kadınların yüzünde oluşan taş, takunyalarını çıkaran Musa (kutsal vadide), rüzgâr çiçeği anemon, papirüse yazılmış mektuplar, gazelle denilen Mısır'ın yabanıl hayvanı... Turuncu bir

yaz gelecek herkes birbirini arayacak... Napolyon, benim güzel porselenim! Ya aşk ile an beni ya aklından sil beni. Stepler ve bozkırlar, ilkbahar çiçekleri. Berlin Jerusalem. "Rabbena atina fid-dünya". Vatanım benim güzel porselenim; belli ki bir Napolyon eksikliği var. İstanbul, porselen kent, al işte sana çiçeklerden bir haç. Beyaz lalelerden, margaritlerden ve beyaz mumlardan oluşan kent İstanbul, porselen başkent. Yeşil yeşil ve beyaz. Semtler ve melekler. Eyüp'te lapa lapa inen kar. Levent'ten geçen bir yabancı. Balık pazarına inen İsa. Gri gri gri ve kara kara kara. İstanbul "Rabbena atina fid-dünya ve fi'l ahireti haseneten". Cumba. Cumba ve gözlük. Ve gazete ve şarap şişesi. Ve tiğ. Benim bir kız kardeşe ihtiyacım var ya sen? Geceleri uyuyup kalmadan önce seninle konuşmaya ihtiyacım var. Sabahları seninle kahvaltı, akşamüstleri ekmek ve çay, akşamları reçelli sohbetler, Pazar sabahları iki başına yürümek, ilk baharlarda uçurtma, sonbaharlarda geniş bulvarlar ve kestane, yazın boş otoyollarda motosikletle gezinmek, kışın sobanın yanında bir koltukta birisinin benimle uzun uzun konuşmasına ihtiyacım var, ya senin?

İstanbul, porselen başkent... Seni unutuyor terk edemiyorum. İstanbul, sıcak metropol, yeni bir mevsime giriyor. Elinde bir bardak süt, Napolyon'u bekliyor. İstanbul terasta saçlarını kurutan bir kız şimdi. Biraz sonra kapının önünde biri park edecek, akşam sinemaya gidecekler ya sen. Napolyon benim ahmak sevgilim. Eyüp'e inen karla inen sıra sıra meleklerle inen yabancıyla inen göksel bir şarkıyla biri diğerine diğeri birine sevdiğini söyleyecek ya sen? Benim hiçbir şeyden anlamayan âma sevgilim, başka semtlerin meleği ya sen? Sultanahmet'te bir ağacın altında bir araya gelmiş, kutsal bir ateşin etrafında toplanmış dört adam. Tüm doğadan daha güçlü gibi gözüken neyi konuşmaktadırlar? Doğa statiktir. Kendileri de statik ama sanki onları kuvvetli bir akit bağlamaktadır. Rabbin İsrailoğullarıyla kestiği akite benzer bir akit. Ağaç sanki lüzumsuz bir detaydır, bu adamların yürekliliği ve kararlılığı karşısında. Bu resimde en trajik olansa, en geride en görünmez bir yerde gizlenmektedir. Sanki bir yaralılar koğuşu, donuk atların çektiği Cihat treni. Bir yağmur kuşu, seyrek, siyahcıl, tedirgin. Buz gi-

bi bir şafağın içinden geçen tren, tek boynuzlu bir at içinde. Dökülen kurşun sesleri belki de. Kulaklarımda bir ses:

İslambol: İslam ol!

Çobanları yakalarındaki o tuhaf ışıkla konuşan dört adam, dört mürit. Hallac-ı Mansur'a "Mürit kimdir?" diye sormuşlar. Cevap vermiş: "Mürit odur ki, ilk baştan yüce Tanrı'nın yoluna yönelmek dileğini gütsün. Ona ulaşamadıkça hiçbir yerde durmak ve dinlenmek bilmesin. Başka hiç kimseyle düzen bulmasın."

Şüphe yok ki müritlere çeşitli bakış yolları vardır. Ben böyle gördüm o tedirgin edici trenle birlikte. O trene onlarla binecek güç ve kararlılık bende yoktu, başkalarına karşı çalıştırılacak yargı mekanizmalarım da. Ama Tanrı'dan başka hiç kimseyle düzen bulamayan biri olarak ben de onlarla aynı trendeydim. Yalnız kalan ruhumun acısı çok derindir. Odaların, odaların içinde oturuyoruz. Ne yapıyoruz? (Ben de bir insanım. Bir insana böylesine arka arkaya haksızlık işlenmemelidir. Ece Ayhan) Benim bir annem olsaydı Tuna'ya benzerdi. Akardı bir şehrin kalbini ikiye bölerek. Sokak kedileri çok özgür Ayşe. Onları içeri almamak lazım. Sokak kedileri dedikodu yapıp arkadan vurmuyorlar Ayşe. Geceyi yırtan bir çığlık o kadar. Yeter yeter artık! Kırılan onur nasıl unutulur Ayşe. (Bu gerçek, bu tüyler ürpertici gerçek bizim bu topluluğun çok açık bir biçimde ve kesinkes insan toplumu olmadığını gösteriyor. Ece Ayhan) Artık şiir yazamıyorum Ayşe. Dünyada şiirsel bir şey kalmadı artık. Sanat gerçeklikten daha üstündür. Bunun için bize bu kadar kızgınlar Ayşe. Çok üzgün ve çok kırgınım Ayşe. Eskiden olsa onlarla düello yapardım. Bunun yerine buzdolabına gidip buzluktan buzları çıkarıp ayaklarımdan altına koyuyorum. Beklediğim bir tek şey şehit olmak. Şehit nasıl olunur Ayşe? Günde yedi hap veriyorlar bana. Unutturulmam için. Kırılan onur nasıl unutulur Ayşe? İşte bunun için geniş vadilerde traktör sürmek istiyorum. Gözlerine yanık gazla kuyruk çekip tüm lirik şairleri betonladınız. Gözlerine beyaz tebeşir çekip tüm lirik şairler uykulandılar. Gözlerine beyaz tebeşir çekip, İstanbul'un tüm lirik şairleri uzun uyku imparatorluklarına katıldılar. Gece birde hamburgerci. Paris'te yüksek bir balkondan aşağı bakıyorum. Asfaltta naylon parçacıkları,

gazlı pamuklar, kuğu, yanık kuğum benim, hep bu saatte mi ağlarsın sen?

Dodododolalalasilasilasilasi siis siiiiiis sis!!!! Yatağında yan dönen bir deli gözlerini tebeşirle boyuyor. Bir kızın baktığını görünce yan dönüp sarsılarak gülüyor. İstanbul, delim benim. Hep bu saatte mi ağlıyorsun sen? Şaşı bakma, dedi annesi. Bütün İstanbullular şaşı baktılar. Ooooo metris metris. Göz kenarlarına yanık gaz çekip hep bu saatte mi ağlarsın sen? Bir İstanbullu köpeği dövmüş. Polisler çöp çuvalından çıkarmışlar. Gözlerinden kan akıyormuş, beyni açık kalp gibi atıyormuş. İki kırmızı gözle gidip evini bulmuş ve o halde bile evini korumuş... İşte nihayet seni kendimden parçalayarak atıyorum Mistik Çar. Ben seni İsa sanmıştım. Ne büyük bir aldanma. Oysa ben hastanede komadayken yanındaki arkadaşına en son çapkınlık hikâyelerini anlatıyordun. Benim duymam önemsizdi. İşte bu kadar Mistik Çar. Sana ancak sağ elimi kaldırdım ve şeytana bir tokat fırlattım. Mistik dilenci bile olmazdın artık. Şeytandın çünkü. Sana "Şeytan!" diye bağırdım. Bu son görüşmemiz oldu. Senin ne yapacağını bilmiyorum artık ama ben Brüksel'e döneceğim. Tatlı kocamın yanına. Yıllar sonra İsviçreli bir kadın arkadaşının bana yaklaşıp iflas ettiğini söylemeye çalışırken hiç aldırmamıştım. Neden sonra kavradım trajedini ama yine de ona şöyle söyledim: Fırtınalı bir gecede balık çiftliğinin yok olduğunu öğrenince ona de ki dedim: "Lâle de bir balıktı."

İnsanlığın gnostik vizyonu. Belçika'ya dönme kararı alır. İlişkinin bitmesi gerekiyordu. Aramızdaki ilişki Varlık'ın ışığını yansıtan bir ayna oyunundan kaynaklandıysa da sonunda dünyevi ışığı deforme eden parçalanmış aynalara dönüştü. Aynadaki ilk parçalanmış bakış hızla aynaya yapıştırılmış mumdan tasvirin kara büyüsel dejenerasyonuna dönüştü. Bu dönüşüm bende müthiş bir metafizik sarsıntı başlattı ve bendeki modernist mutsuz bilinç perspektiflerinin tamamen altüst olmasına yol açtı ya da Paracelcius'un deyimiyle "içsel gök" ile "dışsal gök" arasında kontak alanları belirdi. Ontolojik bir yıkımın yol açtığı bir iç arınma: Evin sahibine elektrik verilecek ve içi temizlenecek.

Dinsel ışığın demistifikasyonu ile geçen son beş yüzyılın biriktirdiği tüm değerleri süpürme arzusu. Mistik bir devrim, bir aydınlanma dönemi ya da arkaik düşünce tarzlarına bir geri dönüş, bir depresyon... Doğuda geçen Faustyen bir macera. Melek- sel akıl âlemine giriş. Bir yirminci yüzyıl şamanıyla son tango. Teknik-bilimsel çağın insanlıkta başlattığı ikinci mutasyonun farkına varış. Buna karşılık bu mutasyona uğramamış, dolayısıyla son beş yüzyılın tarihine katkıda bulunmamış geleneksel dini dünya görüşünden 20. yüzyılın sonuna doğru tarihi olanca canlılığıyla yaratma arzusunun doğurduğu kuşkular... Belki de bu yüzden hibrit bir üçüncü dünya özlemi. Hermeneutik bir çalışma olmaksızın her iki dünya arasında gerçek bir sentezin olamayacağını anlamak. Her iki dünyayı da içine alan yeni bir yörünge tespiti. Galileyen ve Kartezyen ışıkla spiritüel ışığın birleştiği olanaksız noktanın aranışı ve bunun yol açtığı ontolojik yıkım tıpkı bir büyütecinin yol açtığı yangın gibi. Vizyoner bir coğrafyada yapılan gece yolculuğu... Mistik bir optikle beraber gelen sırların sırrının farkında oluş ya da bunun da bir ideoloji, bir başka yanlış bilinç olduğuna uyanmanın yarattığı nihilistik yangın.

Son ütopyanın da yitirilmesiyle varılan o kayboluş noktası. Her iki dünyayı da yitiren bireyin vardığı o sonsuz yalnızlık noktası. Yırtılan bireyin kapanmayan yarası: Bizansiyya.

Uzak bir gölge gibi o bende belirdi. Sibirya sembolizminde ay ve güneş evreni yansıtan iki ayna gibiydi. Bu akislere de daha sonra “Şaman ve Aynası” dedim kendi kendime ve aynanın uyuyan suyu gibi soğuk bir akıntı geçti üzerimden. Bir güneş yarığı gibi. Bir aynanın yol açtığı bir yangın gibi, bir güneş yangını gibi.

Ayrılık ayna parçacıkları gibi, kırılan ayna tekrar yansıtmaz.

İnsan insanın aynasıydı. Teselya büyücülerı geleceğı görmek için büyülu bir ayna kullanırlardı. Şaman, aynalı giysi giyerdi. Nişanlıların aynası Ayn-ı bibi Maryam halen İran, Afganistan ve Pakistan’da kullanılır. Nişanlılar ilk kez birbirlerini aynada görürler ve böylece ilk kez cennetteymiş gibi karşılaşırılar.

İnsan insanın aynası: İyi parlatılmış bir ayna karşısındakini sadık kılacak en gizli düşüncelerini bile yansıtır. Perizad’la Boro’nun söyleşisi... Bir yandan yeşil çay içiyorlar bir yandan da sobanın üzerinde kaynayan kestanelere bakıyorlardı.

Boro: Ama Jön Türk dedin ya işte bu bir moda kavramı olmuş. Hâlâ “Young Turks” diye şarkılar yapıyorlar. Ya da eskiden İstanbulun adlı ceketler moda olmuştu. Şimdi moda bir yana, bu işin gerisinde yani tabii ki moda da olsa bu bir başarı göstergesidir, bu işin ardındaki tılsım nedir? Yani Jön Türk kavramında kimliğimizin öne çıkan olumlu yönü nedir? Kimliğe girme, o çok derin bir konu ama aklımın erdiği kadarıyla söyleyeyim ki kimlik her şeyin ötesinde bir dil sorunudur.

Perizad: Yani biz yarın İngilizce konuşmaya başlasak kimliğimiz değişecek mi?

Boro: Evet değişecek. Ama insanın kişiliğı değişmez ki.

Perizad: Bireylerin kişilikleri değişmez tabii ama süreç içinde toplumların kimlikleri değişebilir. Yani yarın bir başka dil konuşmaya başlasak.

Boro: Evet melankolimiz ortadan kalkabilir. Melankoli Türkçenin yapısıyla ilgili bir şeydir.

Şimdi bir İstanbullu ceket modası olmamasına gelince şimdi batılılardan farklı mı giyiniyoruz ki farklı bir moda olsun dışarıda? Ben şahsen Osmanlı giyim tarzını çok beğeniyorum. Kişiliği var bir kere. Ama birader nerde şimdi o elbiseleri diktirecek para? Ayrıca sırf ekonomik nedenle konfeksiyon alıp başını yürümedi mi? Orası öyle, hayat zor, dedi ve bir kahkaha attı.

Perizad: Askere bazı insanlar niçin gider biliyor musun? Adam öldürmek için.

Boro: Türkiye dini bir devlet olsa Doğu Roma imparatorluğu olur yeniden.

Boro: Petersburg, değişimler şehri! Rusya bir şeytanı başka bir şeytanla kovmaya çalışıyor; kendi komünizm şeytanını batının kâr şeytanıyla... Adak yaparak kurtulabiliriz ancak, Tarkovski'nin dediği gibi. Bir söylentiye göre Tolstoy bir Hintliye mektup diye bir şey yazmış. Bu Gandhi'nin eline geçmiş. Gandhi oradan esinlenmiş.

Perizad: Korkunç bir şey bu dediğin. Yine mi batı?

Boro: Hayır, yine Tolstoy.

Geceyarısı mutfakta iki başına yenen her yemek Bizans yemeğidir. (Barbunyanı kaşıklarken bu aslında Bizans yemeğidir.)

Perizad: Almanya'da çıplak kampındaki herkes yaşlı ve çirkin bunu biliyor muydun?

Boro: Gorbaçov "Tanrı'yı onlara geri verin" demiş. Çünkü Tanrı olmazsa içiyorlar, işlerine gitmiyorlar, hiçbir şey onları düzeltemiyor. Batıda tüm akrabalar TV önünde barışıyorlar artık. Dünyada başka tür savaşlar var artık. Örneğin Meksika'daki Coca-Cola-Pepsi savaşını duymuş muydunuz? Operasyonlarına Irak savaşı gibi 'Çöl Fırtınası' adını veriyorlar. Coca-Cola'nın şişesinin değişmesine devrim adını veriyorlar ve Meksika'da dini ayinlerinde içilen içki Pepsi oluyor. Bütün bunları aklın alıyor mu senin? Her şey bir vehimden ibaret miydi? Denizin üstünde gök ufkun bir ucundan diğer ucuna siyahtı. Kemikleri donduran küçük bir yağmur düşmeye başlamıştı. Rıhtımları ve kenti hü-zün ve yaşla sararak. Prens Adaları'na doğru yol alıyordu. İçinde kendisine göre çok büyük bir krallığın geçişi, egemenliği... Yorgun bir udun seslerinin ölüşü gibi akşam çöktü.

Perizad: İstanbul bir dükalık mı olacak? Bizansı yeniden getirmek istiyorlar. Avrupa ile ilişkideler. Vatikan gibi 'megalo-idea'ya bağlılar.

Boro: İçinde en çok şiddet barındıranlar, büyük bir ego ile birlikte kendini çok küçük görenlerdir. Bu en tehlikeli bileşimdir. En büyük suçlular ve en büyük polislerde bu ikisi vardır.

Freud, Marx, Dostoyevski... diye sayarak kitapları yere fırlatır.

Düşmanlar, komplolar, darbe hazırlıkları...

Bu tuhaf geceden sonra İstanbul kana uyandı.

Aura, İslamcı yuppy, Haiti, Ruanda, Küba, Afganlar, Vietnam ve Laos'un, botlarda yaşayan insanları, Irak Kürtleri, herkes büyük bir göç ve sürgün halinde yaşıyor. Modern insan gizli yasaklı bir yolcuya dönüşür. Yerinden yurdundan edilmiş insanlar, bütün eşyalarını kafalarında taşıyan siyah kadınlar, Hannah Arendt 1930'larda bu durumu öngörmüştü. Global bir uygarlık kendi bağrından barbarlarını çıkaracaktı. Çünkü devletler milyonlarca insana ancak vahşilere yakışır bir şekilde hayat tarzı empoze ediyordu. İşte şimdi buradayız! Üstelik televizyonda eşitsizlikleri daha bir ortaya çıkıyor. Ekranda gördükleri İtalya imajından yola çıkan Arnavutlar gibi. Aynı şekilde Clinton'u kaygılandırarak kadar Amerikan rüyasına koşan Latin Amerikalılar, Karayipliler var. Hiç şüphesiz yeni göç olayları da ufukta görülüyor. Kahire'deki nüfus planlamasına ilişkin Birleşmiş Milletler toplantısı Müslümanlar tarafından İslamiyeti daraltma çabaları olarak görülüyor oysa peygamber gebelik öncesi bazı önlemlere karşı değildi. Aynı zamanda İslamiyet içinde modernizme karşı şiddetli bir istek var. Evet bu göç olayının ilk kurucusu da muhakkak Mısır'dan çıkış olayını yaratan Musa peygamberdi. Firavun'un baskısından ezilen İsrailoğullarını Mısır'dan denizi yararak çıkarttı. Yahudiler Almanya'dan ve İspanya'dan da kaçtılar.

Sonuç olarak şu an dünyada yakında ikiye katlanacak 18 milyon sığınmacı var ve çağ sonu güçlü fakir ülkelerle egoist ülkeleri karşı karşıya getiriyor. Bir de Ruslar ve Çinliler memleketlerini terk etmeye başlarsa sen seyreyle o zaman dünyayı. Bir de işsizliklerin yürümeye başladığını düşünelim.

Perizad: İnsanların yer değiştirme hakkı olmayacak mı peki? Paris'e gidilmeyecek mi yani?

Boro: Paris başka, Paris artık bir tarih müzesi.

Perizad: Sen öyle san. Paris bitti artık. Paris bir gösteri kenti artık. Orada hiç kimse yani Parizyen diyebileceğimiz hiç kimse yaşamıyor. Ortalıkta sadece turistler ve büroda çalışanlar vardı. Paris'in zanaatçıları, şairleri hatta orospuları bitti. Entelektüellerin Paris'i yok oldu. O kafelere ayak basan aydın kalmadı artık. Simone de Beauvoir'ın anılarında anlattığı o egzistansiyalist cafeleri tarihe karıştı. Kişiler kente başka türlü yayılıyor artık. İnsanların yaşadığı, çalıştığı, sosyalleş olduğu yerler birbirinden farklı.

Bu arada kestaneleri pişirip yediler. Çok güzeldi kestaneler.

Boro: Sen ne dersen de, Paris'i Paris yapan havasında bir şeydir ve bu hâlâ var. Gönölçelen kentidir orası. İnsanlar dikkat çekmek için kendilerine acayip bir şekilde bakarlar. Oranın havasını bir soluyan ısırılmış demektir. Fellini "Dünyanın sonunu beklemek için güzel bir kent" demiş.

Boro: Ama feminizm ve AIDS korkusundan insanların birbirine takılamadıklarını söylüyorlar. Yok canım, adamlar cafelerde yanlarındaki kadınları unutup yan masalara iş vereceğim taktığıyla sarkıyorlar. Ama AIDS fena gidiyor o doğru. Geçenlerde okuduğum bir yazıda Paris'teki kerhanelere gün geçtikçe daha da çatlak tiplerin geldiğini, bunların seks yapmak değıl yalnızca aşağılanmak istediklerini okudum.

Perizad: Hayır canım, o AIDS'ten değıl insanlar çoktan ciber-seks çağına girdiler. Etsel kontak artık onları ilgilendirmiyor. Batıda insanlar artık yalnız yaşıyor. Çiftler tarihe karıştı.

Boro: Sen de çok snopsun. Sana göre Paris bir mit, Londra bir varoş, New York bir çöp.

Perizad: Yoo. Snop senin sandığın gibi bir şey değıl. Asıl snoplar taşralılar arasından çıkar. Snopluk aşağılık kompleksinden doğar. Eğer her şeyin varsa, ispat etmek zorunda olacağın bir şey yok demektir.

Boro: Biliyorum biliyorum sana göre yaratıcılık da ispatlanması gereken bir şey değıldir. Sen ispat etmek için değıl elinden gelen başka bir şey olmadığını için sanat yapıyorsun. İyi bir sanatçı olduğunu biliyorsun çünkü. Peki, New York şık değıl mi?

Perizad: New York kendini şık sanıyor. İlkel bir snobizm. Herkes Armani'den giyinmeli. Jean'lerini Calvin Clain'den almalı. Karton kupalardan ılık şampanya içmek, yani sahiden.

Boro: Şu anda en şık olan ne?

Perizad: Kahire'de yılbaşı geçirmek. Entegristlerin eline geçmeden tabii.

Boro: İşte şimdi tam sana göre bir şey söyledin. Çünkü entegrizm Kafkaesk bir hal aldı. Herkes birbirine karşı. Bütün İslamcılar kendi aralarında dahi bölünüyorlar. Diyalog mümkün değil. Onu bilmiyorum da İran modelinin iflas ettiğini söylüyorlar. Kitleler "Rejime ölüm, Rafsancaniye ölüm!" diye slogan atıyorlarmış. Tahranlı binlerce yeniyetme her hafta sonu bir yerde flört etmek, çalılıkların arkasında sevişmek için toplanıyorlarmış. Ekmeğin fiyatı bir yılda iki misline çıkmış. İşsizlik, enflasyon diz boyu. Bazı mollalar da dini yaşama geri dönüyormuş. Devletin kayırdığı bütün kurumlar Nomenclatura'nın elinde. Rafsancani kelimesi kulağa ne kadar hoş geliyor değil mi? Farsça güzel bir dil. Türklerin barbar imajını değiştirmesi çok zor. Knut Hamsun'un İstanbul anılarını okudum. Adam "Beni tebrik etmeliler, benden başka buraya gelecek cesareti hangi yazar gösterebilirdi" diyor. "Türk adam yemekten vazgeçeli beri" diye konuşuyor. Hamsun da Andersen de daha çok İslamiyetten etkilenmişe benziyorlar, onu yazmışlar. Batılılaşma heveslilerinin anlamadığı bu zaten. Adamlar farklı bir şey görmek istiyorlar. Dikenli taç, orijinal haçın tahta parçaları Ayasofya'da bulunuyordu. Meryem'in kutsal elbisesi kenti barbarlardan koruyordu. Boğaz'ın kiliselerinde Nuh'un bulunduğu baltanın ve Vaftizci Yahya'nın eli olduğu söyleniyordu. Bizans'ın tarihinde kendini 13. havari ilan eden imparatorlar var. Figüratif sanata karşı olan İslamdan da etkilenerek 726'da Bizans imparatoru bütün ikonların kırılmasını, yok edilmesini emretmişti ama bütün Bizanslı kadınlar buna karşı çıktılar. Sen ne diyorsun o konuda? Ressamlar lanetli mi yani?

Perizad: Hayır, tapınma gayesiyle resim ya da heykel yapılmadıkça caiz olmayan bir şey yok. İçeride çıplakken dışarıda şarkı söylerler. Merak eden dışarı çıkar. Hepsinin siyah giysili olduğunu görür. Ben hiçbir ülkenin vatandaşı değilim. Göğün

vatandaşımı. Bazı kadınların güzelliği gökkuşağı kadar geçiciydi. İlk gençliklerinde bir meyveyi andıran çiçek kadınlar birden soluveriyorlardı. Ayakkabıları mor, altın kartal işlemeli, redingot giymiş çizmelerle... Brezilya sokak dansçıları, en çekici karizmatik erkek tipiydi. Ne zenci ne Avrupalı ne doğulu ne batılı müzikleri de öyle tam bir sentezdi. Yarı çıplak, bazıları şalvara benzeyen pantolonlarla danslar yapıyorlardı. Kadınları da söylendiği kadar güzel. Ama bu Latin rüyasından uyananlar da oluyordu, Hindistan rüyasından uyananlar olduğu gibi. Evlerinde böcekten, zehirli hayvanlardan uyuyamamak, mutlaka mikrobik hastalıkları kapıp dönmek gibi.

Boro: Suç enternasyonal planda organize oluyor, devletlerin baş edemediği uluslararası bir güç haline geliyordu. Kara para aklama kartelleri kuruluyordu. Bunlar dakikada (dünyanın çeşitli bankalarında) milyonlarca dolarlık kara para aklama işlemi gerçekleştiriyor. Polis ya da devletler uluslararası planda bu kadar hızlı örgütlenemediği için bunlarla başa çıkamıyordu. Bankalar, kişiler her gün değişiyordu. Kartel hesabına çalışanlar karşı çıktıkları takdirde öldürülüyorlardı. Mafya ile de birleşiliyordu. Bunlar daha çok kokain eroinden elde edilen parayı aklıyorlardı. Donmuş balıkların ağzına eroin yerleştiriyorlardı. Çifte ticaret yapıyorlardı. Otellerde danslı yemeklerde buluşup iş konuşuyorlardı. Uyuşturucuyla savaş dernekleri bunların arasına kendi ajanlarını sokuyorlardı. Kolombiyalı kaçakçının kızı rolünde ajan kadın büyük para aklarken gizlice filme çekiliyorlardı.

Perizad elinde bir mum tutarak içeri girdi. Tütsü/Mum yakmak. Bronz avize... İşte bir kez daha maviler ve yeşiller hortlamıştı. Sandığında mor bir tül ve düğmecikler saç tokaları saklar. Fener Patrikhanesi'nde cüppeli paganlar ellerindeki tütsü kaplarını terazi gibi sağa sola sallıyorlardı. Aşağıda İstanbul sarayları ve hisarlarıyla yavaş yavaş karanlığa gömülüyordu. Saray yıkıntıları arasında. Ona bir filmde sürekli siyah bir eldiven giyen kadını düşündürdü.

Boro: Ben eşleri ayırmaya bayılırım. Belki de anne ve babamı ayırma dürtüsünden geliyordur bu. Bilmiyorum ama bu zevkin bedelini de ödemiyorum değil. Bir kez bir Kore filmi görmüştüm. BODHY-DHARMA niçin doğaya gitti. Orada küçük bir

çocuk isteyerek bir kuşu öldürüyor. Kuşun yalnız kalan eşi artık hep çocuğu kovalayacaktır. Böyle bir duygu işte. Aura!

Fosforlu bir hali vardı. Etrafındaki herkes karısı dostları silişlik gölgelere dönüşüyordu. Odada Satyajit Ray sineması gibi bir atmosfer vardı. Kara gözlükler takıp Hint sarısına benzer bir şeyler giymiş Amerikalı bir kadın, sinirli sinirli hareket eden birtakım erkekler. İçinden “Ormanda günler ve geceler” dedi. “Ormanda günler ve geceler.” Yoğun kıvılcımlı hava odayı yeni dalga türü bir kriz odasına dönüştürüyordu. Yusuf hemen kadının önünde eğildi: Merhaba Kalküta’nın sakini kontesi!

Stepelerin şiirini dünyanın başlangıcının şiirini düşün, dedi.

Savaşın bukleleri, turkuaz gözleri... Bir Tatar güzeli...

Pagan aşk işaretleri... Yaban incir ağaçları.

Topaz kolye... *Kuran*’dan ayetlerin sarıldığı muska. Allah’ım sen bu kenti koru. Senin olan bu şehri bütün felaketlerinden, uğursuzluklardan, düşmanlarından koru. Bağışla bizi ve bizi kurtar. Bu kentin günahlarından bizi kurtar. Şeytanın amansız çekiciliğinden ve tehlikelerinden bizi koru. Amin.

Hermes Trismegiste’in kitaplarını okurken deprem oluyor. Hep kendime sormuşumdur. Osmanlı Viyana’da yenik düşmeseydi ne olurdu diye. Tıpkı Ayasofya’nın camileri etkilemesi gibi gotik kiliseler de camileri etkiler miydi? Veya İslam sanatının batı sanatı üzerinde etkisi ne olurdu, diye.

Elektronik kitaplar, multimedya kitaplar, resim ses film müzik hepsi var, bir disk üzerinde. Aynı şekilde tüm bir sözlükte bir disk interaktif haline gelebiliyor.

İmaj papazları kitabın sonunu mu getirecek. Böyle ileri teknolojinin nimetlerini görünce batıya düşman olmak mümkün mü? Ya TV? Örneğin Leonardo’nun resimlerini eksenlerini çizerek gösteriyor. Bu izleyicinin aktif ve enteraktif olmasını sağlıyor ve müzeleri insanın salonuna getiriyor. On parmağında üstünde mistik işaretleri olan yüzükler takmıştı. Kurşun kolye. Sümer rakiplerinin geliştirdiği geomance...

Abracadabra: Büyülü sözcükler.

Bunlar abracadabralardan başka bir şey değil, dedi. İbrani-ce dabar-göksel söz.

Perizad: Medyuma, çok melankoliğim, dedi. Medyum, senin de kanına cinler sızmış. İnciler melankoliye iyi gelir. Pazartesilere pırlanta uğursuzluk getirir. Perşembeleri ametist günüdür. Burcunun taşını sürekli üzerinde taşı. Güvercin kanı renginde. Bizans imparatoru Leon'u İskenderiyeli bir falcı onun kıymetli taşlarını toz haline getirip içirerek iyileştirmeye çalışıyordu. Korkutucu bir şekilde inleyerek ağlıyordu.

Boro: Kim bir an yükselirse aşağı çekiyorlardı. Boğaz'dan geçerken burada birisi boğulmuş der ve öyledir gerçekten. Yusuf bir leopar gibi sevişir. Bir Havva kızı tarafından yönetilmek istemiyorlar. Ülkede o kadar adam kalmamıştı ki kimse bir Havva kızı tarafından yönetilmek istemiyorum bile demiyordu. Alternatif yoktu. Doğunun ve batının imparatoriçelerinin gezindiği topraklarda düşünürlerle dolu olarak hipodromda üç saatini nasıl geçirdiğini anımsamıyordu. Aklında kalan tek şey Mısır'dan gelen dikilitaşın önünde saatlerce kaldığıdır. Hiye-roglifler sanki bu kentin ve orada yaşadıklarının sırrını verecek gibiydiler ona. *Kuran*'ın ona yukardan indiğine dair hiçbir şahit yok. Oysa Musa'nın şahitleri vardır. On emri aldığı zaman. Bütün peygamberler ölüp yeniden dirilecek bir Mesih'in geleceğini öngörüyorlardı. Hiçbir peygamber sizin Muhammed'inizin geleceğini bildirmemiş. Taşıdığı hiçbir işaret de yoktu. Yusuf Ahmed isminde bir peygamber göndereceğim demiş İsa ama bunu *İncil*'den silmişler. Üstelik o bir putperest. Kâbeye tapınıyor. O ruhsuz taş Afrodite için yapılmış eski bir puttan başka bir şey değil. Siz de haça ekmeğe şaraba tapıyorsunuz. Üstelik biz sizin peygamberinizi kabul ediyoruz. Siz niye bizimkileri etmiyorsunuz. Siz şarabı yasaklıyorsunuz ama cennette şarap ırmakları olacağını söylüyor peygamberiniz. Evet ama baş ağrısı vermeyen, kişilere ailelere topluma zarar vermeyen türden bir şarap o. Tarihi boyunca rıhtımlarına Hindistan'ın baharatlarının, Çin ipeklerinin, İran halılarının yığıldığını gören bu kent şimdi eski Sovyet ordusundan kalanların hücumuna uğruyordu. Eskiden at yarışlarının oynandığı meydan da eski bir deyişle "Ayasofya Tanrı'ya, saray imparatora, at meydanı halka aittir". Kenti tek-rar bir maviler ve yeşiller kavgası sarmıştı. Maviler göğün yeşiller toprağın simgesiydiler. Defne yaprakları gümüş yedi tepe-

nin üzerinde yükseldi. Nereye gidersem gideyim Bizansiyya'yı yüreğimde bir yara gibi taşıyacağım. Sodom ve Gomore, Bizans Roması'nda yeniden yaşamıştı, onun tiyatrolarında, hipodromlarında, heykellerinde ve orospularında... şimdi de İstanbul'da yaşıyordu. Sodom ve Gomore gibi II. Roma da lanetlenmişti.

Perizad: Pax romanam sona ermişti. Artık kendimi bilmediğim yeni bir dünyanın kadim doğunun sonsuz gizleri arasında kaybolmuş bulacaktım.

Bizansiyya: Kanlı trajediler, entrikalar ve frenlenmemiş ihtiraslar ülkesi...

Bir mürit ve modern bir şeyhin hikâyesi. Ben kendim gibi bir adam isterim. Ben bir gümüş tenli isterim ve paranın çirkinliğinden artık bıktım.

Hemen hemen her kültürde mumlar, adaklar, چراغlar ve buhurlardan bir şey umulur. Özellikle buhurlar bütün cin ve insin rahatı için muciptir. Faydaları pek çoktur.

Şöhret afettir, rahat şöhetsizliktedir. Seni şöhretten kurtarmaları için kendini inleyen bir hasta yap. Sema vaktinde aşk mutribi kulluk bağıdır, efendilik baş ağrısıdır, dedi. İlahi bir dost da rebap çalıyor ve bu çalgıda marifetler gösteriyordu.

Müritlerden biri aceleyle içeri girdi. Rebabı durdur bakan hazretleri geliyor, dedi. Bunu duyan şeyh de hiddetle, seni duyan da Ruhülkudüs indi sanır, dedi. Niye böyle ortalığı velveleye veriyorsun, isteyen gelir, isteyen de gider, buyurdu. Bunun üzerine rebap çalan, öküz gelmiş eşek gitmiş bize ne, şimdi vakit hoştur, diye bir güfteye başladı. Bunun üzerine erenler ağlayarak yüzlerini örttüler. Ortalıkta genç güzel kızlar hizmet ediyorlardı. Şeyh onlara "Kibele Kızları" diyordu. Aralarında opera eğitimi görmüş bir kadın mürit vardı. Bunlar ilahi konuşmalardan sonra sık sık göğüs geçiriyor, bazıları ah ah çekiyordu. Sonra hep bir ağızdan ilahilere başlıyorlar, özellikle operacı titreşimi artırdıkça şarkıları kesip, işte enerji yükseliyor yükseliyor, diye bağırışıp kendilerini daha da bir heyecana getiriyorlardı. İnsan bu enerji yükselmeleri kelimelerinden sonra dehşetengiz bir şey olacağını sanıyor, en azından Cebraile Emin'in ineneğini sanıyor fakat gözle görülür hiçbir şey olmuyordu.

Müritlerden özellikle yaşlı bir kadın iyice sinirime dokunmuştu. Çünkü bu kadın ilahi terennümlerin maskesi altında gecikmiş ve gizli kalmış bir cinsellik sergiliyordu. Tamamen yuvarlaklıklardan ve dairesel hareket ve çalımlardan oluşan bir konuşma tarzı vardı ve konuşurken alı al moru mor bir edayla her şeyi aşırı büyütüp yüceltiyor gereksiz heyecanlar gösteriyordu. Kadındaki eros fışkırması onun suçu değildi tabii ama bu üstü örtülü erotizmi mistik bir heyecanmış gibi sunması sinir bozucuydu. Kibele Kızı Aşşın aşırı abartılmış kaba saba bir güzellik içinde oradan oraya koşuşturuyor, herkesin istediğini yapmaya çalışıyordu. Şeyhin onu Kibele Kızı olarak yüceltmesine karşılık o tam da rolüne ısınmamış, bir tanrıça gibi davranmakla içinden geldiği biraz tutucu ortamın uysal, ita-atkâr kadın rolü arasında bocalayıp kalmak onda o çıplak gözle görülebilen tutukluğa, kaba sabalığa yol açmıştı.

Aşşın'ın kocası Hikmet kendini sonradan tasavvufa vermiş eski bir solcu idi. Heyecanlı heyecanlı konuşmalar yapıyor, mistik deneyimlerden dem vuruyordu. Anlattığına göre radyoskopik bir bakışı vardı. Baktığı anda karşısındakinin ne gibi bir rahatsızlığı olduğunu görebiliyor, iyileştirme gücü olmasa bile yine de yüze yakın bir kesinlikle hastalığı teşhis edebiliyordu. Onun bu yetilerinin bizim çevrelerde farkına varmışlar, onu birtakım testlere tabii tutmuşlardı. O bundan çok şikâyetçiydi. Kendi deyimiyle onu kobay olarak kullanmışlardı. Üstelik bu testlerden umut verici hiçbir sonuç da alamamışlardı çünkü laboratuvar koşullarında onun doğaüstü yetenekleri ortaya çıkmıyordu. Buna karşılık batı da MIT'de sonradan lanetlenen bir profösörün bu tip araştırmalarda başarılı olduğunu biliyordu. Katılanlar irade güçleri ile topları yerinden oynatabiliyorlardı. Yusuf ile aralarında iktidar çatışması vardır. Yusuf'un kutb olduğunu söyleyen diğer müritlere karşılık onun kara büyü yaptığını söyler. Bunu söylediği anda onun getirdiği papatya çiçekleri saksısı devrilir. Şeyh'e bir gün ilahi varlıklar görünmüş. Ne isterse seçmesini bütün dileklerinin olacağını bildirmişler. Fakat o parayı ve dünya nimetlerini elinin tersiyle bir kerede itmiştir. Müritlerine, vallahi ben bir ev olsun alamadım ve hiç para da biriktirmedim, demiştir. Bütün velilerin bu dünya ile ilgili az

bir malları vardır. Müritlerden bu konuda ona sual soran birine, şu İstanbul şehrine bak, kaç ileri gelenin, büyüğün köşkü sarayı vardır. Fakat o saraylar karşısında göklerin ihtişamı daha büyüktür. İşte bizim mekanizmaların nispeti göklerin o saraylara nispeti gibidir. Yüce Mevlana hazretlerimizin buyurduğu gibi “Tanrı dilediğine hesapsız rızık verir” ayeti bize aittir. Biz her surette Peygamberin (salat ve selam onun üzerine olsun) nurunun vârisiyiz, buyurdu. Şeyhin hediyelik eşyalar yapıp sattığı bir dükkân vardı. Biz, kendi dostlarımıza dilencilik kapılarını kapadık. Dostlarımızın ticaret, kitabet veya herhangi bir el emeği ile geçinmelerini sağladık. Peygamber efendimiz, “gücün yettikçe istemekten sakın” buyurmuşlardır.

Biliyor musun İmago, artık daha az uyumaya bakmalıyız. Daha çok yaşamaya çalışmalı...

Daha çok nasıl yaşanır İmago? Çok büyük hazlar çok büyük acılardır aslında.

Bak afrikamenekşeleri de ölüyor her gün sürekli okşanmazsa. Ama insanlar hoşlanmıyor sürekli okşanmaktan. Döşekler gibi silkip atıyor birbirini insanlar...

Biliyor musun İmago, artık içmeye başlamalıyız. Barlarda krallığı olmayan ayyaşlara rastlamalıyız. Ayyaşlardan daha çok nasıl ölünür İmago?

İmago

Küllerden bir ev yapacağım sana İmago.

Elini uzattığın her kapıda...

Yanık el izleri olacak anılarımdan...

Aynalar arasında uyumuştuk İmago...

Okyanuslarda...

Doğal ışıklara göre konuş İmago...

Yıldız kümelerini anlat bir kez daha...

Dumandan bir yüz yapacağım sana İmago...

Yaklaştığın her kadının yüzünde...

Yanık el izleri olacak anılarımdan...

Bu kadar söylüyorum işte

Yalnız bu kadar...

Gerisi kara bir yürekte

Pırlanta yansıması bir şimşek!

Bir sözcük bir isim belki
Aynalar tüneli İmago!

İmago
Doğal ışıklara göre konuş İmago...

Yıldız kümelerini anlat bir kez daha...
Git o zaman, yok ol bu yoğun siste...
Hayvanın ölmesi için insanın da ölmesi gerektiğine göre...
Sislerin altındaysa ne olduğu bilinmiyor...
Bu camdan kentte karşılaşıyoruz...
Bizansiyya'da
Köpekbalıkları koridorunda
İsimsiz kentler
Anoreksia Nervosa

Güneş tutulmalarına tutkun güneş tanrısı...
Uyanan okyanuslara...
Deniz belirsiz bir korku gibi uzandı yanıma...
KORKU! KORKU! KORKU!
ŞİMDİ BAKMA!
'DON'T LOOK NOW'
İmago
Ölen anlamlar değil...
Anlam fazlalıkları...
Ölmedi onlar!
Başka bir şeye dönüştüler.
Başka bir şey...
Bu tipiye kesen kar kuşu değil...
Başka bir şey...
Pencerelerde oluşan buz gülleri değil...
Pus... Bir bellek yalımı...
Bir düş suyu... Avuçlarda beliren zaman...
Başka bir şey... Başka bir şey...
Gölde uzaklaşan biri gibi...
Bir elinde geri dönmeyecek anların korkunç yansıması...
Bir yıldız tozu gibi serpilen sonsuzluklara...

Aynalardan aynalara kaçan imgelerin sessiz yankısı...
O İmago'nun sessiz harfleri!
Bir siste yazdım ben bütün bunları, bir sinir yıkımında...
Ve geçtikten sonra tüm ölü ırmakları...
Yoğun bir pusta ilerlemeye çalışan avcılar gibi...
O unutamayış!
Ey kendilerine benzemeyenler...
Ey sınır noktaları...
Ey pus avcıları...
Buğulu aynalarınıza bakın!
Bir sır bir sır!

Limonlu kek: 3 adet yumurta + bir buçuk bardak toz şeker + bir bardak yoğurt + yarım bardak süt + bir limon + un + bir tatlı kaşığı karbonat + bir paket kabartma tozu + 125 gr. yağ (margarin) + 3 adet yumurta ile bir buçuk bardak şekeri iyice karıştır. Sonra bir bardak yoğurt. Yarım bardak süt. Yarım margarin ekle karıştır. Mikserde olabilir. Bir limonun kabuğunu rendele onu da ekle. Kabartma tozu olmasa da olur. Bir tatlı kaşığı karbonat yarım limon suyu sık ekle karıştır. Sonra katıca bir kıvama gelinceye kadar un ekle karıştır. Bıçak sokup çıkart. Bulaşmayacak. Cam kaba veya fırın tepsisine koyabilirsin.

Rus Ruleti

Seninle birbirimizin son şansı gibi tanıştık...

Kötülük, yıkım, sarmıştı her yanımızı...

Bu yüzden muskalar takındık...

KÖTÜLÜK gelmedi daha bizi görmeye...

Dinle toprak kaymalarını sevinin mağrur kuğusu geçerken... Yaban bir yas giysisinden başka bir şey değil sevgi... Sonunda kötülük bize de yansıdı... Fırtına yaklaştı... BELLEĞİMİZİN TESELLİ EDİLMEZ BİR KARA DELİĞİ İLE AYRILDIK... İstanbul'dan çok uzaklarda kuzeyde, hiçbir yerdeyim. Sisin içinde kayboluyorum. Ve kafamın içinde onun bana söylediği tüm o kötücül sözler. O benim Preveze deniz savaşımdı. Onu düşününce aklıma İspanyol ressamı Zorbaran geliyor. Bir tür İspanyol Caravaggio'su. Renkleri gri kahve, siyah. Manastır ha-

yatı renkleri. Keşişlerin elbise dokuları onu ilgilendiriyor. Sana olduğum kadar iyi Bartolomeo bana yalnız yaşamak istediğini söylediği zaman o kadar hasta ve yabancılaşmış hissettim ki kendimi onun yerine milyonlarca başka tür insan gördüm. Kapıyı açan bir aşçı, yanımda yatan bir madenci ve bunun gibi, ultra-şizofreni... Zamanı bir cam kutuda saklayabilseydik her günden 12 dakika koymak isterdim oraya. İnsanın gerçek tek dostu sanatçıdır. Bana gel. Beni sev. Benden özür dile. Başka olmayacak büyük geniş yapraklar. Sallanıp duruyor başının üzerinde.

Doğduğum Kent

Doğduğum kent, nasıl bulacağım onu?
Bizansiyya'nın zehrini takip ederek
Eve dönüyorum
Peki, nerede o?
Marihuana bitkisinin önünde kımıltısız duran o...
Birlikte yaşadığım adam beni nasıl kabul edecek?
Benden önce zehir gidiyor
Ölümcül bir duman benim sana dönüşümü anons ediyor...
Birbirlerini sevdikleri için
Delirdiler
Çok ötelere gidebileceklerini
Düşünmekle hata ettiler
Çünkü sevgileri
Tanrı kadar sonsuzdu...
Doğduğum kente iner inmez
BARTOLEMEO
Bir kupa valesi karşıladı beni
Sokakta yürürken
Adımlarımı duyarken
Başkalarının çünkü kendimin
Gömmek zorunda kaldığı
Yok yok yok
Sus sus sus
Anlatma ona
Onun seni ne kadar büyülediğini

Sokakta yürürken
Adımlarımı duyarken
Barto'nun bordo kadife pantolonu
Çok hoşuma gitti

OYSA MİSTİK ÇAR NE KADAR BÜYÜLEMİŞTİ BENİ

- Çantada ne var?
- Bir bebek. Kimin sigarası var, lütfen?
- Sen, senin var bir paket sigaran.
- Ya senin, senin elinde ne var?
- Hiçbir şey yok.
- Ben konuşuyorum.
- Sen konuşuyorsun.
- O konuşuyor.
- Biz konuşuyoruz.
- Siz konuşuyorsunuz.
- Onlar konuşuyorlar.
- Ya senin, senin elinde ne var?
- Elimde bir sinek valesi ve bir kupa valesi var.
- Elimizde ne kaldı şimdi?
- Hiçbir şey...

İsim: Jülyet

İsim: Leyla

İsim: Romeo

İsim: Mecnun

Mistik Çar, bir zamanlar kimdin hatırlıyor musun?

Gölge yelde kırılıyor bazen. Başakların yelde eğilmesi. Havada yaklaşan balonlar. Huufff. Gaz verip gidiyorlar. Toprağın kıvrılması. Yelin, göğün, havanın ve zamanın öyküsü. Bir kurdun bir dağın başında kırılışı gibi. Mısır tarlalarının, başakların arasında yürüme. Felemenk gökleri altında yürüme. Bunuel'in bir filminde olduğu gibi: Birkaç adam ve kadın boş asfalt bir yolda parlak bir güneşin altında hızlı hızlı yürürler. Şimdi tam olarak anımsayamadığım tuhaf bir etki bırakır bu. Bugün de Barto ile Felemenk yollarında yürürken buna benzer bir şey oldu. Hayatın içinde de onunla öyle yan yana yürüyordum sanki.

Yok oluş noktasında kaybolmuş gibi geniş bir perspektifin içinde dingin yürümek. Mısır tarlaları, başakları yanımdan geçiyordu. Dönüşte havada asılı bir kuş bizi bir süre izledi. Havada hiç uçmadan duran bir kuş. Kanat çırpıyordu yalnızca. Sonra bir kulaç aşağı süzülüyor tekrar olduğu yerde kanat çırparak asılı kalıyordu. Birden irkildim. İşte İstanbul'da yaşadığım tuhaf şeyler beni dingin Felemenk gökleri altında kovalamaya devam ediyordu. O planör gibi seyreden kuşun uçuş biçimindeki tuhaflık yürürken hissettiğim Bunuel'imsi tuhaflığa benziyordu. Bir an yürümek, bir an durmak gibi. Dünyada katedilen mistik bir yol gibi sonunda insanın elinde hiçbir şeyin kalması. "İnsan gizi çözdüğü zaman her şey değişecekmiş gibi sanır ama yaşam olağanca sıradanlığıyla sürer." Zenginleştirici bir yokluk. Devinim ve devinimsizlik bir arada. Her şeyin hem çok olağan hem çok olağandışı olması ürpertici bir duygu. Bizansiyya gibi.

Belçika

Bahçede çimlerin üstüne bir örtü yayıp oturduk. Hiçbir şey kı-mıldamıyor. Havada çan sesleri. Dün gece barbekü vardı. Bah-çede ateş yakıldı, etler pişirildi. Dokuz on kişi vardı. Yuvarlak yapıp oturduk. Hiçbir kötü vibrasyon yoktu. Yumuşak insanla-rın arasındayım, dedim ve kendimi bıraktım. Bu çok ender olur bana, hele kalabalık arasında. Jupiter’de olan bitenden konuş-tuk. Bir falcı dünyada istikrarın kaybolduğunu söylemiş. Tele-vizyonda kuyruklu yıldızın düşen parçacıklarının bir taş yağ-muruna benzediğini gördüm.

Taş yağacak: Doğuda bir alamettir bu. Katrin’in getirdiği keki tıka basa yedim. Meğer marihuanalı kekmiş. Daha sonra bütün gece ‘stoned’ oldum. Herşey daha bir elle tutulur oldu. Çiçeklerin dans ettiğini gördüm. Annem babamı anne-baba ola-rak değil gerçek kişiler gibi algıladım. Kediler de sanki kişilik-leriyle daha bir vardılar. Bir an çıldıracağım zannettim o kekten alınca. Tadına rağmen bir daha yememeye karar verdim.

Ertesi sabah kalktığımda Bartolomeo çimlerin üzerinde ya-tıyordu. Çok sıcaktı. Barto’nun ev sahibi, Baron del Faille, Orta çağ sıcakları bunlar, diyormuş. Baron’un Brugge’deki evine git-tiğimizde çok müthiş bir şato ve bahçeyle karşılaştık, modern hiçbir şey yoktu evde. Ocak, pikap dahi. Mutfağında bir hiz-metçi ve bir kuzinesi vardı. Üstünde altı yedi cins yemek pişen. Baron beni çok iyi karşıladı. Ve büyük bahçesinde bir Türk kah-vesi açalım, dedi. Ben de, tabii, dedim. Modernizm karşıtı bu baronu asla unutamam. *Kuran*, Sartre gibi entelektüel bir kitap

değil, basit bir kitap ama İbn Arabi, Garaudy gibi entelektüellere de hitap ediyor. Hâlâ *Kuran*'ın tam anlaşıldığı söylenemez. Dante, hem Gazali'den hem Arabi'den kopya çekiyor. Hem de peygamberi cehenneme koyuyor, bağışlanması zor ama bilmiyor. Müslüman olmak ayrı, Arap gücüne karşı olmak ayrı. Din Araplara ait değil. Çin'de milyonlarca Müslüman var. Araplara kimse güvenmez. Batı Türkiye'ye güveniyor. İnsan hakları bir yana Türkler aslında demokrat, Afganistan değil yani. Özal alışveriş ve Amerikanizasyona yol açtı. Ama kötü yanları olsa bile liberasyon böyle bir şeydir, vahşi bir şeydir. Çiller'e alternatif elbette var. İslam, sakal türban hikâyesi değil. Konuları anlamamışsan eğilip kalkman fayda etmez. Arif sarhoşlardan ol daha iyi. İslamda türbandan başka şeyler de var, çok daha ince şeyler. Batı Türkiye'yi hiç bırakmayacak çünkü İsrail ve Türkiye uzun zamandır doğuya karşı batıyı koruyan hedef olarak belirlendi. Ama Amerika bırakabilir çünkü onlar şımarık çocuklar. Atatürk için her şey denebilir ama Türkiye'yi savunacak ondan başka kimse olmadığı unutulmamalı, hem de Türkiye'yi gerçekten modern yapan o. Osmanlı zamanının Avrupası. Hitler, Napolyon yanında karikatür gibiler, şimdiyse Türkiye üçüncü dünyanın uzağında duran bir ülke. Tam bir attan düşmüş eşeğe binmiş. Büyük aşağılık duygusu, basur gibi bir şey. Bu yüzden Türkler asla bölünmeyi, Kürtlere toprak vermeyi kabul etmeyecek ama bir şekilde negasyona girmeli. Kafkas ülkeleri zengin, onlarla sınırları açmalı, Karadeniz ekonomik birliğine gitmeli. Ruslar asla işgal etmeyecek. Türkler her şeye rağmen demokrat, yardımsever, sempatik insanlar. Bosna aslında mafya savaşı.

Noel 1996 Huise. Bosna'da ateşkes. Çeçenler ayağa kalktı. Uçak Cezayir'e kaçırıldı. Bahçede kırağı var. Her şeye rağmen, kar yağmamasına rağmen beyaz bir Noel! Çimlerin ve çamların üstü tamamen beyaz. Soğuğa rağmen iki gül açtı gonca şeklinde.

Sara'yı bekliyorum. Cecile'de küçük parti var. Mme Clays klinikte. En çok sağlık diledim. Radyoda şarkı: Madonna, "You shared your secret with me", kediler iyi, rahat. Mishy 2000 yılını görecek bu gidişle. Radyoda Guns and Roses çok çalışıyor: "Pleased to meet you".

Chazal: Aziz Pavlus'u atıp Petrus'un kilisesine eğilmeli. Evrensellik olan Yahudi geleneğine geri dönmeli. Yeni Ahit de kitap haline gelmeli. İnsan ya tamamen rastgele biçimde bu gezegende mantar gibi bitti ya da eskilerin inandıkları gibi, "her şeyin ölçüsü". O zaman şairin anlamı ortaya çıkıyor; her şeyin ölçüsü olan insana, diğer tüm formların anahtarı olan insana, insan formuna giriyoruz. Şairin bir görevi var: İnsanla evreni yeni bir metaforla barıştırmak ki, bu sonunda Tanrı'yı yaratıya bağlayan metaforu verecek ama şurası gerçek ki İsa'nın ölümünden sonra bize bir mesaj geçirildi ki orada Patmos da Jean Apokalips'in vizyonlarına şahit olarak bize İsa'nın vasiyetini bildiriyor. Ki bu her şeyi özetleyen üçüncü vasiyettir. Eski ve yeni vasiyeti birleştirir. VAHYİ taçlandırarak bitirir, diyebiliriz ki bütün işler İsa'nın vasiyetinde açıklığa kavuşur. Alegoriler ortaya çıkar. Ve böylece Apokalips Defteri açık bir kitap haline dönüşür. Aynı zamanda diyebiliriz ki kilise gelir ve bütün tapınakların ve kâtiplerin üzerine çıkarak Hıristiyan apokaliptiğinde engelsiz dogmasız kilise haline dönüşür. Bu Vahiy bizim kapımızdadır artık. Ve zamanlarının sonunun deklare edildiği biçimde, İsa tarafından büyük değişiklikleri içerir. Zeytinlik Dağı'nın tepesinde. Aktüel dünya kısmen bir vahiy ile kurtulamaz ve dönüştürülemez. Hiçbir yeniden değiştirme, problemlerinizin dibinde hiçbir şey değiştiremez. Her şeyi yeniden yapmalıyız. Eski dünyayı yeniden yıkmak yenisini yeniden inşa edebilmek için bize lazım olan şey vahyin dikişsiz elbisesidir.

İncil, *İncil* değildir, başka bir şeydir *İncil*. Kozmosun ölçülerinde büyüyen bir hümanizmadan başka bir şeydir. Ve bu anlamda şiirle birleşir. Apokalips şiirsel bir kitabın kendisidir.

Büyük aktüel olay şudur ki, şiir geçmiştir. Şair artık kendinin dışında metaforlar yaratan bir adam değildir. Egosunun şarkısını söylemez. Şair ve şiir başka anlam kazandılar. İnsanı ve evreni birbirine bağlayan metaforu bulmak savında. Başka bir Tanrı kavramı belirlenir o halde ve bu yeni Tanrı en yüksek metaforu mucizeye bağlar. İbrahim'in Tanrısı'na. Ve böylece şiir ve *İncil* bir bütünü işaretleyerek yeni sözün açılmasını sağlar. Üçlülük işte bu çıplak ortaya konması gereken büyük metafordur.

Hıristiyan akidesine göre hem ilahi hem de insani tabiatların, Hz. İsa'da birleşmesi, mücessem şekil dogması, bugün insanın evren hakkındaki büyük sorularına karşılık vermiyor. Her şeyden önce bu sembolizmi aşmaya çalışan şair duruyor. Eğer Rimbaud kavgayı terk ettiyse bu sembolün ötesinde bir yol bulamadığındandır. Baudelaire, Nietzsche, Poe, Lautreamont, Novalis, Boehme gibi adamlar iyilik ve kötülüğün aşıldığı kozmosa açılan yolları araştırdılar. Şair uyum arayan birisidir. Ama daha yolu bulamamış birisidir. Şair daha flu bir ufukta sisli bir fardan başka bir şey değildir. İşte İsa'nın mesajını bu şekilde yeniden görmeliyiz. Çünkü onun yolunu bulduğuna dair her şey vardır. 2000 yıldan beri kilise batıya kaçtı, Romanize oldu, hiçbir ezoterik tarafı kalmadı. Kopernik ve Darwin'den sonra uyanış kalmadı. Luther yeni bir şey getirmedi. Her şey kelimeler üzerinde dönen aile içi kavgalara dönüştü. Bugün düzenlemek düzen getirmek değil toptan yadsımak gerekiyor.

Bir teze göre İsa 33 yaşında Marsilya'ya geliyor. Marie Magdalena hamile, çocuk David Evinden, o halde kutsal kap, Saint Graal, Marie Magdalena'nın kutsal kanıdır. Haça gerilen de bir başkasıdır. Godfried von Bouillon, Frank kralları ve tembel krallar bu soydan. Fransa'da güçlü Yahudiler ölüm korkusuyla Vatikan'a şantaj yapamıyorlar. Clovis nedensiz Hıristiyan oldu. Clovis Roma'dan çok şey elde ediyor. Diyorlar ki "O şantaj yaptı", devlet işine bakmayan tembel krallar haçlı oluyor. Sion manastırı ilk mason locası onun üyeleri Godfried von Bouillon soyundan. Bu Sion manastırının yayınevi var. İsa'dan türeyen çocuklar bu organın network'ü içinde birbirlerini tanıyorlar, susuyorlar ama yayın yapıyorlar. Templierler de işin içinde. Muska Sion manastırının başkasının altın arılarla kaplı beyaz mantosunu sembolize ediyor. Frank krallarının mezarında arı formları bulunuyor.

Corbeille, benim muska arı peteğine benziyor, diyor.

Bize esrarengiz bir çay yapsana, diyor. İçeri gidip defne tarçın zencefilli çay yapıyorum. Eski turuncu çay fincanlarından getiriyorum. Üstünde zambak çiçekleri olduğunu keşfediyoruz. Denizden çıkan ilk balık, yenik balık, deforme balıktır. Ağaçtan inen ilk primata. O halde fakirlere yardım etmeyelim çün-

kü onların genetiğinde yanlış olan genler var düşüncesi yanlış. Amonita Muscaria, turuncu mantarlar, Sümerlilerin eski bereket ritüellerinde bu mantar ritüelleri var. *İncil* bunları gizlice almış, değiştirmiş. Birçok biyoloji ve matematikçi de mantarlarla ilgileniyor. Üreme biçimleri açısından falan mükemmel örnek diyorlar. Bakhalar, kadınlar zamanının bu tuhaf gölgeleri arasından altın yüreklerini gösteriyorlar. Tüm dinsel ışıklar doğudan geliyor. Tüm dinlerin beşiği batıda yerleşen Hristiyanlığın bile. Doğu vahyin ülkesidir, Batı kültür ülkesi. Doğuda Tanrı insana direkt olarak konuşuyor. Batıda ise çok aracı var.

Wittgenstein'dan felsefi deyişler:

1. İdeal bir dil olmalıydı, bizimki değil!

2. Beklediğimin bu olduğunu nereden biliyorum?

Bugün beyaz dediğim rengin burada dün gördüğüm aynı renk olduğunu nasıl biliyorum? Tanıyarak.

3. Geçmişini görmüyorum, yalnızca geçmişin bir imajını görüyorum. Bunun bir geçmiş imajı olacağını nereden biliyordum peki?

4. Gündelik hayatta hiçbir zaman fenomenin elimizden kaçtığı hissine kapılmayız. Olayların akıp gittiğini fiziki bir biçimde göremeyiz ama olayların üstüne düşünmeye, felsefe yapmaya başladığımız an bu hisse kapılırız. Bu bize gösteriyor ki dili yanlış bir biçimde kullanıyoruz. Şeylerin seviyesinde bir dil olmak.

5. Yeni bir dünya yok, yeni bir dil olmadan.

6. O evi ancak karmakarışık bir biçimde anımsayabiliyorum. Her şey flu gözüküyordu.

7. İllüzyon optik.

8. Dil dünyanın özüne ait meseleleri ifade edemiyor. Ancak şimdiki zamanın bir gerçekliği var. Bu durum da bize ancak solipsizm kadar az bir şey söylüyor. Çünkü dünyanın özü kendini dilde ifade edemiyor. Felsefe bir şey diyebilseydi dünyanın özünü tasvir edecekti.

9. Görsel imajım sürekli değişim halinde.

10. Dilimizin yanlış kullanılma biçimlerinden biri 'Ben'in kullanılma biçimidir. Özellikle de yaşanmakta olan bir deney anlatılırken. Bu yaşanmakta olan hal zamirsiz ifade edilebilseydi ne olurdu? Örneğin 'kalbim acıyor' yerine 'kalp acıyor' denseydi ne olurdu; açıktır ki dil merkez olarak kendine herhangi birini alabilir. (Divan şiiri saray metaforu) Ayrıcalıklı bir pozis-

yon yok. Başımı çevirdiğim anda masa hâlâ orada duruyor mu? Eğer kimse onu oradan almadıysa evet. Bu sorular saçmaya kadar götürür bizi.

11. İspatlayamadığımız bir şeye inanmak olası değil. Birisinin üzgün olduğuna inanabilirim. Ama üzgün olduğuma inanamam. Birisinin üzgün olduğu kanısındaysam onun hareketlerini hüznün aracılığıyla, hüznün medyumundan görüyorum demektir. 'Başım şöyle şöyle yana eğiliyor. Galiba üzgünüm' diyebilir miyiz?

12. Güzel bir gün dünya yok olacak.

13. Tasvirle ancak sonsuzu tanıyoruz. Sonsuz, sonsuz zamanı mı sonsuz mekânı mı gereksiniyor?

14. Şimdiden zaman bütün gelecek ihtimalini kapsıyor.

15. İnsan hareketlerinin uzamı zaman kadar sonsuzdur.

16. Her şey flu gözüküyordu.

17. Yeni kavramlara ihtiyaç vardı.

18. Bir ağacın görünümü. Görsel uzamın doğru bir kopyası verilebilir mi? Olayın fluluğu desenin belirsizliğine bağlanamaz. Görsel uzam Öklid geometrisine uygun değilse... İşte soru: Fenomenin fluluğu desenin belirsizliğine çevrilebilir mi? Hayır. Anıların solukluğu renklerin solukluğundan tamamen ayrı bir şeydir. Sinemada bir anı ya da bir düş gösterilmek istenirse imajlara mavimsi bir nüans katılır. Ama anıların mavimsi nüansı yoktur.

19. Turuncu kırmızı ve sarının karışımıdır. Turuncu saçlı Cebail.

20. Bir lekenin rengi morla kırmızı arasında konumlanıyor demek.

21. Turuncu ve mor aynı derecede kırmızı ihtiva ediyor demek.

22. Bir hipotezin olasılık hesabı neye dayanır? Yarın güneşin yeniden doğacağına inanıyorum. Çünkü bunun karşılığı çok az bir ihtimal içeriyor.

23. Bu şey herhalde olacak dersem bu olunca ne doğrulanır ne de olmayınca çürütülmüş olur. Ancak geçmişten gelen tecrübelerle anlam kazanır. Zar atılınca her yüz, altıda bir çıkma ihtimali kazanır.

24. Zar atışı. -Mallarmé

— Bellek denen kara şişe.

Hegel'in fenomenolojisini ya da Proust'un *Kayıp Zamanın İzinde'sini* tasvir için gerekli model spiral. Proust'unki bazen dairesel olarak da betimlenir.

Van Humboldt: (dil...) İnsanların etrafında büyülü bir daire çiziyordu. Zaman bir daireden başka bir daireye atlamakla geçiyordu. Kendini anlamak için başkası tarafından anlaşılmak gerekiyordu. Başkası tarafından anlaşılmak içinse kendini anlamak gerekiyordu. Kendimi anlayamadığım için onu anlayamadığım gibi o kendisini anlamadığı için de onu anlayamıyordum.

— O'nun meta iletişiminin semptomatik okumasını yapmak gerekiyordu.

— Patolojik bir iletişimin sürdüğü ailelerde çifte baskı altında ezilen şizofrenik birey hiçbir iletişim kurmamayı seçiyor ama sessizlik de bir iletişim yolu olduğuna göre meta-iletişim dışında bir yol kalmıyordu. Hiçbir iletişim kurmama yolu deliğe açılıyorsa meta-iletişim yoluysa iyileşmeye açılıyordu.

Kendini tanı.

— Ben ve Öteki şizofrenik bir sistemdeki sonsuz dalgalanmaların iki terimi oluyordu.

Odetta. Ölmek istiyorum. Bari kediye yiyecek vereyim. Benimle konuş Odetta. Mırla. Bana hayatın devam ettiğini hatırlat. Artık hiç ama hiçbir şey yapmak istemiyorum. Susmak, ölesiye susmak. Küçükken “Taş kalplisin sen” demişti halam. Beni hep suçladılar. Ben mi taş kalpliydim yoksa onlardan korunmak için mi taşla çevrilmişim? Küçükken ne vardı? Annem yatağımın altına muz koyardı. Üç şey hatırlıyorum. Sadece üç şey. Bahçede menekşelerle gülen surat/ağlayan surat oynayışım; havuzdaki ölü balıklara ağlayışım sonra hiç anlamadığım bir şey. Bunu-elsesque bir plan: Elimi demir parmaklıklara değdiriyorum. Elimi ters çevirip avuç içime bakıyorum. Aydın’daydım o zaman. Neden geldim İstanbul’a. Benimle konuş Odetta. Mırla. Benimle hayatın devam ettiğini hatırla. Anımsadığım üç şey yani çiçekler, hayvanlar ve insanlar ve onların korkunç öyküleri yani Destina’nın geri planını otuz beş yıl sonra anlıyorsam eğer şu an oluşmakta olan binlerce şeyi anlamaya hiç çalışmamalı. Onunla psikodrama yaptık bugün ve ben her şeyi anlar gibi oldum bir an ve anlamadım bunca yıl niye anlamadığımı. O yüzden yeni kararlar verdim. Artık sevmeyeceğim. Bütün kabahat benim. Suçum zeki bir kadın olmaktı. Herkes bana çok kızdı. Zeki olmak umurumda da değildi üstelik. En az annem kadar güzel olmak istiyordum. Babam kadar dürüst. Ama onları da suçladılar. Üst katımda, ağır çıplak ayaklarıyla... Neden İstanbul’a geldim. Menekşelerimle, ölü balıklarımınla, pas lekelerimle. Altında ödevlerimi yaptığım erik ağacımla bayağı da iyiydim. Artık sevmeyeceğim. Bütün kabahat benim. Sadece kestane şekeri yiyeceğim ve kedime “Mırla Odetta mırla, bana dışarıda inanılacak bir şey olmadığını hatırlat” diyeceğim. Hayatımı külliyat değil, kül yapıp dualarla okyanusa fırlatmak istiyorum. Belki de bir yunusun karnına girip oradan hiç çıkmamak. Annem eskiden

yunustu benim, güzel, yumuşak, şakacı. Telepatik bağlantıları-
la güçlü ve uzak. Bana gelince yiyebildiğim iki balık türü vardır
benim: tekir ve kalkan. İlki benim, yanık derisiyle ikincisi kal-
kanım. İkisini de yediğime göre yunusun karnına sığınmak zo-
rundayım. Yunusun karnına girdim. Yunus kalbime girdi. Ya-
nımda geniş yapraklı bir bitki yetiştirildi. İşte o artık yemek is-
temediğim bir kalkan cinsi. Yani kendime zulmettiğim, her za-
man yeniden keşfettiğim ilahi akıl simgesi. Bana gel yunus beni
götür uzaklara. Benim utanılacak küllerimi yut parçala. Belki
mavi bir şarkı söylerim sana eski siren günlerinde olduğu gibi
mavi kuyruğumla. Rusya'da dini bilgileri olmadığı için tarikat-
lar artıyor. Kendini Mesih sanan biri var. Tarikat üyeleri bir süre
sonra kişiliklerini yitiriyorlar. Tao kavramının ardındaki Hsü-
an metaforu gibi karanlıktı. Bu gecenin karardığı ya da beyazın
karşısındaki siyah gibi karanlık değildi. Ama aklın doğum ön-
cesine dönmeye çalıştığı zaman karşılaştığı bir karanlıktı.

Üç dakikalık kısa film. Adı "10 phases".

New York Central Park'ta uzanan, piknik yapan bir adam.
Yanında saat ve zamana ilişkin bir kitap. Onun üstünden ka-
mera gökyüzüne çıkıyor. Yıldızlar, espace, başka bir galaksi,
tekrar dünyayı görüş, onbinlerce mil uzağa gidiş, dünya, Ame-
rika, New York haritası, Central Park, adam, adamın elinde fo-
kus, elinin derisinin altına doğru mikrometrelerde gidiş, tekrar
uzaya benzeyen şekiller, mikrokozmos, vertigo, baş dönmeleri
şeklinde bir aşağı bir yukarı gidiş gelişler. İstanbul'un kurma-
casının içine girmek gerekiyordu. Bir kurmaca gibi İstanbul'un
içine girmek, üç boyutlu bir rüya. Burada tüm uğraşlar, aktivi-
teler dünyanın sonunu, gizli tonalitesini taşıyor gibiydi. Mono-
manyak İstanbullular, doğruluk temizlik monomanyağı çeşit-
li tarikatlar, sokaklara salıverilmiş dilenciler, deliler, kaçık ve
kaçkınlar, dünyanın sonunun Apokalipsin son mührünün açıl-
ışı gibiydi.

İşte burada her şeyi yeniden yapıyorum:

Apocalipse. Eskiden kiliseler bölünürken bugün aşırı birleşmeye gidiyorlar çünkü izole olmaktan korkuyorlar. Bu şundan dolayı; eskiden düşman inançsızlıkken şimdi kayıtsızlık, ilgisizlik olgusu. Yığınların dine ilgisizliği.

Apocalipse kitabını açarsak son zamanların ve gelecek yeni zamanların kitabı şu öngörüyü görürüz ki insanların kayıtsızlığı rahiplerin elinde gerçekleşecek. Büyük gösterimden önce bütün şeylerin yeniden yapılmasına yol açacak.

Eğer tüm evrende başka hayatlar varsa niçin bizim küçük dünyamızda incarne oldu. Kozmosun diğer üyeleri kurtuluştan yoksun mu kalacak? Başka dünyalarda da Tanrının koruyucu gözü altında uyuyan, yürüyen, sevişen canlılar var mı? Şimdi 2000 yıllık bir durum tersine çevrilmek isteniyor. Kör inançlar yerine berrak akla dayanan bir inanç.

Vatikan Concile'inde dogmalar dokunulmadan duruyor. Yalnızca Meryem'inki değişip geliyor günümüze. Asompti-onda taçlanıyor. Meryem'in dogması trinite dogmasından ayrılmaz. Her şey Ortodoks olmayan bir adamın elinin tersiyle bin yıllık dogmaları altüst etmesini bekliyor. Ama tuhaf şey, bugün günümüzde söz din adamlarından, imamlardan çok laiklere düşüyor. Dindışı düşünceler bilinçaltı yollarla camilere bile girmiş durumda. Kehanet inananlar için bir işaret evet çünkü ortada bir masterplanın olduğunu ortaya koyuyor. Ama kehanet 50/50'dir. Yarısı safsatadır. Gaybın anahtarı yukarıdadır. Andre Malraux bakın ne demiş: "Gelecek yüzyıl o kadar felaketlere sahne olacak ki Tanrıları reintegre etmek gerekecek." Hz. Musa çölde Tanrı'nın sesinin nereden geldiğini anlasaydı bütün Mısırlılar gibi oraya tapınak inşa edecekti ama

anlayamadı. Çünkü Tanrı o kadar dışımızda. (Doğuda çok yakın olsa.) Yoksa her şey saçmalık olsa bir masterplan olmasa akıl nereden geliyor. Kehanet çileli belalı bir yoldur. “Evren sonsuzdur” dediği için Giordino Bruno yakıldı. Bizde abdalara malum olur denir. Tanrı için biz annesine kırdan çiçek toplayan çocuklar gibiyiz. Belki anlamsız çiçekler de olacaktır orda ama yine de anne alır demeti vazoya koyar. Evet bir sürü Yahudi saçmalığı da denilebilir. Ama gelin görün ki Big Bang teorisi nasıl da Başlangıç’a uygun düşüyor. Evet, bütün şairler yıldırım hızıyla hakikate iner. Evi boydan boya çevreleyen çam ağaçlarının önünde yükselen pembe gül ağaççıkları insanın aklına BELLEVUE türünden art nouveau isimler getiriyor. Kuzeyin en sıcak günlerinden biri... Bütün gün evin arka cephesinden yel değirmeninin önünden bisikletliler geçiyor. Bazıları kollarıyla havada jimnastik yaparak gidiyorlar. Evde çatı katına çıktım. Bir yığın üçgenden oluşan ilginç bir yapısı var. Tam altında yere uzanıp baktım. Zamanın da bir konstrüksiyonu var. Sürekli France Culture dinliyorum. Artaud da radyo dinlemeyi çok severmiş. Aşağı indiğimde tuhaf bir şey gördüm. Masanın tam üstünde boşluğun ortasına bir bebek örümcek, küçücük bir ev yapmıştı. Bu tuhaf bir şeydi. Görünmez dokularla kurulan bir yapı zamanın tam ortasına. Bahçede de mikroskobik turuncu örümcekler kolonisi var. Bunlar çok şeker şeyler. Unutmabeni diye adlandırılan küçücük mavi ev çiçeklerinin hemen ardında bir delikten çıkıp yayılıyorlar. Pencere çerçevelerinin petrol yeşili dokusu üzerinde görünür görünmez bir yaşam sürdürüyorlar. Ne yaptıkları belirsiz. Çok fazla ilgilenmemek lazım. Kendi hallerine bırakılmayı beledikleri anlaşılıyor.

Anti Kamera. Yağmura bakan bir puhu-taş. Penceremden içeri girmek istiyor. Bana doğru değil. Cama doğru. Göğsümde o günden beri bir broş taşıyorum. Katledildiğim günlerin hatırası olarak. Ama bunun bana iyi geldiğini kimse inkâr edemez. Dün Hint restoranında tuhaf bir çay içtik. Gerektiğinden oldukça büyük porselen bir çaydanlıkta defne yaprakları ve adını size söylemekten çekindiğim bir bitki dalı yüzüyordu. Çekinmek mi, istememek mi, hiç fark etmez. Söylesem de söy-

lemesem de yargılanacak olduktan sonra. Misafirperverliğimin katletildiği günlerin aziz bir hatırası olarak. Bütün gün kediler yalanıp durdu. Çoğu kişi kar yağdığında ne yapacağını bilemez. Böyle günlerde bilinçte anti kamera açılır. Karı önemse-miyormuş gibi görünen puhu-taşlarla pencereleri zorlar. Kristal likör kadehleri... Onları doldurarak mor sıvıları bekler. Son akşam yemeğini terk eden kül gözlü kadınlar asma yaprağında istavrit kızartırken ekim gecelerini unuttur. Şimdi isimlerini bile anımsayamadıkları birkaç beceriksiz kavalie. Anımsamıyor, anımsamıyor işte. Asma yaprağında istavrit kızartmayı yeğliyor. Külbastı gibi bir şey puhu-taş. 2000 yılının genç kızları gülecek size, yayınlamadığınızı çarpık kolaj düşüncelerinize ve kollalı taş gömleklerinize... Bir kez daha yineliyorum işte. Külbastı gibi bir şey. Puhu-taş!

“Bir Türk ve lanetli insan.” Schweigger’e göre Osmanlı’nın Avrupa’ya doğru genişleme isteğinin altında bahtsız kocasını yabancı diarlara süren kavgacı ev kadınları yatıyordu.

“Bugün hüküm daima galiplerindir. Bugün galip olan Avrupa. Devam da edecek. Biz yeniziz. Zelil ve mahkûmuz. Mutlak bir savaş içindeyiz. Bu savaşta Avrupa muzaffer. Biz kendi davamızı unutmadan Avrupalılaşımalıyız. Bütün saffeti, iffeti ile kendimizi muhafaza etmek mümkün değil. Dilimiz yok oldu. En iyi yazarların elinde bile dilimizde musiki yok. Bizim kavgamız bir yerde Don Kişot’un kavgası bile değil. Biz hiçbir zaman Avrupa’nın çağdaşı bile olamadık. İslamın yükseliş asırlarında Avrupa Ortaçağ’ı yaşıyordu. Avrupa’nın yükseliş devrinde ise İslam Ortaçağ’ı yaşamaktadır. Bu itibarla iki medeniyetin birbirini bütün olarak değerlendirmesinin imkânı yoktur. Ya aşırı bir hayranlık ya da aşırı bir küçümseyiş...

Oysa Avrupa lütuflarını çok pahalıya ödedi. İstedikimizi değil kendi istediğini verdi. Ve tabii kolay olanı aldık: Dansı, sefahati, pokeri... Esası almak güç bir şey. Onu alamadık. Bir kere Avrupa sanayileşmemize izin vermez, vermedi de...” (Cemil Meriç)

Kendim: Hiçbir yere koyamadım.

İbranice şiddet ve sessizlik kelimeleri aynı kökten geliyor. Belki de bu yüzden şiddetin en korkunç biçimi sessizliğin şiddeti olmalıdır. Gece ve sis adı verilen Bizansiyyalıların sessiz şiddeti... Buna karşı tek çözüm varoluşçuların umut etmeden savaşmasıdır.

Kayıp Şehir İstanbul

Kayıp şehir İstanbul, Yahya Kemal'in kayıp şehri... Zamanın içinde kaybolan bir Ahmet Hamdi Tanpınar bulmacası: Nişantaşı'ndayken Eyüp'ü özlüyorsun Eyüp'teyken Üsküdar'ı. Tıpkı bir bulmaca gibi bütününü çizilemeyen şehir. Bütün İstanbul ressamaları yıllarca aynı kenti, büyülendikleri semti çizmişler. Bütününü çizebilen olmamış. Bütünü kaçıyor, yok oluyor çünkü. Güvercinleriyle zamanın içine gömülen şehir. Şehrin bütün saatleri kayıp bir şehri imliyor. Şehrin bütün programlarında melankolik bir yas: dejenere bir kentin yeniden fethi. Şehrin sağ ve sol, eski ve yeni kesimlerinde aynı melankolik yas: Kayıp bir kentin yeniden fethi. Aynı şekilde dejenere ve kayıp bireylerin yeniden fethi; büyüklenme arzusu... "Türkiye sizinle gurur duyuyor!" İsa'lar, Mesih'ler, Mehdi'ler, sahte peygamberler, kadın peygamberler, Mevlana'nın reenkarnasyonları, görevliler, kurtarıcılar... Tüm bir kent... Kendi kayıp görkemine ağlıyor... İstanbul'da gizli bir şiddet bireyleri en aza, en aşağıya indirgediği için mi bu büyüklenme arzusu çıkıyor, yoksa şehrin kayıp görkemi mi bireylerinin alter egosu haline geliyor? Robbe-Grillet'nin *l'immortelle* filmindeki gibi. Yitik bir kadın, bir Leyla mı bu kent yoksa Orson Welles'in filmindeki gibi kara trenlerin ve sigara dumanlarının buharında oluşan bir polisiye dram mı? Hayır bunların hiçbirisi değil. Kayıp kentte kayıp olan o şey bulmacanın resim karesinde odaklanıyor. İstanbul deyince imgeleme düşün o şeyin resmini, o kayıp karenin resmini kim çizebilir? Çünkü ben birçok kez denedim. Karşımda

her seferinde başka bir kent vardı. İşte bu yüzden o kayıp kareye Bizansiyya adını veriyorum. Kayıp olan ve her zaman varolan o şeye. Bizans'ın yeniden fethiyle birlikte büyük bir imparatorluk fikri, İstanbul'un İslamcılar açısından yeniden fethi; eski elit İstanbul'un eski İstanbullularca yeniden fethi... Bir aynalar tüneline Rönesans fikri... Orson Welles'in sis ve dumandan oluşan şehri... Küllerinden yeniden doğması beklenen Bizansiyya! Sakinlerinin düşlerinde fethedilen o kayıp şehir, yeniden dirilen erguvani sandaletleriyle Bizansiyya! Kayıp öğretilerin şehri, Yeşilçam'ın mistik, erotomanik versiyonu. Herkes bir gün fakir kral olarak uyanıyor Ayasofya'da. Kurtarıcıların saati: Bizansiyya! Birbiri içine açılan kapılar: Kurtuluş kapıları... Her biri daha derin bir melankoliye, soyut bir yitiklik duygusuna açılan kapılar; kulaklarda ezik bir ses: "Türkiye sizinle gurur duyuyor". Bozkurtların ve güvercinlerin gölgesinde bir İstanbul... Kayıp ütopyaların, nostaljilerin gölgesinde bir İstanbul. Bizansiyya'nın yeniden fethi...

Kuyumculukla bozmuş bir adam. "Pırlantalar üstüme geliyor." Cinlerle ilgileniyor. Bir arkadaşı inanmıyor. İnanmıyorsun ha, bu gece sana bir tane göndereyim de gör, altına yapasın, diyor. Arkadaşı çok korkuyor. Bi daha gönderme, diyor. Arkadaşları bir şoför bu işi bir business yapmış. Diyor ki, günlerimiz büyücüden cinciye, cinciden büyücüye koşmakla geçiyor. Bu döngüye girdin mi bir daha çıkamazsın, diyor. Bir müşteriyi alıp tanıdığı bir büyücüye götürüyormuş. O büyü tutmuyormuş falan, alıp bu sefer cinciye büyü bozdurmaya gidiyormuş. O da olmayınca başka bir büyücüye falan. Bu iş (adamının gezileri) Adapazarı'ndan Edirne'ye kadar bir bölgeyi kapsıyor. Zaman zaman Çanakkale'ye kadar gittiği oluyormuş. Nurten uzaylı görmüş. Bir su oluğunun önünde yığılıp kalmış, ölmüş yani, ölmüş yani, bir el kadar, yumurta sarısı, büyük bir karın, ayaklar yok, iki kol üç parmaklı, karından sonra uzun bir boyun, karında pullar, gözler büyük acayip, E.T.'ninki gibi, kadın korkuyor, alıp uzağa atıyor, kimseye söylemiyor.

Bir sır satılmış.

Bizim kız gümüşe döndü. Öyle tangur tungur bir şeyler alıyor sürekli. Çocuk fakir fakat çok zeki. Amerika'dan burs alı-

yor. Sonra annesi babası gittiğinde cam ardından görüştürüyorlar beni. Niye? Çünkü Atom. Uzaya bir şey fırlatmışlar falan. Her ailede kadın verici. Kadın bilezikleriyle falan veriyor.

Nietzsche: Yok hiçbir ruhban sınıfı.

Yok hiçbir gerçek yargıç
Yukarıdakinden başka

Şiirlerimin, bestelerimin Ayasofya'ya benzemesini isterdim. Minarelere bile düşen yıldırımını gördükten sonra hiçbir şeye benzememesini istiyorum. Zaten artık siyah da yok beyaz da. En çok sarılara, grilere, kahverengilere inanıyordum. Sonraları bu renklerin anlamını keşfettim. Bendeki *Kuran*'ın renkleri idi bunlar. Birisi "Türkçe melodik olmaktan çok ritmiktir. Her hecesinin anlamı vardır" demiş.

Yalvaçların üzerine yazdıkları duvar ince maden damarlarından çatlıyor. Ölüm enstrümanlarının üzerinde parlak ışıklarla gün doğuyor. Her insan kâbus ve düşlerde bölünürken hiç kimse defne yaprağını oynamayacak mı? Susku çığlıkları boğduğunda. Eğer başarabilirsek hepimiz arkamıza yaslanıp gülebiliriz ama korkarım ki yarın ağlıyor olacağız. Bilgi ölümcül bir dosttur kimse kurallarını ortaya koymazsa. Bütün insanlığın kaderi gördüğüm kadarıyla çığınların elinde. [King Crimson.]

Dünya da, öteki yana... Bu yeryüzünde şimdiye dek ortaya çıkmış en alınyazıcı olay büyüklük vehmidir: Küçük çarpık böcekler ve yalancılar, başlarlar Tanrı, Hakikat, Işık, Tin kavramlarına sanki kendilerinin eşanlamlılarıymış gibi sahip çıkmaya. Bütün bu alınyazıcı durumu olanaklı kılan, dünyada akraba, ırktan akraba bir büyüklük vehminin bulunmasıdır. Yahudi büyüklük vehminin... Kutsal düşüncelerin Yahudilerden çıktığını varsayıyor: Hiristiyan, yalnızca daha özgür itikatlı bir Yahudidir.

Kâfiristan: Kâfirler, İskender'le Pakistan'a gelen Makedon-yalıların torunları... Paganlar zorla İslamiyeti kabul etmişler, iç-

ki içiyorlar. Sıcak şarap. Kadınlar çok güzel, saçları kazınmış. Yandan örgülü, kaç göç yok. Büyük İskender'in Makedonyalı torunları... Talibi kuşatan Talibanlar namaz vakitlerinde camileri bombalıyorlar. Her türlü resme filme, röportaja karşılar. Havaalanını bile filme çekertirmek istemiyorlar. Eskiden Protestanlaştırılmış ramazanlar vardı. Oruç pek yok...

Dindar insan tipik bir decadent'tır.

Bir halk üzerinde dinsel bir bunalımın ortaya çıktığı her zaman dilimi, hep, sinir hastalıklarının yaygınlaştığı dönemlerdir. Hristiyanlığın değerlilerin en değerlileri diye inandığı, tepesine astığı durumlar, saralılığın biçimleridir. Kilise yalnızca dolandırıcıları ve delileri aziz ilan etmiştir. "Folie Circulaire, zaten temelden hastalıklı bir toprak üzerinde" Hristiyan hareket her türden atıkların ve artıkların toplu hareketidir. Bunlar Hristiyanlık aracılığıyla güce ulaşmak istemektedirler. Çoğunluk egemen oldu. Hristiyanlık ulusal değildi. Irk temelli değildi. Yaşamın her türden bozuk kalıtlımlarına hitap ediyordu.

Sodom ve Gomore. Lut Sodom'u terk ettiğinde güneş doğmak üzereydi. Sodom ve Gomore'nin üzerine kükürt ve ateş yağmuru yağdırılmıştı. Bozuk ve sapkın insanlarıyla birlikte kentler yok olmuş, çevredeki yerler de yanıp kül olmuştu. Lut'un karısı geri dönüp bakmamaları istendiği halde geri dönüp baktığı için bir tuz heykeline dönüştürülmüştü. İki suçlu kentin eskiden olduğu yerde şimdi iki deniz var. Suları tuzlu ve kükürtlü olan bu denizden zehirli gazlar çıkıyor, doğaya karşı işlenmiş suçların uğradığı korkunç bir örnek olarak. İstanbul hava kirliliği, siyah yağmur suları, kirli sular, kolera, kolera zamanında aşk, Sodom'da olduğu gibi insanlar günahlarını gizlemiyor, TV'den ilan ediyorlar. *Tevrat*'ta kadınların yönetmesi de sona yaklaşıldığının işareti, transparan giysiler, bir tür dövmeler, anarşi, kazınmış kafalar, kibirli kadınlar da işaret ediliyor. Yedi kadın bir adamın peşine düşecek yalnızca ismini almak için ama geçimlerini kendileri sağlayacaklar.

Sodom. Evi eve, tarlayı tarlaya bitiştirerek bir ülkenin ortasında yalnız kalanlara, terk edilen güzel evlere, sabah erkenden

kuvvetli içkilere koşanlara, harp ve lir eşliğinde gecelere kadar içkiyle uzananlara, düğüm atan büyüklere lanet edilecek... Oysa bunlar kendi gözlerinde akıllı uslu ve kibirlidirler. Lanet onlara! Kibirli gözleri aşağı çekilecek. Bunlar içki kahramanları ve kokteyl şampiyonlarıdır. Işık kalın bir sis tabakasıyla kırılacak. Kurtuluş için tabula rasa yapmak lazım. Bu günden itibaren her şeye dikkat et. İncir, nar ve zeytin ağacı hiçbir şey vermedi. Havadaki kuşları, denizdeki balıkları sileceğim. İnsanın yüzünü yeryüzünden sileceğim. Tanrı'nın kehaneti.

Hesap Günü. Kibirlilerin indirileceği gün, ülkenin putlarla, yabancıların çocuklarıyla dolduğu gün, Allah'ın gazabı inecek, insanlar kayaların taşların arasına girmek isteyecek. Put: İnsanın kendi yaptığı şeylere tapması. İnsanlar paralarını kıymetli eşyalarını yarasalara atarak kaçışacaklar. İnsanın değeri nedir ki? İnsan nedir ki burunda bir nefesten başka?

Allah'ım sen bu kenti koru. Senin olan bu şehri bütün felaketlerinden, uğursuzluklardan, düşmanlarından koru. Bağışla bizi ve bizi kurtar. Bu kentin günahlarından bizi kurtar. Şeytanın amansız çekiciliğinden ve tehlikelerinden bizi koru. Amin.

Melek. Babil kralı Nabukadnezar'ın tapınılmasını istediği puta tapınmayan üç inançlı kişi. Danial'ın arkadaşları Ananias, Misael ve Azarias ceza olarak harıl harıl yanmakta olan bir fırına atılırlar. Ama bir melek onların yanına iner. Fırında aksine akşam yelinin getirdiğine benzer bir serinlik hüküm sürer. Nabukadnezar adamlarına der ki, "Ben dört adam görüyorum üç yerine. Dördüncüsü bir melek kadar görkemli ve güzel". O zaman o da inanır. Bu anlatıdaki kuşatıcı ton, vücut iklimi, gençlik, özgürlük, sevecenlik, saflık arayışı, mistik şiirsel düşüncenin unutulmuş dilinin arayışı... Tıpkı Rimbaud, Lautreamont türü genç şairler gibi bu şairler de "ben başkasıyım" diyebiliyorlar. Daha yaşlı bir şair olarak onlara diyebileceğim şu: "Gizin anısını saklı tutun. Gizin anısını saklı tuttukça şiir yazabilirsiniz. Çünkü mutluluğu taşımak mutsuzluğu taşımaktan daha da zordur."

İnsan yüreği Tanrı'yı yansıtan aynadır der Hipelus Silerus. Tıpkı Mevlana'nın resim yarışmasındaki gibi aşırı bir biçimde pohpolanan ayna ya da kalp görünmez dünyanın (gayb) limitsiz ve suretsiz bir sureti oluyor.

Bakışın parlatılması lazım. Batılı adam bugün mistik şiirsel düşüncenin unutulmuş dilini yeniden keşfetmek zorundaysa, doğulun da bilinçaltı batılılaşmasının etkisinde yarattığı hibrit kavramları demistifiye etmesi lazım.

Solan bir yürekle yaşamımı yeniden ele aldım.

Esperanza, dedi. Enerjiya, dedi. Tekrar vizyonlar meleğini toprağa gömdüm.

Entegrist siyasi İslamcı akımın elinde Cebrail vahiy meleşinden çok başka bir şey oluyor. Doğulu yalnızca dünyaya düşmüştür. Tarihin içine düşmemiştir.

Doğunun hacıları batının gezginleri!

Ne tarihin içine düşmenin yarattığı baş dönmesini ne de nihilizmi doğunun...

Enformatik çağında dünya küçülüyor ama içsel uzaklıklar daha da büyüyor. İslamda olaylar bir meta-tarihte geçer. Fransız Devrimi gibi belli bir coğrafyada belli bir tarihte geçmez 1789 gibi. Vizyoner bir zaman mekân boyutunda geçer. Cebrail peygambere ruhların dünyasında görünür. İslamın politik bir düzen haline gelmesi durumunda, Cebrail vizyonlar toprağını bırakıp ezilenlerin hakkını korumak için tarihsel zamana iniş yapar. Ne Tanrı'dan başka her şeyi yadsıyan dünya görüşünün huzuru ve eski mistiklerin hevesi var bizde ne de batıdaki nihilist düşüncenin kışkırtıcı huzursuzluğu.

Güzellik / Alien. Nimbus efekti: Güzel insanlar aynı zamanda iyi, güvenilir ve başarılı olarak düşünülüyor.

Başka bir araştırmaya göre güzel yüzler ortalama yüzlerdir. Herkes farklı bir güzelliği aramaktan çok "İşte ben de herkes gibiyim çünkü herkesinki gibi bir eşim var" demek istiyor. Pop müzik sanatçılarından televizyon sunucularına hatta kültür sektöründe bile böyle bu.

Farklı olan yabancı bir unsur gibi. Alien gibi bünyeden dışarı atılıyor.

Küçük bir alana sığdırılan Japon espasında yeşil çay içtik. İngilizler çay zamanlarına 'bir sonsuzluk anı' olarak bakıyorlar. Çay ilkin Çin'de bulunmasına rağmen Japonlar ve İngilizler bu işin üstatları olmuşlar. Bir sessizlik ve dinginlik espasında küçük taslardan içilen yeşil çay made in Japan bir lirizmle çınıyor. Uzun çay seremonilerini ilk kavramlaştıran kişi beklenmedik türden biri: Savaş ustası bir samuray. Savaştan önce moralleri yükseltmek ve ruhları sakinleştirmek için uzun süren ritüeller oluşturulmuş. Tasları verme biçimleri ve suyu çaydanlıktan boşaltırken yapılan müzik gibi incelikler. Yeşil çayı siyah çaydan ayıran şey yaprakları değil, fabrikasyon biçimi. Yeşil çay siyah çayın fermente olmamış biçimi. Japonya'da çay parasını dört aile bölüşüyor. En popüler yeşil çay türü Sencha. İçinde pirinç olan çaylar da var. Seremonilerde kullanılan çay ise yeşil bir toz şeklinde olan Macha. Eskiler yeşil çayın ömrü uzattığına inanırmış ama anti-kanserojen olduğu ve kolesterolü indirdiği kesin, dış çürümelerini de önüyor. Bugün bazı egzotik modern japon kadınları erotik çizgi romanlar yaptıktan sonra eve gidip tek başına çay seremonileri yapıyorlar. Aynı özel efektleri beğenip beğenmemesine bağlı (bir filmde) artistik Japon erkeklerinin bir kadın beğenip beğenmemesi.

Ekranlarla çevrili odalarda yaşıyorlar ve dış dünyayla hiçbir ilişki kurmak istemiyorlar. Ama yaşam tam bir cehennem.

Tanrı aşkı omuzlarına çelik bir manto atıyor.

Orman yırtıcı hayvanların renklerine bürünüyor. Brüghe'l'in linyit gökyüzü. Hafız'ın deyişiyle bir vücut iklimi.

Bir arketipin kendi dalga uzunluğunu bulması

Kozmik dağın izomorf sembolü İslami Çağ'da Kaf adlı psiko-spiritüel dağ oluyor, sekizinci iklim. Sühreverdi, platonik fikirleri mondeist melekbilimi ruh içinde dönüşüme uğrattı. Farabi ise felsefi akılla, vahyin içindeki kutsal ruh arasında bağıntı kurdu. Bir daha hiç çıkmamak üzere Bohr'un yerçekimine girmek.

Mehdi: 12. İmam: Gizli İmam Maitre du temps: Sahib al-zaman.

Âdem'de başlayan peygamberlik mührü öğle vakti en yük-

sek noktasına Muhammed'le ulaştı. Bundan sonrası batı üzerinden kararma noktasıdır. Ta ki Mehdi'ye gelinceye kadar. Mehdi gecenin karanlıklarını dağıtacaktır. İşte bu gece egzistansiyel olarak "bizim zamanımız", zamanlar arasındaki semboller ve ezoterizm zamanıdır.

Eğer Bizansiyya'ya bir kez girdiyse insan, garip bir duygunun esiri olur. Yeni Cami'nin karşısında ya da Kaktüs Cafe'de geçirilen bir saat bir şaşkınlık uyandırır ya da bir kapana kısılmışlık duygusu ya da bundan çok daha güçlü bir duygu... Garip bir enerji, bir megalos-idea... Her çeşit insanın oluşturduğu kalabalıkların yoğunluğu mu bu, yoksa her zaman abartılmış 'oryantal kent'in baskısı mı? Eyüp'te Pierre Loti kahvesinde yakalanan şey ne mesela? Bir oryantalist enerji mi? İstanbul dünyada tek değil ise, bu kentte oluşan o garip enerji ne peki? Kozmopolitlikten kaynaklanan bir şeyse New York'u, Paris'i düşünün. İstanbul o kadar güçlü olmamasına rağmen daha güçlü kuşatıyor insanı. Eğer güzellikleriye, dünyada birçok güzel kent var. O zaman bu büyülenme duygusu nereden geliyor? Benim görebildiğim tek bir cevap var: Kayıp bir kent enerjisi, Bizansiyya enerjisi... Yitik zamanların enerjisi... Asırlar boyunca bu yerde bir fikir geliyor, bir büyüklük fikri, bir imparatorluk projesi... kentte ve kişilerde... Yastığının altında bir molotof kokteyliyle uyuma gibi bir fikir, her İstanbulluyu mutsuz ve huzursuz eden ama büyüleyen...

Dünyanın başkenti? Bir kurtarıcı kent. Eski kehanetlerde Nos-
tradamus'un kitaplarında araştırılan şey: Mesih İstanbul'dan
mı çıkacak? Belleklerde istikrarla kendini yineleyen bir şey: Bi-
zansiyya'ya karşı olan bu eğilim, bir Bizans tutkusu... Bir mi-
lenyum önce Çinliler bu kente "kentlerin kenti" diyordu. Orta-
çağlardan beri mükemmel bir kent olarak düşünülen bir kent...
Sürrealistlerin haritasında Paris'le birlikte hüküm süren iki
merkezden biri. Ta baştan beri kentin inşa edildiği uzama bir
ölçsüzlük hâkim olmuş gibi. Bir kabına sığamama, bir sınır-
sızlık, bir ölçsüzlük enerjisi... Bizans'tan ve Konstantinopo-
lis'ten miras bu canlı enerji Osmanlı İmparatorluğu boyunca ve
günümüzde sürüyor. Bizans, Konstantinopolis ve İstanbul'da
garip bir simya oluşuyor. Bu simyaya Bizansiyya adını veriyor-
um ben. "Birçok sivil toplumun ideal kenti" olarak İstanbul-
Çarigrad, İslam ve Ortodoks dünyasında hüküm süren bir Bal-
kan metropolisine dönüşüyor.

Ortodoks dünyanın merkezi olarak Fener Patrikhanesi ka-
yıp bir görkemi yeniden yaşamaya çalışıyor. Dolayısıyla pat-
rikhane şizofrenik algılama boyutunun merkezi haline geliyor,
tıpkı Ayasofya gibi. Ayasofya'yı ibadete açmak İstanbul'un ye-
niden fethi söyleminin bir parçası. İstanbul'un vaat ettiği parıl-
tılı şeyler, kaotik ve vahşi kent yaşamı arasındaki çelişki, İstan-
bulluların kafasında paranoyak bir fısıltıya dönüşür. Bir Bizan-
siyya cininin fısıltısı bu, kafaları durmadan tırmalayan. Bu cin,
gecekonduklardan dövmeli barmenlere kadar metropolisin bü-
tün labirentlerini dolaşıyor. Şizofrenik, hedonist bir enerji derin
İstanbul'da kol geziyor. Balkanlar'ın, Karadeniz'in, Ortadoğu
ve Türki cumhuriyetlerin merkezi olarak yeni bir imparatorluk
projesi gündeme geliyor. Bizansiyya cini derin İstanbul'da kol
gezerken şehrin kalbi betonlaşıyor.

Gılgamış'ı, *Eski ve Yeni Ahit*'ten sahneleri anlatan öykülü Bizans ipeklileri, çoğu altın ve mor renkliydi. Çoğu imzalanmamıştı. Sanatçı ile zanaatçı arasındaki hiyerarşi İtalyan rönesansı ile ortaya çıkmıştı. İpek yolları üzerindeki kısıtlamalar, Konstantinople'da Boğaz boyunca gizli ipek atölyelerinin ortaya çıkmasına yol açmıştı. Bu konuda devlet totalitarizminin ilginç bir biçimi ortaya çıkmıştı. Kimse mor, sümbül ya da menekşe renkli ipek giyemiyordu. Bunlar yalnızca ve yalnızca Bizans İmparatorluk ailesine rezerve edilmişti. Bizans'ta ipek ve ipek yolları ekonomik ve politik göndermeleri olan başlı başına komplike bir hadiseydi. Brüt ipeğin sırrına kimse Çinliler kadar vakıf olamıyordu. (Kalbim vahşi bir çin ipeği gibi gizlice hışırdadı, kendine kapandı gizlice.)

İsa'nın ve onun yeryüzündeki temsilcisi Bizans imparatorunun şanını yüceltmek için bütün kiliseler gümüşlü, altınlı, parlak ipekli kumaşlarla kaplandı. Bazı doğulu barbarlara da barış antlaşması karşılığı olarak ödendiği gibi bazı yüksek memurlara da aylıklarının bir parçası olarak ipekli kumaşlar ödeniyordu. Yeni Hristiyan modası doğmuştu. İpek dükkânları geceleri reçineli meşalelerle aydınlanarak ilk kez ticari reklam anlayışı uygulanıyordu. Justinyen, Türklere dut yaprakları üstündeki ipekböceklerini ilk gösterdiğinde büyük bir şaşkınlığa uğramışlardı. Ben de çocukluğumda bir odanın tahta zeminini böyle dut yaprakları ve iğrenç görünen birtakım beyaz böceklerle kaplı gördüğümde aynı şaşkınlığa uğramıştım. Ah Bizansiyya'nın gizli bellek odası ve vahşi bir Çin ipeği gibi gizlice hışırdayan kalbim.

Evet, tıpkı Fatih gibi o da gemisini benim kalbime giren gizli yollardan kaydırmıştı, önce benim belleğim ipekböceği odasına inmiş. (Orsalabanda) Sonra muzaffer bir korsan gibi o muhteşem mor ve altın renkli ipeği gözlerime bir mil gibi çekmişti. Çocukluğun ve belleğin o karanlık organik ipekböceği odasıydım artık. Gotlar savaşını o kazanmıştı. Serenda isimli Budist köylerden rahipler aracılığıyla ipeğin sırrını getirterek...

O organik odada arzular afyon yemiş ipekböcekleri gibi ağır ağır kıpırdıyorlar ve doğaları gereği değilmiş de sanki çelik bir hipnoz altındaymış gibi her şeyi Bizansiyya'nın o mor

ve altın renklerine boyuyorlar ve onun istediği o mistik kumaşı hiç durmadan hiç durmadan üretiyorlardı. O mistik kumaşla bağlıyordu gözlerimi bir ölüm büyüüne ekleyerek. Umarsızca salınıyordu kalbime giren gizli yollarda, casuslar sokuyordu oralara ben çaresiz kalana dek.

Evet, kalbime giren gizli yollarda gemiler kaydırılıyor, Serenda isimli Budist köylerden casus rakipler sakıncasız dolaşılıyor, onların kalbime soktukları yabancı tırtıllar güneş sinir ağımı parçalıyor, onlardan meydana gelen tuhaf psikodelik kelebekler sonucu hastalanıyor hastalanıyordum. Çaresizdim. Çocukluğun ve belleğin o karanlık organik ipekböceği odasındaydım artık. Gotlar savaşını o kazanmıştı. Kurtarıcı amiralin çelik hipnozu altında çaresizdim... Haliç'in gizli bir ipek atöl-yesinde...

Yeşil acıyı, bir yırtıcı hayvan acısını aramıştım Bizansiyya'da... Bizansiyya'nın sokaklarında dolaşıyorsun. Özgürce dolaşabileceğini sanıyorsun ama sor kendine belki başka yerdesin. Olmaman gereken bir yerde. Sokaklarda geziyorsun bir belalı arayarak kendine. Evde başkasın oysa, saatlerce bir noktada kımultısız kalıyorsun. Bizansiyya'nın sokaklarında dönen bir şey var. Tiner çeken çocuklar değil, bar fedaileri, gece kadinları, kokoreç satıcıları, konsomatrisler değil, Bizansiyya'nın sokaklarında dönen çok başka bir şey var. Sürekli inci yutan bir atmaca –Bizansiyya– sansar şairlerinin ellerinde bira kahkahalarıyla yollarında uzandığı. Sürekli inci yutan bir atmacanın çıkardığı ses. İnci mi atmaca mı? Hayır ikisi birden. Böyle bir ses bizi yalayıp geçen. Yeşil bir ışığın delip geçtiği göğüs acısını, bir yırtıcı hayvan acısını aramıştın Bizansiyya'da. Eşini arayan bir geyiğin boğuk ve yabanıl çağrısında belirmişti Bizansiyya. Melankolik sembolün mizacı olan geyik yalnızlığa tutkunduydu. O ışıtmadan ona yaklaşılamazdı. Lirik şiire ve müziğe yatkındı, o kadar ki ezgiyi dinlemek için ormanda uzanır yatardı ve boy-nuzları bir lir şeklindeydi çoğu kez. İhtiyatın olduğu kadar ihtirasın da simgesiydi. Geyik Bizansiyya'ya girdiğinde onun eşini çağırdığı dayanılmaz bir biçimde İsa'yı çağırıyordum ben de ya da eşruhumu... Bazı anlarda Bizansiyya'da bir geyik belirir bir

okla yaralanmış, ağzında onu iyileştirmesi beklenen yeşil bir ot. Efsane der ki onun yarası iyileştirilemez. “Yazık bana aşk yarasına hiçbir otun çare olamayacağı” böyle anlarda Bizansiyaya’da bir geyiğin boynuzlarında bir haç belirir ve ben çağırırım İsa’yı, boğuk bir gürültüyle, medet ummak için mistik yarama.

Gece uyuyamadım. Her şeyi biliyordu. Evet, her şeyi biliyordu ya da bana öyle geliyordu. Her şey kafamın içinde dönmemişti. Yaşadığımı sandığım şeyler gerçekten yaşanmıştı ve insanlar bunun üzerine konuşmuşlardı. Yves de bir yerlerden bir şeyler duymuş olacaktı. Her şey bu kadar muhteşem rastlantılara dayanamazdı. “Ya her şeyi biliyor ya her şey rastlantı ya da her şey birbirine bağlı” dedim. Participation mystique gibi bir şey gerçekleşiyordu. Yani içte olan dışta oluyordu. İç gerçeklik dış gerçekliği üretiyordu. Uyuyamadım. Tuvalet gittim. Işığı yakmadım, dışarıda loş bir ışık yansıyor. Yağmur başlamıştı. Tuhaf bir gürültüyle. Damların üzerinde bir Venedik ya da İstanbul manzarası açılmıştı. Toz renkli gökyüzünden beyaz bulutlar geçiyordu. Gözüm lavabonun üstünde pencerenin önünde duran aynada yansıyan yüzüme kaydı. Bulutların aydınlatığı ayna yüzümü birbuçuk misli büyütmüştü. Her şey *Blow-up* filmi gibi dedim ya da her şey Bizansiyaya. Hiçbir şey anlamıyordum. Hiçbir şeyi kimseye soramayacaktım. Gerçek dışıysa gülünç olmak istemiyordum. Gerçekse kendimi ele vermek. Her şey sonsuza dek Bizansiyalığını koruyacaktı. Kentler, öyküler, kişiler değişebilirdi. Ama her şey her an Bizansiyaya’ydı. Özellikle İstanbul’da. Neyin ne an ne olacağı belli değildi. Bu insanın hem tüylerini ürpertiyor, hem de dehşetengiz bir haz, korkunç bir güzellik sağlıyordu. Bulutların aydınlatığı aynada yüzüm aşk ve tehlike gibi parlıyordu.

Kitap baştan aşağı ayna metaforu içeriyor. Sırın içine giren sır. Karşılıklı duran aynalarda sonsuza katlanan kişinin esrarı... Optik yansımalara dayanan resimlerde olduğu gibi birbirine bakan iki kişinin karşılıklı profil çizgilerinin bir vazonun dış hatlarını oluşturmadaki esrar... Senkron bir biçimde birbirine bakan, bakabilen yani birbirini gerçekten görebilen kişinin arasında oluşan o tuhaf esrarlı vazo... Bu iki kişinin bir de karşılıklı birbirine bakan iki aynanın arasında durduğunu düşünün... Sonsuza katlanan bu iki kişinin arasında oluşan öykünün yani o yakut vazonun çift katlı esrarı görüntüyü daha da bulanıklaştırmaz mıydı? Aynanın üzerindeki buğu gibi daha da iyisi aynanın üzerine hohladığımızda kendi yarattığımız bir esrar, bir buğu gibi.

Bizim öykümüzde senkron bir biçimde birbirine bakan, birbirini görmeye çalışan iki kişi, görüntüyü netleştirmek için sanki görünmez bir aynaya hohlamanın getirdiği büsbütün belirsiz bir bulanıklığa bürünmekteydiler. Açıldıkça daha da buğulanan bir gizem gibiydi bu ve acı veriyordu, çünkü ben aynadaki o buğunun üstüne kalp resmi çizmek ya da seni seviyorum türünden şeyler yazmak için hohlamıyordum aynaya. Onu dolayısıyla kendimi daha iyi görebilmek için, daha net bir görüntü için hohluyordum aynaya. Bir sırra bakmak için bir sırra bakıyordum. Aynayı oluşturan şey de bir camın arkasına sürülen "sır" denilen eczaydı çünkü. Bu aynadaki görüntüye baktıkça ve daha iyi görmek için hohlayıp sildikçe, baktıkça ve sildikçe, baktıkça ve sildikçe yani kafamdaki o Bizansiyya görüntüsünü kurdukça ve bozdukça bir mani gibi dekonstrüksiyon hastalığına tutuldukça işin içinden çıkamıyor ve daha da karanlık bir Bizansiyya'nın içinde buluyordum kendimi. Geceleri çaresizlikle ağladığımda, birbirine karışan Bizansiyya makyajımı silmek

için aynanın önüne geçtiğimde, temizleyici kremin rimelleri, boyları daha da çok dağıttığını görmek gibi bir şey oluyordu bu. Bizansiyya tam anlamıyla teslim alıyordu beni. Hiçbir şeyi hiçbir zaman aydınlatamayacağım düşüncesi beni büyük bir umutsuzluğa sürüklüyor o zaman kurtuluş için yığınlar gibi ben de kurtarıcıyı beklemeye başlıyordum. Onu bekleme düşüncesi beni tekrar kendi hayatımdaki gizeme çekiyordu yani içinde hapsediğim labirentten beni kurtaracak kişi zaten labirentin kendisiydi. Yani çıkış yoktu, olamazdı. Labirent de ayna da sonsuza katlanıyordu.

Bütün kristal Bizansiyya aynalarını kırmak parçalamak böylece o yakut vazunun esrarını yok etmek istiyordum çünkü çözümlenemeyen bütün şeyler sahibine geri dönüyor ve onu yok ediyordu hatta öldürebiliyordu. Tıpkı dört duvardan başka bir şey bulunmayan bir odada kendini bulan bir uzaylının pencerenin dışında başka duvarlara bakması gibi bir şeydi bu. Dışarıdaki labirenti çözmesi için içerdeki labirenti çözmesi gerekiyordu ya da bunun tersi. Uzaylı ya da Alis. Belki de Özgür'ün dediği doğrudur. Alis'tim ben. Hayattan korktuğum için sürekli oynayarak hep küçük bir kız olarak kalmaya çalışıyordum. Ama işte ne zaman bir pencerenin önünde dursam dışarıya değil içeriye bakıyordum. Labirentimde yavaş yavaş, uzun uzun intihar ediyordum.

Trans global underground. O benim sırrımda ve sırrımın sırrında olanı biliyordu. Ben onun sırrının sırrında olanı bilmiyordum. Yüksek kubbeli bir yerden içinde yüzlerce çay bardağı taşıyan siyah bir tül sarkıtılıyordu. Bu o oluyordu ve ben gözlerimde siyah bir tülle ona bakıyordum. İçinde siyah bir kuğunun yüzdüğü göle bakar gibi ona bakıyordum öyle ve bir ses, onun çıkarıp çıkarmadığını hiçbir zaman bilemeyeceğim bir ses, onun oluyordu gece karanlığı içinde, şangırtılarla. Sanki böyle bir sesin içine doğmuştu. Ormanda çakan bir şimşek siyah tülü ve barındırdığı şangırtıları işaret ediyordu. Ve yürek saten bir esrar gibi kendi üzerine kapanıyordu. Yürek bir filmde sürekli tek bir siyah eldiven giyen kadın gibi kendi üzerine kapanıyordu ve bir ses bana boğulmak üzere olduğumu ya da onun boğulmak üzere olduğunu

haber veriyordu. Göle ters yansıyan bir şatonun içinde ışık yayan tek pencerenin önünde duruyor, bana bakıyordu. O benim sırrımda ve sırrımın sırrında olanı biliyordu. Ben onun sırrının sırrında olanı bilmiyordum. Bir sigara yakıyor, "Trans Global Undergro-und" diyordum. Ama bu onun evreni değildi biliyordum. Onun evreni yani kafasının içinde kurduğu şeyler çok başka bir şeydi, sanki yansıttığından daha sıcak bir şeylerdi. Karlı bir dağ kasaba-sında kalın yün kazaklarla şöminenin önünde "Oh Cathy" ya da "You don't have to say you love me" türü parçalar dinlemek gibi. En azından böyle düşünüyordum ama bir sigara yakıp "ters buz etkisi" diyordum. Bir şey vardı... Ona yaklaşmaya çalışanlar buza değip yanan bir el gibi çekilmeye zorlanıyorlardı. Sanki ilk önce "Oh Cathy, Cathy" çalıyor sonra bir ses sigara yakıp "Trans Global Underground" diyordu. Bir şey oluyordu... Bu iki evren yani ka-fasının içinde kurduğu ve dışarı yansıttığı evren hiç örtüşmüyordu, hatta birbirine değmiyordu bile. O zaman bir kadın siyah bir eldivenin tekini geçirip suda yansıyan ışıklı pencereye bakıyordu. Oradan hiç ses gelmiyordu, en azından buzun gölde kırılışı dışında bir ses. Ama kadın kafasının içinde "Oh Cathy, Catyh"yi ya da "Oh darling stand by me"yi duyuyordu. Oysa ışıklı odadan yalnızca sinyal sesleri geliyordu. Bir arabanın farları gecenin karan-lığını yırtıyor, içinden bir gölge gibi o süzülüyordu. Tam şu anda ne düşünülüyordu? Bunu bilmek imkânsızdı. Gölün tek ışıklı oda-sında kristal bir içki şişesi gibi yaşıyordu ve bir ses onun oluyordu gece karanlığı içinde şangırtılarla. Yüksek kubbeli bir yerden içinde yüzlerce çay bardağı taşıyan siyah bir tül sarkıtılıyordu. Bu o oluyordu ve ben onun sırrının sırrında olanı bilmiyordum.

İkonların üzerinden tülleri kaldırıyorlar. Bir oda ve bir pen-cereden başka bir şeyi olmayan sanatçılar. Yok olmak üzere olan kişiler. Fotoğraf resme, düzyazı şiire baskın çıkıyor. Bu gün alnımın ortasından ünikornunki gibi tek, uzun boynuzu gibi her şeyin uzandığını hissettim. Yapraklar, ağaçlar, hayvan ve çi-çek türleri de kalmıyor. Güzel olan her şey yok oluyor. Kilisenin bahçesinde mezarlık var. Unutulmak için uzaklara itilmemiş. Aslında ölmeyen, ölüm ile dirim arasındaki insanların imajları, düşünceleriyle kuşatılmış yaşıyoruz. Mona Lisa hepimizden da-

ha uzun yaşayacak. Picasso'nun kristal bir kayası var. Kayanın içinde yüzyıllardır hapsolup kalmış bir su damlası var. Anımsamak da böyle bir şey işte. Böyle uzun uzak zamanlardan kalma bir şeyi yakalamaya çalışmak.

Kafamın içinde üç gizli oda var. Biri her şeyi baş aşağı gösteren, biri camera obscura, diğeri Konstantinopolis'ten önce Bizanslıların toplandığı kilise. Niye orada toplanmışlardı? Üçüncüsü İbrani odası dediğim yer. Çünkü orada her şey İbrani alfabesinde olduğu gibi başka bir şeye tekabül ediyor. Oysa Latin alfabesi M, N gibi harflerin dışında bütün göndermelerini kaybetmiş durumda. Bu İbrani odası dediğim anımsama odası da başka bir şeye, bir kente, anımsamalar kenti Anvers'e tekabül ediyor. Anvers, anımsamalar kenti dedim çünkü bir elmas kentinin yüreği orası. Örneğin Beyrut'ta yaşayan bir elmas tüccarı da brüt elmas almaya oraya gidiyor. Bahçevanlar sokağı. Kırk beş ülkeden elmasçılar. Elmaslarını sürekli yanlarında taşıyorlar. Elması elmasla kesiyorlar. Burada ahlaki kodu Yahudiler tayin ediyor. Yahudi olmayanlar da var ama gözüken şey Yahudi. Çünkü bunlar çok dindar Yahudiler. Uzun sakalları, şapkalarıyla Yahudi erkeği gibi dolaşıyorlar.

Elli beş yüzlü pırlantalara 'brillant' diyorlar. Bir pırlantanın üzerinde aylarca çalışıyorlar. Brüt pırlanta diyorlar. Yüzde ellisini daima kaybediyorlar. Taşların değeri saflığı, büyüklüğü, rengi oranında değişiyor. Anvers için Avrupa'nın en Avrupalı kentlerinden biri diyorlar. Yahudiler ilk 10. yüzyılda İspanya'dan kovulunca buraya geliyorlar tıpkı İstanbul'a geldikleri gibi. Dışa kapalı mekânlarda korunaklı oldukları kendi bölgelerinde yaşıyorlar. Pırlantadan anlamak biraz "feeling" işiymiş, resimden anlamak gibi. İyi bir ressamın, en kötü tablosunda bile, fırçasını tanıyabilmek. Anvers, belleğin o gizli odası: Elmasın elmasla kesildiği yer. Bir Yahudi gibi üzerinde çalıştığım şey: İstanbul'da başımın az üstünde geçen tiyatro. Bu İbrani odasında ne kadar çalışırsam çalışayım o tiyatronun anılarını yüzde elli kaybediyorum brüt elmas gibi. Alnımın ortasında geçen o oryantal tiyatro... Pırlantadan anlamak gibi bu da bir "feeling" işi, en azından bir Batılı için. Picasso'nun kristal kayasında hapsolup kokan o su damlacığı gibi içinde hapsediğim bu oda – İbrani odası.

Neden ne olmuştu, niçin öyle olmuştu? Bir kez daha evet, terk edemiyorum Bizansiyı'yı. Bir şeyler geçiyor burada, bu odada. Bir meta kurmaca. Çünkü geçen her şey üzerine düşünüyorum aynı zamanda. Zamana âşık olan zamanlaşır.

Bellek içinde, Proust'un Albertine'in aşkını yitirdiği oda. Mecnun'un Leyla'yı yitirdiği gibi. Ama "organların iradesiz belleği var" diyor Proust. Ötekinin soluk ve kısır taklidi, bu iradesiz bellek daha uzun süre yaşıyor Proust'a göre. Akıldan yoksun hayvan ve bitkilerin insandan daha uzun yaşadığı gibi. Kollar bacaklar anıların yükü altında eziliyor. Bu odadan ne zaman çıkacağım? Hegel'in fenomenolojisini ya da Proust'un *Kayıp Zamanın İzinde'sini* tasvir için gerekli model spiraldir. Proust'un ki bazen dairesel diye de betimlenir.

Objelerin zaman etrafında dolaşımı, dolanımı. "Suyun içinde bir kurbaga takla atarak limon kabuğuna yapıştı demek." Ya da yağmurların parça parça yaptığı kızlar. Bütün fotoğraflarıyla suyun içinde kalan bir ev. Susku. Japon dediğimiz o şey. Bir iç dünya balığı. Yüzeylerin üzerinde kayan su damlaları. Bisküvi kutularının üzerindeki resimler. Anıların zaman etrafında dolaşımı, dolanımı. Zamanın içinde yerini alan birçok günü anlamaya çalışmak. İstanbul'da Sultanahmet Camii'nde hissettiğim o şekil, bize görünmeyen şekil, zamanın şekli. Belleğin kabartma biçimine soktuğu bir zaman dilimi. "Zaman en iyi yontucudur" diyor Yourcenar. Çamaşır makinesinden küçülerek çıkan çamaşırlar gibi. Belleğin büyüttüğü ya da küçülttüğü kimi günler, kişiler. Ya da belleğin o gizli odasında, "camera obscura"da baş aşağı çıkan o şekiller. Her şeyi ama her şeyi yanlış anlamış olabileceğim duygusu. Bu duygunun getirdiği gözle görülür ferahlık ve yazıklanma. Bellekte kalan birkaç günün üzerinden zamanın o saydam derisini sıyrma arzusu. Ama zaman ancak ölümle çeker örtüsünü. Zamanın örtüsünü üzerinden çekmediği bedenlerin taşıdığı giz. Benim ve O'nun arasında geçtiğini sandığım şeylerin üzerine kurulmuş o cebinlik. Diğer tüm öyküleri olduğu gibi bu öyküyü de yazan o hayalet örtü bir örümcek ağı gibi farkına varmadan deldiğimiz. Ben havalandırmaya çalıştıkça daha da boğucu hale gelen

o oda. İstanbul'da başımın az biraz ötesinde geçen o mistik tiyatro. Meleklerle dikilmiş o gök. Altın başlı o rüzgâr. Esrikliğin o neoklasik başı. Camların altında yetişen o küçük bitkiler. Boş süt şişelerinin içinde büyüyen o kökler. Bir Bizans kişisi. Haliç'in az ötesinde varlığı neredeyse sezinlenemeyen o su birikintisi. Niçin gitmiyoruz burdan? Su birikintisinin kıyısında aydınlanan o baş. Bu gizi paylaşmıyor başkasıyla. Ağaçların arasındaki o kızıl gölge. Güneşin kızgın mızrakları ağaçların ardında kaybolduğunda önümüzdeki su birikintisine baktık. Kızılötesi bir ışık. Alabalıkların formu uzaklaşıyor, nilüfer yapraklarının altından. Suyun üzerinde kımıltısız duran sarı çiçek tozları, suların getirdiği bir şeyler geçiyor burada, patafizik gibi. Ultra-ultra metafizik. Şeylerin içinde gizli kalan şeyleri göstermek için.

Sanki ortada bana bahşedilmiş bir güzellik var. Gece saat birde yattığım halde ertesi gün altı buçukta kalktım. Bir yaz öğleden sonrasıydı. Pencereleler açık dışarıda tatlı bir serinlik vardı. Ama en çok uykudayken burnuma gelen babamın meşhur yemeğinin kokusu. Biraz kuzu parçalı, biraz patates, limonlu, bol sulu yemeği... Bu yemeğin kokusuyla uyandım. Oysaki Maria sadece yumurta kızartıyormuş. Derhal o yemeğin yapılmasını rica ettim. Babamla bir tür buluşmam olacaktı benim. Babamla ilk buluşmamdı ölümünden sonra. Bu yemeğini çok severdim onun. Bakalım aynısını yapabilecek miyiz? Öte yandan serinlik. Sanki ruhumda dans ediyor. Bir de Cüneyt'ten güzel bir mesaj aldım. Mutluluk içinde yüzüyordum. Sanki bir havuzda derin kulaçlar atıyordum. İçimde bol nefes vardı. Limonlu çayımı içiyordum bir yandan. Güzel bir şey olacaktı gibiydi. Belki babam geri gelirdi. Nasıl konuşurdum o zaman onunla. Tabii ağlayarak ve çok mutlu. O da ağlardı. Son görüşmemiz zaten onun ağlamasıyla bitmişti. Beni hastaneye bırakıyordu. "Baba gitme dışarı" dedim. O sözümü dinlemedi. Ve dışarıda öldü. Başka mutlu ne olabilirdi ki benim için? Bilmiyorum. Zaten mutluydum. Kedim de gelebilirdi tabii. Ona bakabilecek miydim? Bakardım tabii. Hangi halde gelirse gelsin. Anneciğim de çok iyi idi. Geri gelemezdi ama ona telefon edebilirdim. Sevgililerimdense, evleneceğim erkeğin gelmesini isterdim. Kim-

di acaba bu? Kapıyı çalsa girse birden içeri. İşte o kadar, benim mutluluk hayallerim bu kadardı.

Allah bana uzun uyku imparatorluğu bahşetmişti. Burak da elinde *Uyku İmparatorluğu* isimli bir kitapta geri döndü. Evleneceğim adam Burak mıydı acaba? Allah'ım çok mutluyum. Bana hep böyle sıkıntısız saatler ver. Serin bir suda yüzer gibi. Serin serin serin bir suda yüzer gibi. Mahalle çok tanıdıktı. Ve orada kötü insanlar oturmuyordu. İyi bir ülkede yaşıyordum. Beni seven bir ülkede. Büyük bir mutluluktan bu. Hadi hepinize iyi geceler...

Not: Daha sonra bilgisayardan müzik indirdim. Tam indirirken klavyede ışık yanan yere bir kelebek kondu.

Kelebek hikâyem uzundu aslında. Romana ilk başladığımda turuncu güzel bir kelebek gelmişti odama. Başımdayken kaldığını söylediler. Yarım saat falan hiçbir yere kıpırdamamıştı. Sonra hızla dudağıma kondu. Bana hafif acıtan bir öpücük verdi. Ve sonra odamı hiç terk etmedi. Öldü kaldı odamda, yazık. Ölüsünü hâlâ porselen bir kutunun içinde saklıyoruz. Bu romanın gidişatı kelebeklerle belli oluyordu. İyi bir şeyler yapmakta olduğumu kelebekler gelince anlıyordum. Başka bir gece de siyah bir kelebek yazmakta olduğum bilgisayarın üzerine kondu. Işık olan yere. Orda kaldı uzun süre. Ölüsünü saklayamadık kaçtı.

Son

Nous ve Psyche'nin karışımı, mükemmel doğa ve ruhun karışımı, aynı zamanda göksel aşkın realitesinin karışımı ve melek Sophia-Daena sevgili ve sevenin birleşiminde görülür ancak. Ortaya çıkan kendi bilincinin gnostik tecrübesidir. Kendini alter-ego olarak keşfeden.

Ve bu tek varlık aynı zamanda sonsuz ve yeni, sonunda en gizli düşüncemizi gerçekleştirir bizde aşka eşit biçimde yaşadığı kadar. Yeni bir çağın başlangıcı gibidir bu.

Mazdeizmde Fravartis (Farsçada "Farvahar") seçilen kişiler demektir. Yaşayan ruhlardan önce seçilen. Eskatolojik karşılaşma insanın meleğinin Fravarti ve onun Daena'sı arasında olur. Bu ikiliğin yıkımı ancak Fravarti karanlıklara yenilirse gerçekleşir. Kimi zaman da ters bir Daena çıkar ortaya. Ki bu romanda benim karşıma çıkan da böyle bir ters Daena'dır. İşte böylece anladım ki Amiral benim Daena'mdı. Bir anlamda ikizimdi. Ona atfettiğim bütün nitelikler kendimindi yani bütün o ayna metaforları da gösteriyordu ki o bendim. Benim yeryüzündeki eylemim Daena'm olarak. O ilkin spiritüel bir biçimdi. İçimde yerleşen yeni insan olarak benim spiritüel biçimimi fethetti. Yeni bir çağ açılmıştı. İnsanın ve meleğin karşılaşması, Swedenborg'un *Memorabilia*'sındaki gibi olmuştu: Swedenborg bir vizyonda gökyüzünden gelen atlı bir arabada mükemmel bir melek görür. Ancak araba yaklaştıkça uzaktan yalnız görünen melek, iki meleksel biçim olarak görünür. Göksel bir çift sevgili gibi. İki melek bir varlıkta biçimlenmiş iki doğanın imajı gibidir.

Bu varlık son dönüşümüyle birlikte zarfını yırtarak, kadına ve erkeğe, birbirlerini birleştiren o sevgiyi severken, aslında O'nu sevmiş olduklarını gösterir. Balzac'ın Seraphitus-Seraphitası gibi. Sevilen ve sevenin birleşmesinden doğan aynı melek. Ama dişil ve eril olarak çifte bir varlık her birinin dünyevi bedeninde hapsolmuş melekseel yaratığı özgürleştirir.

SUZANNE

Suzanne sizi aşığı alır
Nehrin kıyısındaki yere
Geçen gemileri duyabilirsiniz
Geceyi onun yanında geçirebilirsiniz
Onun yarı deli olduğunu biliyorsunuz
Ama bunun için orada olmak istiyorsunuz
Ve sizi çay ve portakallarla besler
O kadar uzun yoldan Çin'den gelen
Ve tam ona verebilecek sevginiz olmadığını
Açıklamak isterken O sonra sizi kendi
Dalga uzunluğuna alır ve bırakır
Nehir cevaplasın sizi
Onun daima bir sevgilisi olduğunuza
Ve onunla seyahat etmek istiyorsunuz
Ve onunla kör seyahat etmek istiyorsunuz
Ve biliyorsunuz ki
Size güvenecek
Çünkü onun mükemmel bedenine aklınızla dokundunuz
Ve İsa bir gemiciydi
Suyun üstünde yürüdüğü zaman
Ve çok zaman harcadı
Yalnız tahta kulübesinden her yeri seyrederken
Ve anladığı zaman
Bir tek boğulanların onu görebildiğini
Dedi ki; 'Herkes bundan sonra denizci olacak
deniz onları kurtarana dek'

Ama kendisi daha önce kırılmıştı.
Gök açılmadan çok önce.
Terk edilmiş nerdeyse bir insan.
Sizin bilgeliğiniz altına bir taş gibi çöktüğü zaman
Ve onunla seyahat etmek istersiniz
Ve onunla kör seyahat etmek istersiniz
Ve düşünürsünüz ki belki ona güvenebilirsiniz
Çünkü sizin mükemmel bedeninize aklıyla dokundu.
Şimdi Suzanne elini alır ve sizi nehre götürür
Halas ordusundan paçavralar ve tüller giyinmektedir
Ve güneş bal gibi dökülür bizim Limanın Lady'sine dökülür
Ve çöplerin ve çiçeklerin arasında
Neye bakmanız gerektiğini gösterir
Yosunun içinde kahramanlar vardır
Sabah çocuklar vardır
Sevgi için öne doğru uzananlar
Ve o şekilde uzanıp kalacaklar sonsuza kadar
Suzanne aynaya tutarken
Ve onunla seyahat etmek istersiniz
Ve kör seyahat etmek istersiniz.
Ve bilirsiniz ki ona güvenebilirsiniz
Çünkü sizin mükemmel bedeninize aklıyla dokundu.

Leonard Cohen

*Çok şükür Tanrıma ki on beş yıl sonra
bu romanı bitirmeme nihayet izin verdi.*
L. M.

